

เสนาศึกษา

เล่มที่ ๔๙ ตอนที่ ๔ เดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๖

ISSN 0857-5002

CRMA FORUM

- พิธีพระราชทานกระบี่และปริญญาบัตรประจำปี 2566
- วันรำลึกเสด็จฯ ทรงเปิด รร.นายร้อยชั้นมัธยมครบรอบ 114 ปี
- พิธีประดับยศนายทหารใหม่
- การแข่งขันเดิน-วิ่ง เขาชะโงกซูเปอร์ฮาล์ฟ มารารอนประจำปี 2566

อาเศียรวาทปีชมหาราชสยามินทร์

“พระสยามินโทโรอิติ”
“ปิยะมะมะ” ที่รักยิ่งชนชาวไทย
ปิโย เทอ มนุสสานัง
พระเมตตา กรุณา ประชากร
โคมสิทธิธรรมวงศ์แกลัด
สี่สิบสอง ปีทรงราชย์ ชาติแกร่งไกร
พุทธสังมิ เขียวหัวใจ ไตรธรรมคมนัน
เกียรติดำรง คงสยาม ทวีคุณ

พระตำริดิวัฒน์สยามนอสมัย
ศิริโล่ห์มหาสมัย “อุพาลงกรณ์”
สิทธิกิจฉฉัง สำเร็จ อนุสรณ์
ราญรอนราพณ์ เพทภัยพาด ผ่านพื้นไทย
พระผ่านแผ้ว แผ่นสยาม นานสมัย
ธิดาสติโล อธิปไตย ไพสิฐพิบูลย์
น้อมประณม ตั้งถวายชัย มไหศุรีย์
“อุตุอุอมเกล้า” ราษฎร์เทิดทูน รักนรินทร์

ตัดเย็บเกล้าด้วยกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า โรงเรียนนายร้อยพระอุตุอุอมเกล้า
ผู้ประพันธ์ พ.ท. ผศ.สมโชติ อธิภัทรเวช
ประเภทบทประพันธ์ กุลอนสุภาพ

อาศิรวาทมหามณีนทรดีตาปรีชาญาณ

อาทิตย์อัปแสง ยามค่ำ ยังยี่มลู่
ชะตาชีวิต ดุจแสงเทียน สายลมปรมาณ
เราลู่ เพราะมี ความฝันอันสูงสุด
คือเทวา พาคู่ฝัน อันวิไล
เมื่อโสมส่อง ยามเย็น หรือใกล้รุ่ง
เป็นดวงใจ กับความรัก ที่ทานทน
อาศิรวาท มหามณีนทร ดีตาปรีชาญาณ
ขอเชิญนาม พระราชันพนธ์ ร้อยเรียงไว้
ห้าธันวา เหล่าเสนา น้อมรำลึก
น้อมจงรัก และภักดี ตลอดไป

ลมหนาวดู แสงเดือน แทนคำหวาน
แว่วฝันหวาน แม้ไร้เดือน คอยเตือนใจ
แผ่นดินของเรา ดุจบิดามารดร ทุกสมัย
เป็นแก้วตา ขวัญใจ ไกลกังวล
ภริมย์รักมุง สามัคคี ทุกแห่งหน
แม้สายฝน พัดกระหน่ำ ยังทานไหว
ยังจดจำ ดุจหลักธรรม ซึ่งส่องใส
คืออุ่นใจ แห่งความรัก ศรัทธาไทย
กล่าวสำนึก พระกรุณา เกินชานไข
๖ สกิต ในดวงใจ ไทยนิรันดร์

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
ผู้ประพันธ์ พ.ท. ผศ.สมโชติ วิจารณ์เวช
ประเภทบทประพันธ์ กลอนสุภาพ

บทบรรณาธิการ

สวัสดีครับ ท่านสมาชิกและผู้อ่านนิตยสารเสนาศึกษา

นิตยสารเสนาศึกษาเดินทางมาถึงฉบับส่งท้ายปี เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ ประจำเดือน ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๖๖ ฉบับนี้ ยังคงคัดสรรเนื้อหาที่มีความทันสมัยทั้งด้านการทหารและการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้และข้อคิดเห็นจากมุมมองของนักเขียนที่มีความเชี่ยวชาญหลากหลายสาขา เช่น เทคโนโลยี ประวัติศาสตร์สุขภาพ ตลอดจนความเป็นมาของเหตุการณ์ต่าง ๆ ตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบันเกี่ยวกับโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ในวาระส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ขออวยพรให้ผู้อ่านทุกท่านเจริญด้วยความรู้ ก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ประสบความสำเร็จสมปรารถนาทุกสิ่ง มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง และมีความสุขตลอดปี ๒๕๖๗ ครับ

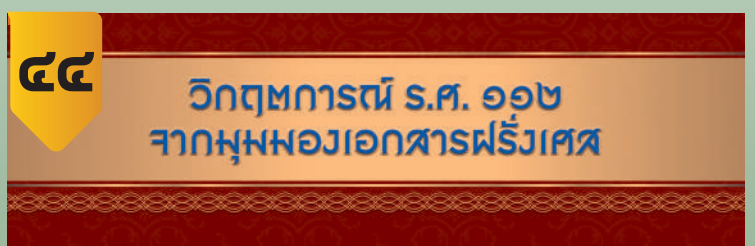
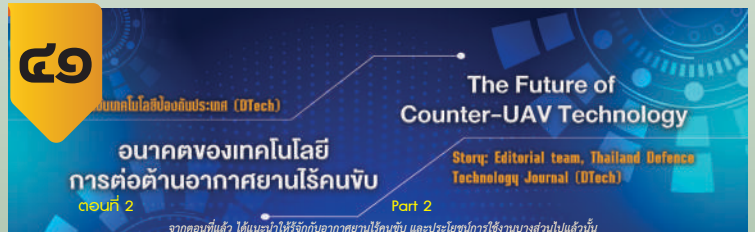
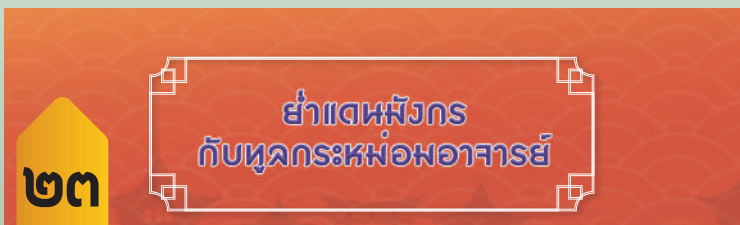
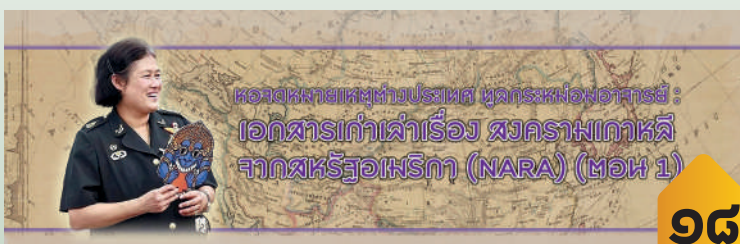
พลตรี

บรรณาธิการนิตยสารเสนาศึกษา

สารบัญ

เสนาศึกษา

เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๖

วันปิยมหาราช

ช.บรม

เนื่องในวันนวมินทรมงคล ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๖
ณ หอประชุม ร.จป.

น้อมรำลึก วันนวมินทรมหาราช

พิธีรำลึกวันคล้ายวันพระราชสมภพ ร.9
5 ธันวาคม 2566

พิธีพระราชทานกระบี่ และปริญญาบัตรของผู้สำเร็จการศึกษาจาก รร.จปร. ประจำปี 2565

มูลนิธิชัยพัฒนา
โครงการทำนาในพื้นที่ว่างเปล่า
ตามพระราชกระแส

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตรเกี่ยวข้าว
ณ แปลงนาสาธิต รร.จปร.

วันนิทรรศการวิชาการ
รร.จปร. ประจำปี 2566

สาธิตดนตรี-นาฏศิลป์ไทย

บทโพชนังคปริตร

เอกัสมิง สะมะเย นาโถ	โมคคัลลันัญจะ กัสสะปัง
คิลานะ ทุกขิตะ ทิสฺวา	โพชนังคะ สัตตะ เทสะยิ
เต จะ ตัง อะภินันทิตฺวา	โรคา มุจจิงสุ ตังขะณ
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	โสถถิ เต โหตุ สัพพะทา ฯ
เอกะทา รัมมะราชาปิ	เคสฺสิญเณนาภิปีฬิโต
จุนทตฺเตเรนะ ตัญญูเยวะ	ภะณาเปตฺตวามะ สาทะรัง
สัมโมทิตฺวา จะ อาพาธา	ตัมहा วุฏฐาสิ ฐานะโส
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	โสถถิ เต โหตุ สัพพะทา ฯ
ปะหิณา เต จะ อาพาธา	ติณณันนัมปิ มะเหลสีนัง
มัคคาหะตะกิลเสสา วะ	ปิตตานุปปิตติรัมมะตัง
เอเตนะ สัจจะวัชเช	โสถถิ เต โหตุ สัพพะทา ฯ

สวดมนต์ถวายพระพร สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา

คณะผู้บังคับบัญชา ร.จปร. เข้าร่วมสัมมนา
ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน

นทร. เข้าร่วมสัมมนา ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน

นทร. ดูงาน ณ ประเทศออสเตรเลีย

Foreign Cadet Visit

Australia

Cambodia

Japan

สัมมนา SAFTI-67 ณ ประเทศสิงคโปร์

**ชมรมพัฒนาสังคม นนร. ทูลเกล้าฯ ถวายหนังสือ
อัลบั้มภาพถ่ายกิจกรรมชมรม**

นนร. ร่วมงาน Defense&Security 2023

พิธีรศการภาพถ่ายฝีพระหัตถ์

ต้อนรับ นนร. เซอร์บัน

นนร. ดุจงาน ล ประทศนัฐิ์ปุณ

กิจกรรมนักเรียนนายร้อย

ชมรมแบดมินตัน รร.จปร.
ได้เข้าร่วมการแข่งขัน
แบดมินตันรายการ
Shuttlecock Riders
ณ สนามแบดมินตัน
sport refresh
อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี

การจัดแข่งขันสานสัมพันธ์พี่น้อง เพื่อเป็นการเพิ่มพูนทักษะในการเล่นกีฬา และเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างพี่นายทหารและน้อง นนร.

ชมรมโปโลน้ำ

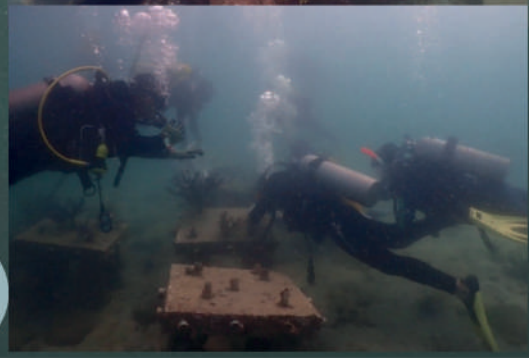
ชมรมบาสเก็ตบอล

กิจกรรมนักเรียนนายร้อย

กิจกรรม
“ปั้น ปั้นไม้ เพื่อแผ่นดิน”
เนื่องในโอกาส
วันสถาปนาวิทยาลัยพยาบาล
กองทัพบก ครบรอบ 60 ปี
นร. ร่วมปั่นจักรยาน
เดิน-วิ่งเพื่อสุขภาพ
ปลูกต้นไม้สร้างพื้นที่สีเขียว
และ ozone
ณ สวนสาธารณะ
ทสสินทราภิรมย์
จ.ปทุมธานี

ชมรมดำน้ำทางยุทธวิธี จัดกิจกรรม ดำน้ำเพื่อการอนุรักษ์ ร่วมกับ นักดำน้ำเพื่อ
การอนุรักษ์ ณ เกาะหมาก จ.ตราด

กิจกรรมนักเรียนนายร้อย

ชมรมกรีฑาโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
ได้เข้าร่วมการแข่งขัน เขาชะโงกซูเปอร์ฮาล์ฟ
มาราธอน ครั้งที่ ๒๙ ประจำปี ๒๕๖๖
ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ดังนี้

ผลการแข่งขันระยะทาง ๓๓ กิโลเมตร

- รางวัลชนะเลิศอันดับ ๑

น.ร. พีระพัฒน์ มานพ ชั้นปีที่ ๓

- รางวัลชนะเลิศอันดับ ๒

น.ร. ยศพัฒน์ ฤกษ์ใหญ่ ชั้นปีที่ ๔

ผลการแข่งขันระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร

- รางวัลชนะเลิศอันดับ ๑

น.ร. พิชญ์ ห่อเพชร ชั้นปีที่ ๑

- รางวัลชนะเลิศอันดับ ๓

น.ร. ศักรินทร์ หมั่นสุรินทร์ ชั้นปีที่ ๑

ชมรมกรีฑาโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ได้เข้าร่วมการแข่งขัน

** Bangsaen 21 ณ จังหวัดชลบุรี**

** Standard chartered Singapore marathon 2023 ณ F1 Pit Building ประเทศ สาธารณรัฐสิงคโปร์**

*** Bangsaen 21 ***

น.ร. พีระพัฒน์ มานพ ชั้นปีที่ ๓ - ชนะเลิศอันดับ ๓ Overall

*** Standard chartered Singapore marathon 2023 ***

น.ร. พีระพัฒน์ มานพ ชั้นปีที่ ๓ - ชนะเลิศอันดับ ๕ Overall ระยะ Half Marathon

กิจกรรมนักเรียนนายร้อย

ชมรมค่าย
อาสาสมัครนิธรัฐบุรุษฯ รร.จปร.
ทำกิจกรรมค่ายแนะแนว
การศึกษาต่อในระดับ
อุดมศึกษา ปฏิบัติจิตฝึกสมาธิ
รับชมพุทธประวัติ
และทำกิจกรรมนันทนาการ

ชมรมกรีฑาโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
ได้เข้าร่วมการแข่งขันแชมป์คนไทยในกรุงเทพมหานครมาราธอน ๒๐๒๓
*สรุปผลโอเวอร์ฮอลไทยในกรุงเทพมหานครมาราธอน ๒๐๒๓
ชนะเลิศอันดับ ๑ นนร. ยศพัฒน์ ฤกษ์ใหญ่
ชนะเลิศอันดับ ๒ นนร. พีระพัฒน์ มานพ
ชนะเลิศอันดับ ๓ นนร. จรรย์ จูเปาะ
ชนะเลิศอันดับ ๔ นนร. ไพชยนต์ เจนช่าง
ชนะเลิศอันดับ ๕ นนร. สุวัฒน์ ทรงเดชาไกรวุฒิ

กิจกรรมนักเรียนนายร้อย

ชมรมฟุตซอล รร.จปร.
ได้เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาฟุตซอลทหาร-ตำรวจ
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖
**ผลการแข่งขัน

- รร.จปร. ๕ : ๐ รร.นร.
- รร.จปร. ๒ : ๑ รร.นรต

ชมรมฟุตบอล รร.จปร.
ได้ทำการแข่งขันฟุตบอลอุ่นเครื่อง
กระชับมิตรกับคณะแพทยศาสตร์ศิริราช
มหาวิทยาลัยมหิดล
**ผลการแข่งขัน

- รร.จปร. 5-1 ทีมคณะแพทยศาสตร์ศิริราช ฯ

โรงเรียนนายพระจุลจอมเกล้า จัดพิธีมอบรางวัลการศึกษา ด้านวิชาการ และด้านทหาร ให้กับ นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๕ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖

สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา

นักเรียนนายร้อย ภูชิษฐ์ วันอุบล มีผลการศึกษาคดีเลิศ ได้รับเหรียญทองคำ

สาขาวิชาวิศวกรรมแผนที่

นักเรียนนายร้อย กันต์ธีภพ สุยะ มีผลการศึกษาคดีเลิศ ได้รับเหรียญทองคำ

สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

นักเรียนนายร้อย จุลกร ชาตรีวัฒนกุล มีผลการศึกษาคดีเลิศ ได้รับเหรียญทองคำ

สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

นักเรียนนายร้อย สดุดี สิริวงศ์เครือ มีผลการศึกษาคดีเลิศ ได้รับเหรียญทองคำ

สาขาวิชาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

นักเรียนนายร้อย ปรินทร์ อินทรพันธุ์ มีผลการศึกษาคดีเลิศ ได้รับเหรียญทองคำ

รางวัลการศึกษาด้านวิชาทหาร

นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๕ ผู้มีผลการศึกษาคดีเลิศ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖

นักเรียนนายร้อย เอกชัย สุทธิวัฒน์ มีผลการศึกษาคดีเลิศ ได้รับเหรียญทองคำ

หอจดหมายเหตุต่างประเทศ หุดกระหม่อมอาจารย์ : เอกสารเก่าเล่าเรื่อง สงครามเกาหลี จากสหรัฐอเมริกา (NARA) (ต่อ 1)

พินเอก ดร.สรศักดิ์ งามจรรยาภัก

“...เมื่อข้าพเจ้ามีโอกาสไปต่างประเทศ จึงไปดูหอจดหมายเหตุต่างประเทศ เห็นว่ามีเอกสารที่จะมีประโยชน์ในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยอยู่มาก ถึงจะเป็นหอจดหมายเหตุที่มีคนไทยไปค้นคว้าแล้ว ก็ควรไปถ่ายสำเนากลับมา เนื่องจากระบบของหอจดหมายเหตุต่างประเทศคือจะเปิดเผยเอกสารเมื่อครบกำหนด เช่น 30 ปี 50 ปี 100 ปี เป็นต้น จะทำให้มีเอกสารใหม่ ๆ ออกมาทุกปี...”

(“ข้อมูลจดหมายเหตุ” พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ 31 สิงหาคม 2558)

ความนำ

ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนก่อนว่า การนำเอกสารเก่ามาเขียนเล่าเรื่องสงครามเกาหลีในชุดนี้ จะได้เริ่มจากเอกสารของหอจดหมายเหตุแห่งชาติ สหรัฐอเมริกา (NARA) (The U.S. National Archives and Records Administration at College Park, Maryland) ใน “หอจดหมายเหตุต่างประเทศ หุดกระหม่อมอาจารย์” เป็นลำดับแรกก่อน ส่วนเอกสารสำคัญของประเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งจากฝ่ายโลกเสรีและค่ายคอมมิวนิสต์นั้น จะได้นำเสนอในลำดับถัดไป และการนำเสนอตามลำดับนี้ก็มีเหตุผลของมันในเชิงประวัติศาสตร์

แม้ว่าในเชิงประวัติศาสตร์มีเหตุผลของมันก็ตาม แต่ในความเป็นจริงแล้ว การเลือกเอกสารย่อมขึ้นอยู่กับมุมมองของผู้นำเสนอด้วย และในเรื่องนี้ผู้เขียนได้ยึดหลักการที่มีได้เอาใจทางฝ่ายมหาอำนาจใดมหาอำนาจหนึ่งเป็นการเฉพาะ หากเป็นไปตามลำดับหรือความสำคัญของตัวเอกสารแสดงในประวัติศาสตร์ไทยกับสงครามเกาหลีเป็นหลักใหญ่ เพราะเป็นที่ทราบกันดีว่า สหรัฐอเมริกาเข้ามาบีบบังคับและอิทธิพลต่อประเทศไทยตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 และต่อเนื่องตลอดมาในช่วงภายหลังสงครามโลกฯ หรือสงครามเย็น ตั้งแต่ช่วงสงครามเกาหลี สงครามเวียดนาม จนมาถึงปัจจุบันก็ยิ่งถือว่า สหรัฐอเมริกาเป็นผู้เล่นหลักเช่นเดิม แม้ว่า ในปัจจุบันสหรัฐอเมริกามีเป้าหมายอำนาจที่โดดเด่นเพียงขั้วเดียวก็ตาม

ดังนั้น การเขียนเรื่องเล่าสงครามเกาหลี โดยเริ่มจากเอกสารของสหรัฐอเมริกา (NARA) นี้ จึงถือว่าเป็นไปตามหลักการทางเหตุแห่งปัจจัยหรือแรงผลักดันในประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะเมื่อมองจากมุมมองของไทยเป็นตัวตั้งเนื่องจากเหตุใหญ่ที่ทำให้ไทยเรอตัดสินใจเข้าร่วมสงครามเกาหลีในครั้งนี้ก็มาจากการชักชวนของสหรัฐอเมริกา (โดยผ่านองค์การสหประชาชาติ UN) เป็นจุดเริ่มต้น ส่วนหนึ่งคงเพราะไทยเป็นพันธมิตรหนึ่งในฝ่ายสหรัฐอเมริกา ค่ายโลกเสรี และต้องการความช่วยเหลือจากสหรัฐอเมริกาเป็นสำคัญ นั่นเอง ในฐานะที่เป็นแรงผลักดันและเป็นแม่งานใหญ่ของฝ่ายค่ายโลกเสรีนั้นแน่นอนว่าเอกสารของ NARA ย่อมมีข้อมูลอะไรที่สำคัญ น่าสนใจ เป็นจุดตั้งต้นของเรื่องนี้ ทั้งในด้านการเมืองระหว่างประเทศ การเมืองภายในของไทย และการรบต่าง ๆ ในสงครามครั้งนี้ และภายหลังจากได้พินิจเอกสารของ NARA แล้ว งานเขียนชุดนี้จึงจะตามไปดูเอกสารของสมาชิกในฝ่ายสหรัฐอเมริกาหรือฝ่ายโลกเสรีอื่น ๆ ที่มีส่วนร่วมในสงครามนี้ด้วย โดยเฉพาะเอกสารทางเกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และออสเตรเลีย เพื่อพินิจว่าในแต่ละประเทศนั้นมีเอกสารเก่านำมาเล่าเสริมผู้แสดงหลัก ได้หรือไม่ อย่างไร

ในขณะเดียวกัน ในตอนท้ายเรากลงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ควรต้องไปฟังเรื่องเล่าจากเอกสารเก่าของทางค่ายคอมมิวนิสต์ด้วยว่า ฝ่ายค้านหรือคู่ต่อสู้มีอะไรมาได้แย้ง และการโต้แย้งนั้นมีน้ำหนักหรือไม่ มากน้อยเพียงใด

ฉะนั้น การจัดลำดับในการเขียนเรื่องเล่าจากเอกสารเก่าของประเทศต่าง ๆ นี้ จึงมีระบบ ระเบียบตามวิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นแกนกลาง และควรตระหนักไว้เสมอว่า เราในสมัยปัจจุบัน คงมิใช่ทำหน้าที่เป็นผู้พิพากษาอดีต หรือไปตัดสินว่า ฝ่ายใดถูก ฝ่ายใดผิด หากแต่เป็นการเปิดรับ

เรื่องเล่าจากข้อมูลต่าง ๆ อย่างเสรี หรือรับฟังพยานหลักฐานของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน เพื่อจะได้ข้อมูล ข้อเท็จจริง มามาทกพอในการวิเคราะห์หาเหตุผลสำหรับการอธิบายเหตุการณ์นี้ได้อย่างมีน้ำหนักหรือนำเชื่อถือในเชิงวิชาการต่อไป

การเปิดรับฟังพยานหลักฐานของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านก็เป็นไปตามหลักคิดจากวิชาประวัติศาสตร์ ดังส่วนหนึ่งที่ปรากฏในเอกสารประกอบการทรงสอนของพลเอกหญิง ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.สมเด็จฯ พระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงเน้นข้อสำคัญใจความว่า “การหาข้อมูลหรือหลักฐาน ควรหาหลักฐานให้ได้มากที่สุด และหลากหลาย เพื่อตรวจสอบ ตรวจสอบกันและกัน ให้มั่นใจว่าจะจำลองภาพในอดีตได้ใกล้เคียง”

กล่าวอีกทางหนึ่งคือ เพื่อให้การอ่านเอกสารเก่าหรือฟังเรื่องเล่าจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับสงครามเกาหลีในครั้งนี้ มีความสมดุลและเป็นไปตามหลักสากลของวิชาประวัติศาสตร์ รวมทั้งผู้อ่านยังอาจจะเก็บเกี่ยวข้อคิดมาเป็นบทเรียนที่ดีแก่ไทยเราในบริบทของกระแสโลกในปัจจุบันและอนาคตต่อไป เราจึงควรอ่านฟังโดยมีหลักคิดบนฐานของวิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นตัวตั้ง

ฐานคิดของวิธีการทางประวัติศาสตร์มีลักษณะอย่างไร คนทั่วไปจะเข้าใจ เข้าถึง ได้มากน้อยเพียงใด และวิธีการนี้มีความสำคัญหรือมีความจำเป็นอย่างไร ก็ถือได้ว่าเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่จะต้องอธิบายควบคู่กันไปกับการอ่านเอกสารเก่า ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้อ่านที่ไม่คุ้นเคยกับวิธีการนี้มีหลักในการอ่านเอกสารเก่า และจำเป็นต้องใช้วิธีการนี้ในการอ่าน เพื่อที่จะช่วยให้เข้าใจ เข้าถึง ความหมาย ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่ปรากฏหรือซ่อนไว้ในเอกสารนั้น ๆ ได้อย่างดียิ่งขึ้น

อันที่จริงแล้ว หลักคิดของวิธีการทางประวัติศาสตร์นี้ ผู้อ่าน ผู้สนใจสามารถทำความเข้าใจได้ไม่ยากนัก หากเรารู้จักปล่อยตัว ปล่อยความคิดเห็นของเรา ให้เป็นกลาง คือไม่มีอคติ ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในการพินิจเรื่องราวที่เกิดขึ้น เพราะหลักคิดนี้ก็มีลักษณะคล้ายข้อเตือนใจจากของครุฑก่อนที่เคยสอนไว้เสมอว่า “ฟังหูไว้หู” แต่ในเชิงวิชาการแล้วย่อมมีระบบและขั้นตอนของการตรวจสอบที่อาจจะซับซ้อนมากกว่า โดยเฉพาะในขั้นตอนของการประเมินคุณค่าของหลักฐาน ซึ่งมีหลักสำคัญทั้งการตรวจสอบภายนอกและการวิพากษ์ภายใน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องสำหรับกาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในขั้นต่อไป

ด้วยเหตุนี้ในการศึกษาเรื่องราวในอดีต เราจึงควรยึดหลักคิดของวิธีการนี้ไว้ให้มั่นคง เสมือนหนึ่งเราเป็นกรรมการ ต้องมีความเป็นกลางเป็นที่ตั้ง เพื่อให้เอกสารเก่าของแต่ละประเทศได้บอกกล่าวเล่าเรื่องตามที่แต่ละฝ่ายได้บันทึกไว้ ส่วนข้อมูล ข้อเท็จจริง ของแต่ละฝ่ายนั้น จะน่าเชื่อถือหรือไม่ มีน้ำหนักมากน้อยเพียงใด ก็ย่อมขึ้นอยู่กับผู้อ่าน ผู้ฟัง จะได้นำไปพินิจคิดวิเคราะห์กันต่อ ๆ ไป

กล่าวอีกนัยหนึ่งให้ชัดเจนก็คือ การนำเสนอเอกสารเก่าเพื่อบอกเล่าเรื่องนี้ ผู้เขียนมีหน้าที่หลักในการนำเอกสารจากต่างประเทศที่เห็นว่า

สำคัญ น่าสนใจ มาเล่าสู่กันฟัง พร้อมด้วยข้อคิด ข้อสังเกตบางประการ ส่วนข้อความใดของเอกสารเหล่านี้ ที่มีข้อมูลเนื้อหาที่น่าเชื่อถือหรือมีประโยชน์ที่จะนำไปศึกษาวิจัยกันต่อไปนั้น ก็ย่อมขึ้นอยู่กับผู้รู้ ผู้สนใจ จะนำไปศึกษาวิเคราะห์ต่อไปอย่างไรเป็นสำคัญ ฉะนั้นก่อนเข้าสู่เรื่องเล่าจากเอกสารลับของสหรัฐอเมริกา จึงมีข้อคิดเบื้องต้นที่ควรบอกกล่าวกันไว้ก่อน นั่นก็คือเอกสารลับของ NARA ได้มาอย่างไร มีอะไรน่าสนใจ และเราควรจะทำอย่างไรจะนำไปใช้กันอย่างไร เพื่อให้ได้ความรู้ใหม่

Staff at the National Archives in College Park
April 2005

ข้อคิดเบื้องต้นก่อนเข้าสู่เรื่องเล่าจากเอกสารลับของ NARA

เอกสารเก่าเล่าเรื่อง สงครามเกาหลี จากสหรัฐอเมริกา (NARA) นี้ มาจากความสนใจของผู้เขียนและทูนส่วนพระองค์ของทูลกระหม่อมอาจารย์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งมาจากการสำรวจและเก็บรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับไทย ในสงครามเกาหลี จากจดหมายเหตุแห่งชาติสหรัฐอเมริกา (NARA) มาหลายครั้งและหลายปีแล้ว โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำเอกสารต่าง ๆ นี้มาจัดเก็บไว้ใน “หอจดหมายเหตุต่างประเทศ ทูลกระหม่อมอาจารย์” และเผยแพร่ต่อไป ตามพระราชดำริและพระราชประสงค์ของทูลกระหม่อมอาจารย์ โดยเฉพาะการให้บริการแก่นักวิชาการและผู้สนใจทั่วไป และเพื่อเป็นแหล่งข้อมูลในการทบทวน เสริมองค์ความรู้เดิมไทยกับสงครามเกาหลี พร้อมด้วยข้อคิด ข้อสังเกตบางประการจากเอกสารที่ค้นพบได้จาก NARA

เอกสารที่ค้นพบได้จาก NARA ในหลายครั้งที่ผ่านมา นั้น แม้ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่รับรู้กันโดยทั่วไป คืออยู่ในกระแสรายการอธิบายสงครามเย็นตามวาทกรรมเดิม แต่ก็พบข้อมูลที่ชวนให้เกิดแง่คิดใหม่และเป็นไปในทางทวนกระแสหลักอีกด้วย เนื่องจากมีเอกสารลับ - ลับที่สุดจำนวนหนึ่งแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาในช่วงดังกล่าวนี้มีได้แนบแน่นในเชิงบวกเท่านั้น เช่น เรื่อง “Reimbursement by Thai Government of Logistic Support for Troops in Korea” (1951)

นอกจากนี้ การอ่านเอกสารของ NARA กลับแสดงให้เห็นว่า ผู้นำไทยรัฐบาลทหาร ก็มีได้กลายเป็น “รัฐบาลหุ่น” ของสหรัฐอเมริกาอย่างตายตัวนัก ที่สำคัญคือ เมื่ออ่านข้อมูลจำนวนมากของสหรัฐอเมริกา กลับพบเห็นมุมมองเรื่องไทยกับสงครามเกาหลีจากเพียงฝ่ายเดียว คือจากฝ่ายสหรัฐอเมริกาซึ่งมักมองการกระทำของฝ่ายคอมมิวนิสต์ไปในทางลบ ในฐานะเสมือนหนึ่งเป็น “ผู้ร้าย” หรือเป็นภัยต่อความมั่นคงเสมอมา เช่น ต้องการคุกคามและการรุกรานต่อไทยและโลกเสมอ แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าเรามองจากมุมมองฝ่ายคอมมิวนิสต์ เช่น จีน สหภาพโซเวียต การกระทำของสหรัฐอเมริกาก็คงมีลักษณะทำนองเดียวกัน

ด้วยเหตุนี้ การศึกษาวิจัยเรื่องราวต่าง ๆ ในช่วงสงครามเย็น เช่น เรื่องไทยกับสงครามเกาหลีนั้น ผู้ศึกษาจึงจำเป็นต้องตระหนักเรื่องนี้ให้มาก หรืออาจจะต้องละทิ้งกรอบแนวคิดเก่า วาทกรรมหลักที่เคยอธิบายและเชื่อกันมา

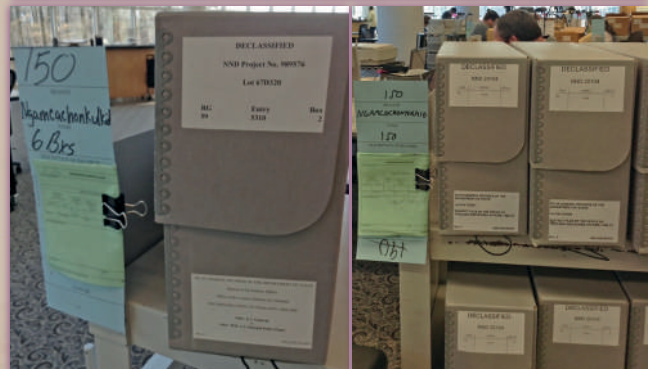
อย่างยาวนาน คือไม่ควรยึดติดอยู่กับเอกสารฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นหลัก และที่สำคัญก็คือ มิใช่มีเพียง 2 ค่ายจากมหาอำนาจเป็นคำตอบในทุกเรื่องของความขัดแย้งและการเปลี่ยนแปลงในสมัยสงครามเย็น ในขณะที่ประเทศเล็ก ๆ เช่น ไทย ก็มีใช่เพียงมีบทบาทหรือเป็นเพียงผู้ตามของสหรัฐอเมริกา - โลกาเสรีเท่านั้น และค่ายที่มักเป็นพระเอกก็มีใช่ฝ่ายสหรัฐอเมริกา หากมองจากเอกสารของฝ่ายตรงข้าม คือ ค่ายคอมมิวนิสต์

พินิจในแง่แล้ว ผู้ศึกษาวิจัยในเรื่องเก่านี้ จึงควรเริ่มต้นในมิติใหม่ และปรับเปลี่ยนวิธีการมองสมัยสงครามเย็นไปสู่ภาพใหม่ ที่มีใช่เพียงเน้นประเทศมหาอำนาจคู่หลัก หรือเน้นบทบาทและอิทธิพลของสหรัฐอเมริกาเป็นพระเอก หากแต่จำเป็นต้องรู้จักซังนำหนักของเอกสารทั้ง 2 ค่ายอย่างตรงไปตรงมา และควรหันมาใส่ใจด้วยการเน้นบทบาทของผู้นำในประเทศกำลังพัฒนา เช่น ไทย ที่มีความคิดอ่าน ความมุ่งมั่น ความเป็นตัวของตัวเองด้วย คือมิใช่มุ่งพิจารณาการกระทำของรัฐบาลไทย เพียงในฐานะ “รัฐบาลหุ่น” ของประเทศมหาอำนาจในมหาอำนาจหนึ่ง โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาอย่างตายตัวเท่านั้น

ในความเป็นจริงแล้ว ผู้นำไทย รวมถึงผู้นำจากประเทศเล็ก ๆ ในที่อื่น ๆ ทั่วโลก ก็มี “ความชาญฉลาด” ในการบริหารจัดการกับความขัดแย้งของมหาอำนาจที่พัดผ่านเข้ามาในแต่ละสมัย ด้วยการผูกมิตรกับฝ่ายที่เป็นไปได้ เพื่อรักษาฐานอำนาจภายในของตนเองไว้ ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ได้ตั้งตัวเป็นศัตรูกับศัตรูของมิตรอย่างตายตัวนัก หากแต่พร้อมเสมอที่จะเปลี่ยนข้างย้ายฝ่ายได้เช่นกัน หากทิศทางลมหรือสถานการณ์ของกระแสโลกปรับเปลี่ยนไป และในภาวะเช่นนี้ผู้นำไทยและชาติเล็กอื่น ๆ ก็มักปรับตัวได้อย่างแนบเนียนอีกด้วย

“ความชาญฉลาด” ของผู้นำไทยและประเทศเล็ก ๆ นี้ มีตัวอย่างในแถบเพื่อนบ้านอาเซียนอย่างเด่นชัด ดังข้อคิด ข้อเสนอ ที่น่าสนใจจากนักวิชาการตะวันตกที่เด่น ๆ เช่น McCoy, Alfred W. และ Goscha, Christopher E. ไม่ว่าจะเป็นกรณีในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 (ดู McCoy, Alfred W., Southeast Asia Under Japanese Occupation. New Haven: Southeast Asia Studies, Yale University, 1980.) และในกรณีของสงครามเย็น (ดู Connecting Histories: Decolonization and the Cold War in Southeast Asia, 1945-1962 (2009) ของ Christopher E. Goscha (Ed.))

ดังนั้น การมองจากแง่นี้ เรื่องทางอุดมการณ์และ/หรือความขัดแย้งของมหาอำนาจในช่วงใดช่วงหนึ่ง จึงน่าจะมิใช่สิ่งที่ผู้นำไทยและประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายเอาใจใส่หรือใส่ใจกับมันมากนัก พุดง่าย ๆ ก็คือ เรื่องประชาธิปไตย เผด็จการ เสรีนิยม คอมมิวนิสต์ กัด ต่างมิใช่สาระหรือประเด็นหลักของผู้นำชาติเล็ก ๆ เพราะอันที่จริงแล้ว ผู้นำไทยและประเทศเล็ก ๆ ทั้งหลายนั้น ต่างก็มีอุดมการณ์ ความต้องการ ความขัดแย้งของตนเอง ที่มีได้จริงจิงกับเรื่องความขัดแย้งของมหาอำนาจมากกว่าการรักษาอำนาจและ/หรือผลประโยชน์ภายในประเทศของฝ่ายตน

ด้วยเหตุนี้ การพินิจประเด็นต่าง ๆ ในทางการเมืองของแต่ละประเทศ จึงมีใช้เพียงการมองผ่านกระแสความขัดแย้งระหว่างประเทศ โดยเฉพาะจากประเทศมหาอำนาจในขณะนั้น ๆ เป็นหลักเท่านั้น หากยังต้องมองข้อมูลจากหลาย ๆ ช่วงด้วย โดยเฉพาะมุมมองจากภายในของแต่ละประเทศ เพื่อให้การพินิจเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นไปในลักษณะรอบด้านและไม่มีอคติ เช่น เรื่องข้อเสนอของฝ่ายเกาหลีเหนือในการลงประชามติเพื่อการตัดสินใจของประชาชนเกาหลีเอง แต่ฝ่ายสหรัฐอเมริกากลับมองข้อเสนอดังกล่าวเป็นเพียงยุทธวิธีของฝ่ายคอมมิวนิสต์และไม่เห็นด้วย เพียงเพราะประเมินว่าเกาหลีได้ น่าจะแพ้หากมีการลงประชามติ (“ Communist Proposals for Korean Unification” August 9, 1951)

เรื่องทำนองเช่นนี้มีความสำคัญ จึงควรต้องตระหนักและระวังไว้ให้มากก่อนการอ่านและใช้ข้อมูลในเอกสาร NARA กล่าวคือ ก่อนที่จะอ่าน ต้องตั้งคำถามกับข้อมูลที่พบเห็นไว้ในใจเสมอและคงต้องมองให้ไกลไปจากมุมมองของสหรัฐอเมริกา มิฉะนั้นแล้วเราหรือผู้ศึกษาวิจัยทั้งหลาย ก็อาจจะได้รับอคติจากฝ่ายสหรัฐอเมริกาหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยไม่รู้ตัวในการศึกษา และอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ ในท่ามกลางความขัดแย้งของมหาอำนาจต่าง ๆ ที่มีกบฏยกเอาแต่หลักการ อุดมการณ์มาบดบังความต้องการที่จะเอาชนะฝ่ายตรงข้ามเป็นหลัก

ดังจะเห็นได้ว่า ในวาทกรรมเก่าหรือกระแสหลักของการศึกษาแบบเดิมนั้น เรื่องสมัยสงครามเย็นจึงมักมีแต่ความขัดแย้งทางอุดมการณ์ของสองค่ายใหญ่เป็นหลัก ในขณะที่ความขัดแย้ง ความต้องการ หรือประเด็นอื่น ๆ ซึ่งมีความสลับซับซ้อนอยู่ในภายในของแต่ละประเทศเล็ก ๆ นั้น กลับมักถูกบดบังไปด้วยความขัดแย้งระหว่างฝ่ายโลกประชาธิปไตยกับค่ายคอมมิวนิสต์เท่านั้น

ด้วยเหตุนี้ เพื่อให้การอ่าน ฟัง เอกสารเก่าเล่าเรื่องสงครามเกาหลีจากสหรัฐอเมริกา มีความเป็นอิสระหรือหลุดออกจากกรอบของวิธีคิดแบบเดิมในยุคสงครามเย็น เราจึงจำเป็นต้องตระหนักไว้เสมอว่า สงครามเย็น โดยเฉพาะในเชิงของความขัดแย้งและการต่อสู้ทางอุดมการณ์ของสองค่ายใหญ่นั้น มิใช่คำตบสุดท้ายและบริบทเช่นนั้นได้จบสิ้นไปนานแล้ว ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาแนวคิดและมุมมองใหม่ ๆ ในการมองย้อนกลับในประวัติศาสตร์สมัยสงครามเย็น คือนอกเหนือไปจากเรื่องภัยคอมมิวนิสต์ ความมั่นคงแบบเก่า อคติของฝ่ายโลกเสรีจากเอกสารลับถึงลับที่สุดทั้งหลายของ NARA

หากเราได้อ่านตระหนักในเรื่องเช่นนี้เป็นพื้นฐานแล้ว แน่ใจว่าข้อมูลในเอกสารลับทั้งหลายของ NARA นั้น ย่อมจะเปิดกว้างและช่วยให้เราเข้าใจหลายสิ่งหลายอย่างที่เกิดขึ้นในสมัยสงครามเย็นได้อย่างดียิ่งขึ้น เนื่องจากหลายสิ่งหลายอย่างที่เกิดขึ้นนั้น อาจไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สองค่ายใหญ่ทะเลาะและต่อสู้กันมาอย่างยาวนานก็ได้ และเพื่อให้ผู้อ่าน ผู้สนใจ ได้เข้าใจเข้าถึง และพัฒนาในด้านการสืบค้นทางเอกสาร และการตีความหมายของเอกสารลับ ถึงลับที่สุด ที่ได้จาก NARA ในมิติใหม่ในลักษณะเช่นนี้ การนำเสนอจะแบ่งออกเป็นสองส่วน กล่าวคือ

- (1) ความสำคัญ วิธีการค้นคว้าและตัวระบบจัดเก็บเอกสารของ NARA และ
- (2) ผลที่ได้จากการค้นคว้าเอกสาร โดยเฉพาะเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสงครามเกาหลีในชุด RG 59 และ RG 84

โดยในส่วนแรกจะได้นำเสนอด้านวิธีการค้นคว้าและระบบของ NARA ก่อน **NARA คือแหล่งข้อมูลเอกสารลับที่สำคัญของประวัติศาสตร์ไทยสมัยใหม่**

ก่อนเข้าสู่วิธีการค้นคว้าและระบบของ NARA ยังมีอีกสิ่งหนึ่งที่ควรกล่าวไว้ก่อน คือแม้ว่าข้อมูล ในเอกสารลับถึงลับที่สุดของ NARA ในสมัย

สงครามเย็นนั้น มักเต็มไปด้วยเรื่องภัยคอมมิวนิสต์ ความมั่นคง แบบเก่า อคติของฝ่ายโลกเสรีที่มีต่อค่ายคอมมิวนิสต์ และการปฏิบัติการของสหรัฐอเมริกา กับประเทศเล็ก ๆ ในฐานะประเทศบริวารมากกว่าพันธมิตร แต่ด้วยเพราะ NARA คือแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับชาติต่าง ๆ ทั่วโลก และเปิดกว้างให้กับทุกชาติมีโอกาสได้ไปค้นอ่าน ดังนั้น นักวิชาการ ผู้สนใจ ไม่ว่าจะ เป็นชาติมหาอำนาจ ประเทศเล็ก ๆ รวมถึงไทยเรา จึงต่างจำเป็นต้องไปค้นคว้าหาความจริงจาก NARA เสมอมา

เหตุที่ NARA มีความสำคัญเช่นนี้คงเข้าใจได้ไม่ยากนัก เพราะด้วยความจริงที่มีอาจปฏิเสธได้ว่า สหรัฐอเมริกาเป็นมหาอำนาจและสหรัฐอเมริกาได้ไปเข้ากับเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ทั่วโลกนั่นเอง ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างในกรณีสงครามเกาหลีเกิดขึ้นในปี 2493 และปีนั้นครอบรอบ 73 ปี ประเทศที่เป็นแม่บ้านของฝ่ายโลกเสรีก็คือ สหรัฐอเมริกา และประเทศหนึ่ง ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับสงครามครั้งนี้อย่างโดดเด่นก็คือ ไทย แต่ไทยเราก็มิใช่เป็นเพียงประเทศเดียวที่มีหลักฐานบันทึก มีเรื่องเล่าเกี่ยวกับสงครามครั้งนี้ อันที่จริงแล้ว เรื่องราวของประวัติศาสตร์ไทยกับสงครามเกาหลีนั้น แน่นนอนว่า ย่อมมีเรื่องเล่า มีข้อมูล จำนวนไม่น้อย โดยเฉพาะในหอดจดหมายเหตุแห่งชาติของหลาย ๆ ประเทศที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับสงครามครั้งนี้ ทั้งค่ายโลกคอมมิวนิสต์และฝ่ายโลกเสรี แต่คงจะมีเอกสารข้อมูลจำนวนมากอยู่ใน

หอดจดหมายเหตุแห่งชาติ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. สหรัฐอเมริกา (NARA) เราคงปฏิเสธไม่ได้ว่า NARA มีข้อมูลของไทยในเรื่องนี้ไม่น้อย ทั้งนี้เนื่องจากสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีบทบาทและอิทธิพลต่อไทยตั้งแต่ สงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา และยังมีผลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลไทย ในสงครามเกาหลีอย่างมากอีกด้วย และมีความเป็นไปได้ว่าเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์แทบจะทุกเรื่องที่เกิดในประเทศไทยสมัยใหม่ ล้วนมีเรื่องเล่า มีเอกสาร ข้อมูลหลักฐานจำนวนมากมายอยู่ที่สหรัฐอเมริกา

ที่สำคัญยิ่งคือ เอกสารข้อมูลเหล่านี้ทางสหรัฐอเมริกามีการจัดเก็บรักษาไว้อย่างสมบูรณ์ดี เพราะจากประสบการณ์ของผู้เขียนซึ่งเคยไปเก็บรวบรวมเอกสารที่สหรัฐอเมริกาหลายครั้งหลายปีด้วยกันนั้น พบว่ามีข้อมูลเกี่ยวกับไทยในหน่วยงานต่าง ๆ จำนวนไม่น้อย และยังมีหลักฐานที่เป็นภาษาไทยอีกจำนวนมาก ทั้งหนังสือพิมพ์ ใบปลิว บันทึกของบุคคลสำคัญ ประกาศ ภาพถ่าย ที่หาอ่านในเมืองไทยไม่ได้ แต่กลับพบที่ NARA ดังเช่นที่ผู้เขียนได้ค้นพบบันทึกส่วนตัวของนายเตียง ศิริขันธ์ จากแฟ้มเอกสาร O.S.S. ในชุด RG 226

อย่างไรก็ตาม แม้ NARA มีข้อมูลเกี่ยวกับไทยจำนวนมากมายและจัดเก็บไว้ค่อนข้างสมบูรณ์อย่างดั่งนั้น แต่นั่นก็ไม่ได้แปลว่า ข้อมูลจาก NARA เป็นคำตอบสุดท้ายในการอธิบายประวัติศาสตร์ไทยสมัยใหม่ หรือเรื่องไทยกับสงครามเกาหลี และก็มีได้หมายความว่า ข้อมูลเหล่านี้มีการจัดเก็บในแบบสำเร็จรูป หรือนักวิจัยจากไทยสามารถไปหยิบจับ ถ่ายภาพถ่ายเอกสารสำเนาหากลับมาได้เลย

ในความเป็นจริงแล้ว การค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับไทยใน NARA นั้น มิใช่เรื่องที่จะเป็นไปได้ง่าย ๆ นัก เนื่องจากไทยเป็นประเทศเล็ก ๆ ในสายตา

ของสหรัฐอเมริกา ดังนั้น ที่อยู่ของเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับไทยใน NARA จึงมีลักษณะกระจายอยู่ไปในที่ต่าง ๆ ของแฟ้มเอกสารกระทรวง ทบวง กรมกองต่าง ๆ ตามระบบการจัดแบ่งของหน่วยราชการสหรัฐอเมริกา และเคลื่อนไหวไปตามกาลเวลาของประวัติศาสตร์ในแต่ละสมัย

นักวิชาการไทยที่เคยไปค้นคว้า ณ NARA ย่อมพบเห็นได้ว่า ข้อมูลของไทยมีลักษณะกระจายไปอยู่ในกล่องเอกสารของหมวดเอกสารต่าง ๆ ทางฝ่ายพลเรือน เช่น RG 59 (Records of Department of State) ดังแฟ้มเอกสาร ชุด Far East หรือ China, Japan & Korea Lot Files และแฟ้มชุด Southeast Asia หรือ RG 84 (Foreign Service Posts of the Department of State) ซึ่งนอกจาก Thailand หรือประเทศอื่น ๆ ใน Southeast Asia แล้ว ยังพบว่าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับไทยทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ก็มีอยู่จำนวนมากไม่แพ้แฟ้มเอกสารอื่น ๆ เช่น ชุดสหภาพโซเวียต (USSR) หรือยุโรปตะวันออก และทวีปอื่น ๆ อีกด้วย เช่น ลาตินอเมริกา

ที่สำคัญก็คือ ยังพบอีกว่า มีอีกส่วนหนึ่งกระจายไปอยู่ในแฟ้ม และกล่องเอกสารของทางฝ่ายทหารอีกมาก เช่น ในชุดเอกสารของการปฏิบัติการลับของหน่วย O.S.S. (RG 226) และในชุดของสำนักข่าวกรองกลางสหรัฐอเมริกา (CREST, the CIA Records Search Tool) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเรื่อง หัวข้อ หรือตามเหตุการณ์ของแต่ละช่วงที่มีการรายงาน เช่น ความช่วยเหลือทางทหาร คอมมิวนิสต์ การค้า สภาพเศรษฐกิจ การพัฒนาทางการเมือง ฯลฯ แต่ที่ควรเน้นไว้ก็คือ NARA ไม่ได้มีการจัดเก็บเอกสารชุด (section) ของไทยเป็นการเฉพาะ ไม่ว่าจะในกรณีของชุดสงครามโลกครั้งที่ 2 และสงครามเกาหลีก็ตาม

NARA: ชุดสงครามโลกครั้งที่ 2 และสงครามเกาหลี

เท่าที่สังเกตในหิ้งอ่านแฟ้มบัญชีเอกสาร สำหรับการสืบค้นข้อมูลตามความสนใจของผู้ค้นคว้าแต่ละท่าน ทาง NARA มีการจัดแฟ้มเอกสารใหญ่อยู่เพียงสองชุดเท่านั้น คือชุดสงครามโลกครั้งที่ 2 และชุดสงครามเกาหลี ผู้เขียนเคยอ่านผ่าน ๆ บางแฟ้มของทั้งสองชุดนี้หลายครั้งด้วยกัน และพบว่า ส่วนใหญ่เน้นด้านการรบในเขตภูมิภาคต่าง ๆ ทั้งทางบก เรือ และอากาศ และแฟ้มเอกสารส่วนมากมาจากการปฏิบัติทางทหาร เช่น RG 218 (Records of the Joint Chiefs of Staff) RG 226 ซึ่งเป็นข้อมูลการปฏิบัติลับของหน่วย O.S.S. (Office of Strategic Services) และต่อเนื่องในส่วนของ CIA ชุด CREST, RG 260 (U.S. Far Eastern Command, Intelligence Summaries) RG 263 (CIA-Murphy Collection on International Communism) และ RG 319 (Office, Deputy Chief of Staff for Military Operations, Korean Armistice Negotiations, 1951-1958) แต่บางแฟ้มก็เป็นรายงานสภาพพื้นฐานของแต่ละประเทศในด้านต่าง ๆ เช่น ประวัติศาสตร์ สภาพการเมือง เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม ภูมิศาสตร์ การคมนาคม ชีวิตความเป็นอยู่ ฯลฯ ข้อมูลในส่วนหลังนี้มาจากเอกสารของฝ่ายพลเรือน เช่น RG 59 เช่น ชุด Korean Project of the Division of Historical Policy Research, U.S. Department of State และบางส่วนมาจาก RG 84 ที่ผ่านมา ผู้เขียนยังไม่เคยลองค้นข้อมูลจากแฟ้มเอกสารทั้งสองชุด (ชุดสงครามโลกครั้งที่ 2 และชุดสงครามเกาหลี) นี้อย่างจริงจัง แม้ว่าในช่วงหลัง ๆ ที่ไปค้นคว้าในปี 2556 และ 2559 ซึ่งมีเวลานานเกือบ 2 เดือน ในแต่ละครั้ง ที่นั่น และเคยดูบางแฟ้มที่เกี่ยวข้องกับไทยและลองอ่านเอกสารในบางกล่องของฝ่ายทหาร แต่ก็ไม่ได้เริ่มค้นข้อมูลจากแฟ้มเอกสารทั้งสองชุดนี้โดยตรง ด้วยเหตุผลว่า ยังคงสนใจเรื่องขบวนการเสรีไทย การเมืองไทยและสงครามโลกครั้งที่ 2 ในทางเอเชียมากกว่าสงครามเกาหลี และเรื่องที่สนใจเหล่านี้ก็มีเอกสารอยู่มากในหมวดของ RG 226 ซึ่งเป็นข้อมูลการปฏิบัติลับของหน่วย O.S.S., Office of Strategic Services (หน่วย O.S.S. นี้ต่อมาคือ CIA, the Central Intelligence Agency ปัจจุบัน) และ RG 457 (National Security Agency/Central Security Service) เป็นข้อมูลโทรเลขลับจากสถานทูตญี่ปุ่นทั่วโลกที่ส่งกลับไปโตเกียว และถูกฝ่ายสหรัฐอเมริกาดักจับ ฟังได้และมีการแปลเป็นภาษาอังกฤษ (Message Intercept Translations) ตลอดในช่วงสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 (1939-1945)

ในปี 2559 หลังกลับจากการค้นคว้า NARA แล้ว ผู้เขียนมีโอกาสเดินทางไปเก็บข้อมูลวิจัยเรื่อง “การออกแบบระบบการศึกษาทางทหารของไทยใหม่ เพื่อการผลิตทหารอาชีพและการปฏิรูปกองทัพ” (ทุนของ สกสว. และได้รับการอนุมัติจาก ทบ.) ที่โรงเรียนนายร้อย เกาหลีใต้ (Korea Military Academy, KMA) และทางอาจารย์ที่สอนประวัติศาสตร์สงคราม (Col. Dr. Jongnam Na) ได้กรุณาพาไปดูศูนย์เก็บเอกสารเกี่ยวกับสงครามเกาหลีที่นั่น เมื่อลองอ่านดูจากแฟ้มเอกสารก็คิดได้ว่า เอกสารจำนวนมากที่จัดเก็บไว้ที่นั่น (KMA) น่าจะเป็นเอกสารชุดเดียวกับชุดสงครามเกาหลีที่ NARA สหรัฐอเมริกา และลักษณะการรวบรวมของเอกสารชุดนี้คงไม่ต่างไปจาก

ชุดสงครามโลกครั้งที่ 2 คือเป็นการรวบรวมและจัดเก็บหัวข้อเอกสารตามหมวดหมู่ของ RG ต่าง ๆ ทั้งฝ่ายทหารและพลเรือน และลำดับต่อเนื่องเป็นปี ๆ ไป ดังนั้น ถ้าจะค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับไทยในสงครามทั้งสองครั้งนี้ ก็มีลักษณะกระจายไปในหมวดหมู่ต่าง ๆ เช่นเดียวกับการค้นหา RG 59 หรือ 84 ที่กล่าวมาแล้ว เพียงแต่ข้อมูลในสองชุดนี้ (ชุดสงครามโลกครั้งที่ 2 และสงครามเกาหลี) มีลักษณะเป็นการจัดเก็บตามแบบประวัติศาสตร์ทหาร คือมีด้านการทหาร การรบในสงครามมากกว่าหรือเป็นการเฉพาะที่แยกจากการจัดเก็บเอกสารของฝ่ายพลเรือน เนื่องจากระบบการจัดเก็บเอกสารของ NARA มีการจัดแบ่งออกเป็น 2 ฝ่ายใหญ่ คือ ฝ่ายพลเรือนกับฝ่ายทหาร (Civilian and Military)

ระบบหอจดหมายเหตุแห่งชาติ สหรัฐอเมริกา: พลเรือนกับทหาร

ระบบการจัดเก็บและให้บริการเอกสารของ NARA โดยหลักใหญ่แล้ว ได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนหรือ 2 ฝ่ายใหญ่ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว คือ ฝ่ายพลเรือน

และฝ่ายทหาร และมีผู้เชี่ยวชาญหรือนักจดหมายเหตุประจำในแต่ละฝ่ายดังกล่าว เพื่อที่จะคอยให้ความช่วยเหลือและ/หรือแนะนำเอกสาร รวมทั้งช่วยในการค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ ให้แก่นักวิจัยทุกท่านอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะท่านจะมาจากประเทศใดก็ตาม

อันที่จริงแล้ว NARA มีระบบการจัดเก็บเอกสารเป็นระบบสากลและง่ายต่อการค้นคว้า แต่เนื่องจากไทยเป็นประเทศเล็ก การค้นหาข้อมูลตามหัวข้อที่กำหนดไว้คือ “ไทยกับสงครามเกาหลี” จึงมีข้อเรื่องง่ายนัก เพราะดังที่เคยกล่าวมาแล้วว่า ทาง NARA เขาไม่ได้มีการจัดระบบเอกสารหรือจัดกลุ่มเอกสารตามหัวข้อหรือประเด็นที่เราต้องการจากประเทศไทย ด้วยเหตุนี้ การค้นหาประเด็นนี้จึงยากกว่าเมื่อเทียบกับหัวข้ออื่น ๆ ที่ใหญ่กว่าหรือที่สหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญ ดังเช่น การค้นหาข้อมูลสอบสวนคดีลอบสังหารประธานาธิบดีจอห์น เอฟ. เคนเนดี (John F. Kennedy) เนื่องจากเอกสารแฟ้มลับลอบสังหาร “JFK” มีการจัดหมวดหมู่ใหญ่และเป็นหัวข้อที่มีผู้สนใจมากที่สุดในระดับประเทศของสหรัฐอเมริกาและของโลก

อย่างไรก็ตาม หากต้องการให้ได้ข้อมูลตามหัวข้อนี้ (ไทยกับสงครามเกาหลี) ก็คงต้องหาทางค้นจากระบบการจัดเอกสารระบบใหญ่ของ NARA ก่อนเป็นลำดับแรก โดยอาจใช้ตัวช่วยคือ อธิบายให้นักจดหมายเหตุของ NARA เข้าใจว่า เรากำลังค้นหาเรื่องท่านอ่านนี้ และแม้ว่าท่านเคยมาค้นคว้า ณ NARA มาก่อนหรือไม่ก็ตาม แต่ทุกครั้งที่มีข้อแนะนำว่า ควรต้องพูดคุยกับนักจดหมายเหตุที่นั่นก่อน เพราะไม่เสียค่าบริการใด ๆ และที่สำคัญ

จากประสบการณ์ของผู้เขียนซึ่งเคยมาหลายครั้งพบว่า นักจดหมายเหตุมักเปลี่ยนหน้าเสมอและมีข้อเสนอแนะทางเทคนิคสับสนต่างกันไปพอควร เช่น บางท่านก็เสนอให้สืบค้นแบบปูพรมไปก่อนแล้วค่อยเจาะในเรื่องที่เราต้องการ แต่บางท่านก็ขอหมายเลขเอกสารที่เราักพอรู้และเจาะลึกลงไปบนหมวดหมู่ของเอกสารนั้น ๆ เลย และจึงตามต่อส่วนอื่น ๆ จากเอกสารที่เราค้นพบแล้ว

โดยทั่วไปในเบื้องต้น นักจดหมายเหตุของ NARA จะแนะนำว่า เราจะค้นเรื่องที่ต้องการจากระบบการจัดเก็บเอกสารของ NARA ได้อย่างไร โดยเริ่มจากระบบใหญ่ ๆ ของแต่ละกระทรวง แล้วไล่ไปตามหัวข้อต่าง ๆ และแบ่งตามประเทศหรือช่วงเวลา ปี ค.ศ. เป็นตัวกำหนดอย่างกว้าง ๆ เช่น เริ่มจากกระทรวงที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงการต่างประเทศ ดูประเทศที่เกี่ยวข้องกับสหรัฐอเมริกา-ไทย-สงครามเกาหลี ช่วงเวลาที่ต้องการ เช่น 1950-1953 แล้วจึงดูจากแฟ้มบัญชีเอกสารตามหมวดหมู่ใหญ่ (Record Group, RG) ไปสู่หมวดย่อย (Entry) กล่องเอกสาร (Box) และแฟ้มต่าง ๆ ในแต่ละกล่องอย่างละเอียด คืออาจต้องอ่านเอกสารทุกแฟ้ม ทุกแผ่น จึงจะพบสิ่งที่เราต้องการในขั้นท้ายคือ การยืมกล่องเอกสารมาอ่านแฟ้มเอกสารต่าง ๆ ในแต่ละกล่องนั้น ๆ ซึ่งการค้นหา ในวิธีการนี้ต้องอาศัยเวลาและโชคช่วยพอควร เพราะกระบวนการของดำเนินการในการค้นหาและกว่าจะได้ข้อมูลที่เรากำลังต้องการนั้น

มีความยากไม่น้อยและอาจเทียบเท่าพอ ๆ กับ “การงมเข็มในมหาสมุทร” กว้างได้ เนื่องจากต้องเริ่มต้นดูจากบัญชีรายการ จากกล่อง จากแฟ้มเอกสาร เช่น ไทยกับสงครามเกาหลี แต่เมื่ออ่านถึงตัวแฟ้มเอกสารแล้ว อาจไม่ได้ข้อมูลที่เรากำลังต้องการก็ได้ โดยเฉพาะบทบาทและอิทธิพลหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกา จีน สหภาพโซเวียตที่เกี่ยวข้องหรือเข้ามาในหัวข้อเฉพาะประเทศไทยกับสงครามเกาหลี

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าวิธีการนี้ต้องใช้เวลาและไม่ได้มีหลักประกันว่า ผู้ค้นจะได้พบเอกสารตามหัวข้อที่เราต้องการ แต่ก็มีเพียงวิธีการนี้เท่านั้นที่พอจะทำได้ เนื่องจากหัวข้อที่เกี่ยวกับประเทศไทยมักเป็นประเด็นเล็ก ยิ่งเน้นเฉพาะลงไปที่เกี่ยวข้องกับจีน สหภาพโซเวียต และเกาหลี ก็ยิ่งต้องค้นหาและอ่านจากแฟ้มเอกสารใหญ่และจำนวนมากขึ้น เพื่อสกัดหาข้อมูลที่เรากำลังต้องการจริง ๆ ทำนองคล้ายคนขุดแร่ทองคำหรือวิธีการร่อนทองหาทองคำแบบคนโบราณนั่นเอง เพราะนั่นเป็นเพียงหนทางเดียวที่เราจะได้เอกสารข้อมูลของ NARA กลับมาบ้าง แม้ว่าอาจไม่ได้ข้อมูลตรง ๆ แต่ยังมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกลับมาไม่มากก็น้อย

ผู้เขียนเคยมีประสบการณ์ในการค้นมาก่อนแล้ว เรื่องสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 และสมัยสงครามเย็น โดยเฉพาะเรื่องไทยกับสหภาพโซเวียต เรื่องแรกนั้นมีการจัดเก็บเอกสารเป็นชุดของสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยตรง ขณะที่ยังไม่มีการจัดเก็บเอกสารสมัยสงครามเย็นเป็นการเฉพาะ ยกเว้นชุดสงครามเกาหลี แต่ก็อาจอาศัยวิธีการหรือหลักการค้นคว้าในแนวทางเดียวกันได้ โดยอาศัยกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา (หมวด RG 59) และ/หรือรายงานของเจ้าหน้าที่การทูตของสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกา (หมวด RG 84) เป็นหลักในการค้นหาข้อมูลที่ต้องการ

หลังจากนั้นแล้ว จึงดูกระจายออกไปยังประเทศอื่น ๆ ที่น่าจะเกี่ยวข้องกับไทยในสงครามเกาหลี ทั้งเกาหลีใต้-เหนือ ญี่ปุ่น สหภาพโซเวียต จีน ยุโรปตะวันออก เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และรวมทั้งแฟ้มไทย โดยเฉพาะ โดยใช้ช่วงเวลาตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 มาสู่ช่วงสงครามเกาหลี (1950-1953) ในสมัยสงครามเย็น ซึ่งเป็นช่วงที่เอกสารส่วนใหญ่ได้เปิดเผยให้นักวิจัยใช้ คือ ช่วงทศวรรษ 1940s - 1960s และบางส่วนของทศวรรษ 1970s-1980s

การค้นคว้าและความสำเร็จ: พบข้อมูลสำคัญและข้อมูลเด่น ๆ

ผลจากการค้นคว้าตามระบบนี้ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ก็ได้ข้อมูลกลับมาระดับหนึ่งและมากพอสำหรับการนำมาเขียนเรื่องเล่า เพื่อให้เอกสารลับถึงลับที่สุดที่ได้มานั้นได้แสดงข้อมูลสำคัญ ข้อมูลเด่น ๆ ในการพินิจสงครามเกาหลีในบริบทโลกและในบริบทของไทย และในการพินิจครั้งนี้มิได้ต้องการหาข้อยุติของการอธิบายทางประวัติศาสตร์ หากเพื่อการตั้งคำถามหรือเปิดประเด็นใหม่ ๆ ของการศึกษาวิจัย การอธิบายเรื่องราวไทยกับสงครามเกาหลีที่ผ่านมาในหลายด้านหลายมิติด้วยกัน และการสร้างความรู้ใหม่ในเรื่องนี้เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ถ้าหากเรามีข้อมูลใหม่ มุมมองใหม่หรือการพินิจวิเคราะห์ที่หลุดออกจากวิถีคิดเดิมของยุคสงครามเย็น

เพราะแม้เอกสารทางสหรัฐอเมริกา (NARA) เรื่องไทยกับสงครามเกาหลี ที่ได้มาในครั้งนี้ มีบางส่วนที่ยืนยันองค์ความรู้เดิมก็จริง แต่อีกส่วนหนึ่งถือเป็นข้อมูลเด่น ข้อมูลใหม่ (แต่ยังมีข้อเป็นข้อใหม่ชนิดที่มีน้ำหนักในการหักล้างกับองค์ความรู้เดิมได้) เนื่องจากข้อมูลที่ค้นพบมาได้นั้น มีทั้งข้อมูลทั่วไปและข้อมูลเด่น ๆ ที่มีความสำคัญต่อทั้งทางสหรัฐอเมริกา ไทย และประเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในสงครามเกาหลี จำนวนไม่น้อย

เท่าที่ทราบ ข้อมูลเด่น ๆ ที่พบในหลาย ๆ ครั้งนี้ยังไม่เคยพบว่า มีการนำมาใช้ในการศึกษาวิจัยไทยกับสงครามเกาหลีอย่างหนักแน่น เมื่อสำรวจจากงานเขียนของนักวิชาการทั้งของไทยและต่างประเทศที่ผ่านมา (โดยเฉพาะในภาษาอังกฤษ) จึงคิดและริเริ่มทำโดยผ่านการแนะนำเอกสารในลักษณะของนำเอกสารเก่ามาเขียนเล่า เพราะหากมีการนำมาเขียนเล่าเรื่องโดยผ่านเอกสารสำคัญ ๆ นั้น แน่แน่นอนว่าก็น่าจะมีประโยชน์ไม่น้อย โดยเฉพาะกับผู้อ่านโดยตรง ทั้งระดับนักวิชาการ นิสิตนักศึกษา และประชาชนทั่วไป

จึงหวังว่า ผู้อ่านจะเกิดความสนใจและนำเอกสารข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์ต่อไป และเป็นไปตามพระราชดำริและพระราชประสงค์ของพลเอกหญิง ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ดังที่พระองค์ทรงกล่าวไว้ตอนหนึ่งในการสัมมนาครั้งแรกของ “หอจดหมายเหตุต่างประเทศ ทูลกระหม่อมอาจารย์” ความว่า

“...หวังว่า นอกจากอาจารย์และนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จะได้รับประโยชน์แล้ว ผู้อื่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อาจจะไม่ได้มีโอกาสไปศึกษาค้นคว้าในต่างประเทศ จะได้อาศัยค้นคว้าให้ได้ความคิดเบื้องต้น เพื่อให้ได้แรงบันดาลใจไปทำงานให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น...”

(“ข้อมูลจดหมายเหตุ” พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ 31 สิงหาคม 2558)

สำหรับรายละเอียดและภาพรวม รวมทั้งตัวอย่างของข้อมูลทั่วไปและข้อมูลเด่น ๆ ที่ค้นพบจากเอกสารลับของ NARA และเก็บรักษาไว้ใน “หอจดหมายเหตุต่างประเทศ ทูลกระหม่อมอาจารย์” อย่างเจียบ ๆ มานานหลายสิบปีแล้ว จะได้นำเสนอในตอนต่อไปว่าด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับเอกสารเก่าเล่าเรื่อง สงครามเกาหลี จากสหรัฐอเมริกา (NARA) (ตอน 2) ซึ่งเป็นข้อมูลจากเอกสารของชุด RG 59 และ RG 84 และเอกสารทั้งสองชุดนี้ต่างก็ถูกจัดอยู่ในฝ่ายพลเรือน ตามระบบการจัดแบ่งเอกสารของ NARA

RG 59 เป็นข้อมูลด้านนโยบาย คำสั่ง แนวการปฏิบัติของกระทรวงการต่างประเทศ ส่วน RG 84 เป็นรายงานของสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ของสหรัฐอเมริกาประจำในประเทศต่าง ๆ ข้อมูลใน 2 ชุดนี้จึงมักคาบเกี่ยวกัน และพบซ้ำในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาทางเอเชีย ลาตินอเมริกา เช่น กัมพูชามิวนิสต์และการให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ-สังคม แต่ก็ยังมีแฟ้มข้อมูลอื่น ๆ ที่แตกต่างกันอยู่มาก และในความแตกต่างของแฟ้มนั้น ๆ ยังมีข้อมูลลับ ถึงลับที่สุดที่เกี่ยวข้องกับไทยกับสงครามเกาหลีอยู่จำนวนไม่น้อย

โปรดติดตามตอนต่อไป

ย่าแถมหังกร กับทูลกระหม่อมอาจารย์

น.ร. นริศวงศ์ สายสุวรรณ
ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาวิศวกรรมแผนกที่

น.ร. ทูลเกล้าฯ ถวายรายงานยอดทูลกระหม่อมอาจารย์
ในวิชาเลือกเสรี ประวัติศาสตร์ความมั่นคงของโลก ในภาคการศึกษาที่ 1

โอกาสที่ดีที่สุดครั้งหนึ่งในชีวิตของผม คือ การได้ตามเสด็จไปทัศนศึกษาดูงานกับทูลกระหม่อมอาจารย์ที่เขตการปกครองพิเศษฮ่องกง ในรายวิชาเลือกเสรี ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียง น.ร. ชั้นปีที่ 4 จำนวน 35 นาย ได้รับพระมหากรุณาธิคุณให้ตามเสด็จดูงาน ซึ่งห่างหายไปเป็นเวลานานสำหรับการตามเสด็จดูงานต่างประเทศ เนื่องด้วยสถานการณ์โควิด-19 ในปีที่ผ่านมา ๆ มา

หลังจากได้เรียนวิชาเลือกเสรี ประวัติศาสตร์ความมั่นคงของโลก ในภาคการศึกษาที่ 1 แล้ว ผมจึงได้ตัดสินใจเลือกเรียนในวิชา ทูลกระหม่อมฯ อีกครั้งในภาคการศึกษาที่ 2 เพราะคิดว่าเป็นโอกาสที่จะใกล้ชิดกับทูลกระหม่อมอาจารย์ได้มากขึ้น

หลังจากเรียนไปแล้วมีวันหนึ่ง ทูลกระหม่อมอาจารย์มีพระราชดำรัสกับอาจารย์ว่า “เทอม 2 นี้เรียนเรื่องประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียง เราจะจัดทริปพาทิดไปดูงานต่างประเทศกันดีไหม” จากที่นั่งเรียนกันแบบนิ่ง ๆ พวกผมถึงกับตาลุกวาวด้วยความตื่นเต้น ที่ได้มีโอกาสขนาดนี้ในชีวิต ทั้งใกล้ชิดและได้ตามเสด็จทูลกระหม่อมอาจารย์ไปต่างประเทศ หลังจากนั้นอาจารย์กองวิชาประวัติศาสตร์จึงได้เริ่มทำแผนให้ออกมาดีที่สุดในและเป็นเหตุของความประทับใจในบทความนี้

เช้ามีดของวันที่ 2 พฤศจิกายน 2566 เวลา 01.00 น. น.ร.ผู้โชคดีทั้ง 35 นาย รวมกันที่หน้า กรม น.ร.รอฯ 1 ตรวจจับด้วยความตื่นเต้นปนง่วง เนื่องจากไม่ได้นอนกันเลยเพราะรอเวลานี้กันอย่างใจจดใจจ่อ เมื่อรถโรงเรียนถึงสนามบินสุวรรณภูมิ นี่เป็นครั้งแรกที่ได้เข้าไปรอในห้องรับรอง VIP ซึ่งหรูหราสวยงามมาก รอเวลาที่จะได้ขึ้นเครื่องบิน การขึ้นเครื่องบินครั้งนี้เป็นความรู้สึกแสนพิเศษ เพราะได้นั่งเครื่องบินลำเดียวกับทูลกระหม่อมอาจารย์ ได้เห็นพระองค์ตั้งแต่ทรงพระดำเนินขึ้นเครื่อง ประทับพระที่นั่ง แม้กระทั่งพระองค์เสด็จเข้าห้องสรง ได้ชื่นชมทุกอริยาบทของพระองค์อย่างใกล้ชิด จนเครื่องบินลงจอด ณ สนามบินของฮ่องกง

นร. หัวเกรียนแห่งเขาชะงักในชุดปกติกากีแกมเขียวคอพับแขนยาว ได้ลงเหยียบแผ่นดินฮ่องกงด้วยอากาศที่เย็นสบายกว่าประเทศไทย ขึ้นรถบัสตามกลุ่มที่ได้แบ่งไว้ เห็นทูลกระหม่อมอาจารย์ทรงพระดำเนินขึ้นรถพระที่นั่ง โดยมีทหารของฮ่องกงส่งเสด็จพร้อมยื่นโบกมือ Bye Bye ให้พระองค์ด้วย นี่คงเป็นธรรมเนียมแรกที่แปลกตา เพราะหลังจากนั้นก็เห็นในทุกสถานที่ที่คนฮ่องกงจะยื่นโบกมือแบบนี้ให้กับพระองค์ สถานที่แรกที่ไปดูงานคือ พิพิธภัณฑ์ป้องกันชายฝั่งฮ่องกง ได้เห็นถึงอาวุธในยุคนี้ การสร้างป้อมแบบอังกฤษ รถถัง ป้อมปืนใหญ่ สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นอนุสรณ์แห่งสงคราม สภาพแวดล้อมโดยรอบปัจจุบันที่ยังสวยงาม พร้อมด้วยแดดเวลา 11.00 น. ที่สาดส่องลงมาอย่างต่อเนื่องจนพระพักตร์ของทูลกระหม่อมอาจารย์แดงราวกับเด็กผิวขาวที่ถูกแดดเผา จนฉายพระฉายาลักษณ์ร่วมกับทูลกระหม่อมอาจารย์จบในสถานที่แรก จึงได้ไปทานอาหารที่ภัตตาคาร 818 เป็นอาหารแบบคอร์ส ที่แค่ออเดิร์ฟก็อิ่มจนไม่สามารถทานมื้อหลักได้จนหมด จนเวลาล่วงเลยมาถึง 14.00 น. ทูลกระหม่อมอาจารย์ทรงพระดำเนินไปขึ้นรถพระที่นั่งเพื่อเสด็จฯ ไปดูงานต่อไป โดยมี นร. ที่ทานอาหารจนชุดแน่นวิงแทบไม่ออก แต่ก็วิ่งกันอย่างเต็มใจไปขึ้นรถตามเสด็จต่อไปอย่างกระตือรือร้น

สถานที่ต่อไปเป็นองค์กรการเงินฮ่องกง ทำให้ได้เห็นประวัติความเป็นมาของระบบการเงินฮ่องกง และที่นี่ ผมได้เป็นกลุ่มที่เดินตามเสด็จ เป็นการเดินตามเสด็จที่ใกล้ชิดมาก ข้าราชบริพารทุกท่านต่างโบกมือให้ไปยืนใกล้ ๆ ความรู้สึกตอนนั้นทั้งดีใจและตื่นเต้นใจที่ได้มีโอกาสที่ทำได้ยากขนาดนี้ ได้เห็นพระองค์ทรงจดข้อมูลลงสมุดส่วนพระองค์เป็นภาษาอังกฤษ ทรงถามตอบกับเจ้าหน้าที่เป็นภาษาอังกฤษอย่างคล่องแคล่ว ได้รับชมวีรกรรมกับพระองค์จากชั้นที่ 55 เหนือแผ่นดินฮ่องกง ต้องยอมรับว่าสวยมาก ๆ เป็นธรรมชาติที่ปกคลุมตึกสูงระฟ้า เมื่อจบการดูงาน นนร. ก็วิ่งมาขึ้นรถอย่างกระตือรือร้น รถได้เคลื่อนตัวออกจากอาคารพร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ชาวฮ่องกงที่ยืนโบกมือลา ทูลกระหม่อมอาจารย์ด้วยหน้าตาอึ้งอึ้ง

สถานที่สุดท้ายของการตามเสด็จดูงาน คือ พิพิธภัณฑสถานพระราชวังฮ่องกง ได้รวบรวมทุกอย่างจากพระราชวังต้องห้าม มีฉลองพระองค์จริงของกษัตริย์ สมบัติล้ำค่าต่าง ๆ ของกษัตริย์และราชวงศ์จีน ซึ่งสมบัติเหล่านี้หาดูได้ยากมาก ๆ มีเพียงแค่ 2 แห่ง คือ พระราชวังต้องห้ามของจีนและที่นี่เท่านั้น

ไกด์พาชมพิพิธภัณฑสถานในช่วงเวลาเย็น พระอาทิตย์กำลังทอดตัวลงมาบนพื้นทะเล มีบรรยากาศรอบข้างเป็นตึกและภูเขาที่แตกต่างแต่เข้ากันอย่างลงตัว ทุกคนต่างถ่ายรูปบรรยากาศเก็บไว้เพราะไกด์บอกมว่า ภาพนี้ไม่มีบ่อย ๆ มีแค่ช่วงเดือนตุลาคมถึงธันวาคมของทุกปีเท่านั้น จนได้เวลา ทูลกระหม่อมอาจารย์ทรงพระดำเนินมาฉายพระฉายาลักษณ์ร่วมกับ นนร. พระองค์ทอดพระเนตร นนร. อย่างทรงเอ็นดู เพราะ นนร. ที่เดินตามเสด็จนั้นเดินตามไม่ทัน จนต้องวิ่งมาเพื่อร่วมถ่ายรูปกับพระองค์ด้วยหน้าตาตื่น

เมื่อจบภารกิจสถานที่สุดท้าย แต่นั่นไม่ใช่ท้ายสุด อีกสถานที่ส่งท้ายของฮ่องกง คือ Royal Pacific Hotel ที่นี่จัดมื้ออาหารเย็นแบบบุฟเฟ่ต์ ได้นั่งทานอาหารบุฟเฟ่ต์ร่วมกับทูลกระหม่อมอาจารย์ อาหารเป็นแบบฝรั่ง ตักได้แบบไม่อั้น ทานไป ชื่นชมพระบารมีของทูลกระหม่อมอาจารย์ไปด้วย รู้สึกดีใจเหมือนเห็นคุณย่าที่ผูกพันอย่างบอกไม่ถูก พระองค์เสวยพระกระยาหารอย่างทรงพระเกษมสำราญ จนเวลาล่วงเลย นนร. ที่ทานจนชุดรัดแน่นไม่มีช่องว่าง ได้มารวมตัวกันในห้องประชุมเล็ก ๆ ที่อบอุ่น พร้อมด้วยทูลกระหม่อมอาจารย์ มีการกล่าวสำนึกใน

พระมหากรุณาธิคุณ ซึ่งถ้าตามตรงแล้ว ให้กล่าวทั้งวันคงไม่หมดอย่างแน่นอน และได้รับฟังพระราชโอวาทจากทูลกระหม่อมอาจารย์ที่มีพระราชดำรัสอย่างเล่น ๆ ว่า “จริง ๆ ก็เหมือนตาม นนร. มาดูงานมากกว่า มาเองก็บ่อยแต่บางที่ไม่เคยมีโอกาสได้เข้าไปเรียนรู้แบบนี้” ผมจึงคิดขึ้นมาได้อย่างหนึ่งว่า บางครั้งเราได้รับโอกาสใด ๆ มา เราควรเรียนรู้ไว้ให้มาก ๆ เพราะเชื่อว่าทุกคนจะได้รับโอกาสแบบนี้ และแล้วก็ถึงเวลาต้องลาฮ่องกง ขึ้นเครื่องบินกลับประเทศไทยอันเป็นที่รักของเรา เป็นความรู้สึกใจหาย ในวันที่รอคอยมาถึงและผ่านไปแล้ว คงเป็นโอกาสไม่ก็ครั้งที่จะได้มาตามเสด็จทูลกระหม่อมอาจารย์แบบนี้อีก

สำหรับโอกาสที่ดีที่ได้รับในครั้งนี้ เหมือนเป็นการเปิดโลกของผมเอง ได้เห็นถึงวัฒนธรรมที่แตกต่าง การทำงานขององค์กรการเงินฮ่องกงที่แตกต่างกับไทยอย่างยิ่ง และสิ่งที่ดีที่สุดคงเป็นการได้ตามเสด็จงานต่างประเทศครั้งนี้ และพระราชโอวาทของทูลกระหม่อมอาจารย์ ซึ่งทำให้ผมคิดได้ดังที่กล่าวไว้แล้ว สิ่งนี้ตรงกับสิ่งที่ผมได้ใช้เป็นข้อคิดส่วนตัวโดยตลอด และถ่ายทอดให้ผู้อื่นเมื่อมีโอกาสเสมอ คือ “โอกาสและอุบัติเหตุไม่เคยบอกล่วงหน้า เตรียมตัวให้พร้อมเสมอ” คือการที่เราเตรียมพร้อมตัวเองไว้เสมอ เมื่อมีโอกาสเราจะคว้ามั่นไว้ และเมื่อเกิดเหตุไม่คาดฝัน ถ้าเรามีความพร้อมที่ดีเราจะสามารถรับมือกับทุกปัญหาได้เสมอ

๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๒

วัน “ทรงสั่งประกาศเปิด” โรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม

พ.ศ. ศ.คส.ศสศกส ชูสวัสดิ์

“ด้วยความยินดีเบิกบานใจอันนี้
เราขอสั่งประกาศเปิดโรงเรียนนี้ด้วยทาง
ราชการแต่บัดนี้ ขออำนวยการแก่โรงเรียน
ให้ตั้งมั่นสมบูรณ์สืบไป ขอให้ครูแล
นักเรียนทั้งปวงได้รับผลอันเป็นที่ประจักษ์
และขอให้ความเจริญ จงมีแก่กองทัพบก
ของเรา”

พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ในพิธีเปิดโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม
วันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๒

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
เสด็จฯ ไปทรงเปิดโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม วันที่ ๒๖ ธันวาคม ร.ศ. ๑๒๘
(พ.ศ. ๒๔๕๒)

วันที่ ๒๖ ธันวาคมของทุกปี นับแต่ พ.ศ. ๒๕๑๑ โรงเรียนนายร้อย
พระจุลจอมเกล้าได้จัดงาน “วันคล้ายวันที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ทรงเปิดโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม” เพื่อน้อมรำลึกถึง
พระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งโปรด
เกล้าฯ ให้ขยายกิจการของโรงเรียนผลิตนายทหารที่ตั้งขึ้นใน พ.ศ. ๒๔๓๐
จากหลังพระราชวังสราญรมย์ไปยังพื้นที่ริมถนนราชดำเนินนอก ซึ่งต่อมาใน
พ.ศ. ๒๔๕๐ เป็นที่ตั้งของโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม และพระองค์เสด็จฯ ไป
ทรงเปิดโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยมแห่งนี้ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๒
กำเนิดของโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยมเป็นช่วงหนึ่งของพัฒนาการของโรงเรียน
ผลิตนายทหารดังกล่าว สู่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าในเวลาต่อมา

ภายหลังเมื่อสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
(พลเอกหญิง ศาสตราจารย์เกียรติคุณ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้บัญชาการพิเศษโรงเรียน
นายร้อยพระจุลจอมเกล้า) ทรงเข้ารับราชการที่โรงเรียนนายร้อย
พระจุลจอมเกล้าเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้เสด็จฯ ทรงร่วมงานดังกล่าว
ทุกปี จนถึงปัจจุบัน แม้ทรงเกษียณอายุราชการแล้ว

ปีนี้ครบ ๑๑๔ ปีที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ
ทรงเปิดโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม และเป็นปีที่ ๕๕ ที่โรงเรียนนายร้อย
พระจุลจอมเกล้าจัดงานรำลึกดังกล่าว

ความเป็นมาของโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม

โรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยมกำเนิดและอยู่คู่กับโรงเรียนนายร้อยชั้นปฐม
ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๕๐-๒๔๖๘ การมีอยู่ของทั้งสองโรงเรียนนั้นเป็นพัฒนาการ
ช่วงหนึ่งของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ซึ่งมีประวัติสืบเนื่องจาก
“คณะเสด็จกุศล” หรือ “โรงเรียนสอนวิชาการทหาร” หรือ “โรงเรียนทหาร
สราญรมย์” ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ
ให้ตั้งขึ้นหลังเขตพระราชวังสราญรมย์ และเปิดสอนวันแรกเมื่อวันที่ ๕
สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๓๐ โรงเรียนนี้สังกัดกรมยุทธนาธิการ ซึ่งเพิ่งตั้งขึ้นก่อน
หน้านั้นไม่นานสำหรับจัดการทหารให้ทันสมัยตามแบบตะวันตก

โรงเรียนทหารสราญรมย์
รัชกาลที่ ๕ เสด็จฯ ทรงไขกุญแจเปิด วันที่ ๒๔ กันยายน ร.ศ. ๑๑๑ (พ.ศ. ๒๔๓๕)

ปีถัดมา พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโรงเรียนนายสิบในบริเวณเดียวกัน แต่แยกการบังคับบัญชา และให้สร้างอาคารโรงเรียนทหารสราญรมย์หลังใหม่ ริมถนนบำรุงเมือง (ปัจจุบันคือถนนกัลยาณไมตรี) พระองค์เสด็จฯ ไปทรงไขกุญแจเปิดโรงเรียนทหารสราญรมย์หลังใหม่เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๔๓๕ ซึ่งถือเป็นการเสด็จฯ ทรงเปิดโรงเรียนแห่งนี้อย่างเป็นทางการ

หลังจากการตั้งกรมยุทธนาธิการใน พ.ศ. ๒๔๓๐ แล้ว มีการปฏิรูปกองทัพด้านต่าง ๆ ให้ทันสมัยตามแบบตะวันตก จึงมีการปรับปรุงการจัดหน่วยหรือโครงสร้างการบังคับบัญชาเป็นระยะเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน และพร้อมต่อสู้กับภัยคุกคามจากจักรวรรดินิยมตะวันตกในเวลานั้น รวมถึงการปรับปรุงการผลิตนายทหารออกไปรับราชการ เช่น พ.ศ. ๒๔๓๕ ตั้งกรมยุทธศึกษาทำหน้าที่จัดการศึกษาของนักเรียนทหารโดยเฉพาะ มีพันเอก พระสารสาสน์พลขันธ์ (เยรินี) ชาวอิตาลี เป็นเจ้ากรม ส่วนผู้บังคับการโรงเรียนทหารมีหน้าที่เฉพาะการปกครองนักเรียน

การจัดหน่วย จากการปฏิรูปกองทัพ และการปรับปรุงหลักสูตรและการฝึกศึกษาของโรงเรียนทหาร ทำให้โรงเรียนเปลี่ยนสังกัดและชื่อโรงเรียนหลายครั้ง เช่น พ.ศ. ๒๔๔๐ โรงเรียนนายร้อยและโรงเรียนนายสิบรวมอยู่ใต้การบังคับบัญชาเดียวกันเรียก “โรงเรียนสอนวิชาทหารบก” หรือโรงเรียนทหารบก ขึ้นกรมเสนาธิการ แยกนักเรียนเป็น ๒ กองร้อย คือ กองร้อยที่ ๑ นักเรียนนายร้อย และกองร้อยที่ ๒ นักเรียนนายสิบ ต่อมา พ.ศ. ๒๔๔๖ แยกการบังคับบัญชาอีก ให้โรงเรียนนายสิบไปขึ้นกับผู้บัญชาการกองพลทหารบก (๒๖ พฤษภาคม ๒๔๔๖) และให้ย้ายโรงเรียนทหารบก ซึ่งเหลือเพียงโรงเรียนนายร้อยไปสังกัดกรมยุทธนาธิการตามเดิม เทียบตำแหน่งผู้บังคับการโรงเรียนเสมอผู้บัญชาการมณฑลทหารบก

พ.ศ. ๒๔๕๐ ได้ตั้งกรมโรงเรียนทหารบก ขึ้นกับกรมเสนาธิการ กรมโรงเรียนทหารบกทำหน้าที่ทั้งปกครองและจัดการศึกษาโรงเรียนทหารบก และแยกโรงเรียนเป็น ๒ กอง คือ โรงเรียนนายร้อยชั้นปฐมและโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม ต่อมา พ.ศ. ๒๔๕๒ (พ.ศ. ๒๔๕๓ ปฏิทินสากล) ยุบกรมโรงเรียนทหารบกและตั้งกรมยุทธศึกษาขึ้นอีก มีโรงเรียนทั้งสองเป็นหน่วยขึ้นตรง จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๔๖๘ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ โปรดเกล้าฯ พ.ศ. ๒๔๕๓-๒๔๖๘) จึงโปรดเกล้าฯ ให้ยุบรวมเป็นโรงเรียนเดียว เรียกว่า “โรงเรียนนายร้อยทหารบก” ขึ้นตรงกรมยุทธศึกษาทหารบก

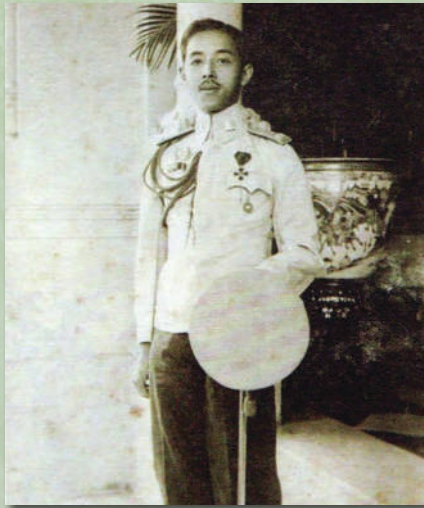
กำเนิดโรงเรียนนายร้อยชั้นปฐม และโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม

หลังจากตั้งโรงเรียนทหารสราญรมย์ได้ประมาณ ๑๐ ปี การรับราชการทหารเริ่มเป็นที่นิยม รัฐบาลก็ต้องการนายทหารเพิ่ม จำนวนนักเรียนนายร้อยจึงเพิ่มตามไปด้วย ทำให้สถานที่เดิมหลังพระราชวังสราญรมย์คับแคบ จึงต้องขยับขยายสถานที่เรียนมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๔๒ ประกอบกับที่ตั้งโรงเรียนอยู่ติดพระราชวังสราญรมย์ ซึ่งเวลาต่อมา จะจัดเตรียมเป็นที่ประทับของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ สยามมกุฎราชกุมาร (ต่อมาคือ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว) ที่จะเสด็จฯ กลับจากการศึกษาในอังกฤษประมาณกลางปี พ.ศ. ๒๔๔๕ ดังนั้น ในปีนี้เอง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงมีพระราชดำริให้ขยายกิจการของโรงเรียนไปยังพื้นที่อื่น

ประมาณเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๔๕ โปรดเกล้าฯ ให้กรมยุทธนาธิการจัดซื้อที่ดินริมถนนราชดำเนินนอก หลังวัดมกุฏกษัตริยาราม ได้พื้นที่ประมาณ ๓๐ ไร่ แล้วเริ่มจัดสร้างอาคารต่าง ๆ การก่อสร้างดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามงบประมาณและจำนวนนายทหารที่กองทัพต้องการในแต่ละปี นอกจากนั้น ใน พ.ศ. ๒๔๔๖ ได้ย้ายโรงเรียนนายสิบไปสังกัดอยู่ในผู้บัญชาการกองพลทหารบก ดังได้กล่าวมาแล้ว

เมื่อถึงปลายปี พ.ศ. ๒๔๔๖/ต้นปี พ.ศ. ๒๔๔๗ (ปฏิทินสากล) การสร้างอาคารบางส่วนริมถนนราชดำเนินนอกแล้วเสร็จ จึงเริ่มให้นักเรียนนายร้อยชั้นสูงส่วนหนึ่งไปเรียนที่โรงเรียนแห่งใหม่ ในเวลานั้น โรงเรียนทหารบกหรือโรงเรียนนายร้อยแบ่งนักเรียนเป็น ๔ กองร้อย ได้แก่ นักเรียนนายร้อยชั้นสามัญ สังกัดกองร้อยที่ ๑ และ ๒ นักเรียนนายร้อยชั้นสูง สังกัดกองร้อยที่ ๓ และ ๔ นับจากนั้น โรงเรียนทหารบกจึงเริ่มแยกที่เรียนเป็น ๒ แห่ง แต่ยังไม่แยกการบังคับบัญชา มีผู้บังคับการตำแหน่งเดียวกำกับดูแลโรงเรียนทั้งสองแห่ง ขณะนั้นคือ พันเอก พระสุรเดชรมชิต (พ.ศ. ๒๔๔๖-๒๔๔๘) (อุ้ม อินทรโยธิน) ต่อมาคือ พลเอก เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

เมื่อถึง พ.ศ. ๒๔๔๘ หลัง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้พันเอก พระสารสาสน์พลขันธ์ (เยรินี) เจ้ากรมยุทธศึกษา ซึ่งจัดการศึกษาโรงเรียนทหาร ลาออกจากราชการกลับประเทศได้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๔๕ จึงยุบกรมยุทธศึกษาเป็นแผนกของกรมเสนาธิการ ต่อมา พ.ศ. ๒๔๔๙ โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งพันเอก สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมขุนพิษณุโลกประชานาถ ผู้ช่วยผู้บัญชาการกรมยุทธนาธิการ เป็น “ผู้บัญชาการโรงเรียนทหารบก” แทนพระสุรเดชรมชิต ผู้บังคับกองโรงเรียนทหารบก (๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๔๙) พระองค์จึงทรงทำหน้าที่จัดการศึกษาแทนกรมยุทธศึกษาด้วย นอกเหนือจากการปกครอง

สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมขุนพิษณุโลกประชานาถ ผู้บัญชาการโรงเรียนทหารบก (พ.ศ. ๒๔๔๙-๒๔๕๒) และรักษาการเจ้ากรมยุทธศึกษา (พ.ศ. ๒๔๕๒-๒๔๕๖)

ปีต่อมา (พ.ศ. ๒๔๕๐) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงโปรดเกล้าฯ ให้ยกฐานะกอง “โรงเรียนทหารบก” เป็นกรม คือ “กรมยุทธศึกษาโรงเรียนทหารบก” และแยกโรงเรียนทหารบกเป็น ๒ โรงเรียน (ระดับกอง) ตามข้อบังคับโรงเรียนทหารบก ร.ศ. ๑๒๖ คือ โรงเรียนนายร้อยชั้นปฐม (ชั้น ๑-๓) และโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม (ชั้น ๔-๖)

โรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม ถนนราชดำเนินนอก ถ่ายภาพก่อนวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๒

สถานที่ตั้งและการสับเปลี่ยนที่ตั้ง (พ.ศ. ๒๔๕๐-๒๔๖๘) หลังแยกเป็น ๒ โรงเรียน โรงเรียนนายร้อยชั้นปฐมตั้งอยู่ที่เดิม ส่วนโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยมตั้งอยู่ริมถนนราชดำเนินนอก จนกระทั่งถึง พ.ศ. ๒๔๕๘ มีการสับเปลี่ยนสถานที่ตั้งระหว่าง ๒ โรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนนายร้อยชั้นปฐมมีนักเรียนจำนวนมาก เมื่อถึง พ.ศ. ๒๔๖๘ เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจ รัชกาลที่ ๖ จึงโปรดเกล้าฯ ให้ยุบรวมโรงเรียนสองโรงเรียนเป็น “โรงเรียนนายร้อยทหารบก” ตั้งอยู่ริมถนนราชดำเนินนอกแห่งเดียว ซึ่งต่อมาก็คือ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

การจัดหน่วย แต่ละโรงเรียนมีผู้บังคับการกองโรงเรียน มีอำนาจเสมอผู้บังคับการกรม ขึ้นตรงต่อกรมยุทธศึกษาโรงเรียนทหารบก การบังคับบัญชาของแต่ละโรงเรียนจึงแยกกัน แม้ขึ้นกับโรงเรียนทหารบกก็ตาม

ระยะที่สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ กรมขุนพิษณุโลกประชานาถทรงเป็นผู้บัญชาการโรงเรียนทหารบก (พ.ศ. ๒๔๔๙-๒๔๕๒) โรงเรียนนายร้อยทั้งสองขึ้นกับกรมยุทธศึกษาโรงเรียนทหารบก (พ.ศ. ๒๔๕๐-๒๔๕๒) หลังจากนั้น

โรงเรียนทั้งสองไปขึ้นกับกรมยุทธศึกษา เนื่องจากรัชกาลที่ ๕ ทรงเล็ง
กรมบัญชาการโรงเรียนทหารบกและตำแหน่งผู้บัญชาการโรงเรียนทหารบก
แล้วทรงแต่งตั้งสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมขุนพิษณุโลกประชานารถทรงดำรงตำแหน่ง
เสนาธิการทหารบก (พ.ศ. ๒๔๕๒-๒๔๕๖) และรักษาการเจ้ากรมยุทธศึกษา
(พ.ศ. ๒๔๕๒-๒๔๕๖) ซึ่งเป็นกรมที่ตั้งใหม่อีกครั้ง (เปลี่ยนชื่อเป็นกรมยุทธ
ศึกษาทหารบกใน พ.ศ. ๒๔๕๓) สังกัดกรมเสนาธิการทหารบก ตั้งแต่วันที่
๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๒/ พ.ศ. ๒๔๕๓ (ปฏิทินสากล)

การจัดการเรียนการสอน

ระยะแรกที่สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมขุนพิษณุโลกประชานารถทรงเป็น
ผู้บัญชาการโรงเรียนทหารบก ได้ปรับปรุงและหลักสูตรของโรงเรียนให้ทั้ง
แผนกวิชาสามัญและแผนกวิชาทหาร และเทียบชั้นกับชั้นของกระทรวง
ธรรมการในวิชาสามัญ เช่น ห้องชั้น ๑ เท่ากับชั้นประถม ๒ ห้องชั้น ๔ เท่ากับ
ชั้นมัธยม ๑ ห้องชั้น ๖ เท่ากับชั้นมัธยมปริบูรณ์

ใน พ.ศ. ๒๔๕๐ มีนายทหารอังกฤษ ชื่อ พันเอก ชาร์ลส์ เวอร์นอน
ฮูม (Colonel Charles Vernon Hume) มาเยือนประเทศไทย ฮูมเป็นอดีต
พระอภิวาทยุทธนาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ
สยามมกุฎราชกุมาร ขณะทรงศึกษาที่ประเทศอังกฤษ ได้ทำรายงานถึง
กระทรวงกลาโหมของอังกฤษ (War Office) เรื่อง “Report on the Siamese Army”
เกี่ยวกับกิจการทหารของสยามด้านต่าง ๆ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม
ค.ศ. ๑๙๐๗ เขากล่าวถึงหลักสูตรและการฝึกศึกษาของโรงเรียนนายร้อย
ชั้นมัธยมไว้ดังนี้

“หลักสูตร แบ่งเป็น ๓ ชั้น คือ ชั้นปีที่ ๔, ๕ และ ๖ แบ่งเป็น ๒ กองร้อย
ชั้นปีที่ ๕ และชั้นปีที่ ๖ เป็นกองร้อยที่ ๑ ส่วนชั้นปีที่ ๔ เป็นกองร้อยที่ ๒
เป็นหลักสูตรวิชาทหารทั้งหมด และได้รับการฝึกทำหน้าที่ทั้ง ๔ เหล่า

ตารางการฝึกแต่ละวันมีดังนี้

๕.๐๐-๗.๓๐ น. กิจการกรมกลางแจ้ง ฝึกทหาร กีฬา และอื่น ๆ
๙.๐๐ น. -เที่ยง และ ๒.๐๐-๕.๐๐ น. (บ่าย) เรียนในห้องเรียน
พัก ๑๐ นาทีระหว่างชั่วโมง ตอนเย็น ฝึกความพร้อมด้านต่าง ๆ ได้แก่
- ซี่มัว มักจะนำมาทำให้ฝึกประมาณ ๕๐-๖๐ ตัวเท่าที่จะแบ่งมาได้
จากกองพันทหารม้าในกรุงเทพฯ

- ปืนใหญ่ โรงเรียนนายร้อยมี ๑ กองร้อยปืนใหญ่ มีปืนใหญ่ภูเขา
ของกรุปป์ ๔ กระบอก (a battery of ๔ Krupp mountain guns)
- ช่าง ยังฝึกได้แค่ป้อมสนาม (field fortification)
โรงกีฬา (gymnasium) จัดได้ดีมาก คนสยามเป็นนักกีฬา (gym-
nastics) ที่ดีมาก

ในฤดูหนาว นักเรียนนายร้อยออกไปตั้งค่ายฝึกเป็นเวลา ๑ เดือนถึง
๖ สัปดาห์ เพื่อฝึกภาคสนาม และการเคลื่อนพล พวกเขาถนัดมาก
ระหว่างอยู่ที่โรงเรียน นักเรียนนายร้อยจะฝึกฝนมากเกี่ยวกับการ
บรรจุ กระสุน (miniature cartridge) ตอนท้าย ๆ จะมีหลักสูตรสั้น ๆ
เกี่ยวกับการใช้ปืนคาบศิลา (musketry course)”

ในช่วงเวลานี้ มีการเปลี่ยนแปลงสำคัญ ๆ ได้แก่ มีระบบสอบไล่ใหม่
แทนการสอบกลางปีและสอบไล่สิ้นปี เป็นสอบระหว่างปี (สอบเก็บคะแนน)
และสอบสิ้นปี แล้วทหารสองผลรวมที่ได้ ผลที่ได้เป็นคะแนนสอบไล่สิ้นปี
เปลี่ยนการให้คะแนนแต่ละวิชาจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ แต้ม เป็น ๑๒ แต้ม
อีกทั้งมีคะแนนความประพฤติ ๒๐๐ แต้ม แบ่งระหว่างความประพฤติ
ในห้องเรียนกับในกองร้อย ครูวิชาสามัญได้รับแต่งตั้งเป็นนายทหารในช่วง
เวลานี้เช่นกัน (เดิมเป็น ครูตรี ครูโท ครูเอก ไม่ได้รับพระราชทานสัญญาบัตร)

สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมขุนพิษณุโลกประชานารถทรงทำหน้าที่รักษาการ
เจ้ากรมยุทธศึกษาบังคับบัญชาโรงเรียนนายร้อยทั้งสองด้านการปกครอง
และการศึกษาจนถึง พ.ศ. ๒๔๕๖ หลังจากนั้น มีผู้ดำรงตำแหน่งต่อมาอีก
๓ ท่าน จึงได้ยุบรวมโรงเรียนนายร้อยชั้นปฐมและโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม
เป็นโรงเรียนเดียวใน พ.ศ. ๒๔๖๘ ก่อนหน้านั้น ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๖๒-๒๔๖๘
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงดำรงตำแหน่งผู้บังคับการพิเศษ
โรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม

การยุบรวมเป็นโรงเรียนเดียว พ.ศ. ๒๔๖๘

ต่อมา เนื่องจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ พระบาทสมเด็จพระ
มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงโปรดเกล้าฯ ให้ยุบรวมโรงเรียนนายร้อยทั้งสอง
เป็นโรงเรียนเดียว เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๘ และใช้โรงเรียนนายร้อย
ถนอมราชดาเนินนอกเป็นที่ตั้งแห่งเดียว ชื่อว่า “โรงเรียนนายร้อยทหารบก”
มีผู้บังคับการ คือ พันโท พระสิทธิเรืองเดชพล (แสง พันธุประภาส) (พ.ศ.
๒๔๖๘-๒๔๗๔) ส่วนพระองค์ทรงดำรงตำแหน่งผู้บังคับการพิเศษ จนกระทั่ง
เสด็จสวรรคตใน พ.ศ. ๒๔๖๘

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
ผู้บังคับการพิเศษโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม (พ.ศ. ๒๔๖๒-๒๔๖๘)
ผู้บังคับการพิเศษโรงเรียนนายร้อยทหารบก (พ.ศ. ๒๔๖๘)

“โรงเรียนนายร้อยทหารบก” เป็นนามโรงเรียนนายร้อยต่อไป (พ.ศ.
๒๔๘๙-๒๔๙๐) จนกระทั่งได้รับพระราชทานนามใหม่ว่า “โรงเรียนนายร้อย
พระจุลจอมเกล้า” เมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๑

การจัดงานเปิดโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม ๒๕-๒๖ ธันวาคม ๒๔๕๒

หลังจากตั้งโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยมได้ ๒ ปี จึงมีพิธีเปิด จัดพิธีเป็น
๒ วัน วันแรก ๒๕ ธันวาคม เป็นวันฉลอง เวลาค่ำ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช
เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ ไปทรงเป็นประธาน มี
พระบรมวงศานุวงศ์ ข้าราชการผู้ใหญ่ อดีตผู้บังคับบัญชาและศิษย์เก่าร่วม
งานด้วย มีพิธีเจริญพระพุทธมนต์จากพระสงฆ์วัดมกุฏกษัตริยาราม และ
เลี้ยงนักเรียนนายร้อยทั้งสองโรงเรียน หลังจากนั้น มีการแสดงของนักเรียน
นายร้อย เช่น โขนสมัครงเล่น มีญาติและผู้ปกครองของนักเรียนนายร้อย
ร่วมชม

วันที่สอง ๒๖ ธันวาคม เป็นวันเสด็จฯ ทรงเปิดโรงเรียน ช่วงเช้ามีการถวาย
อาหารบิณฑบาตแด่พระสงฆ์ที่มาเจริญพระพุทธมนต์เมื่อวันวาน ช่วงบ่าย
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ทรงเป็นประธานในพิธี
เปิด พิธีเริ่มเวลา ๑๖.๐๐ น. เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
เสด็จฯ โดยรถม้าพระที่นั่งจากพระราชวังดุสิตไปถึงโรงเรียน ทรงตรวจแถว
นักเรียนนายร้อย จากนั้นเสด็จฯ เข้าห้องประชุม ผู้บัญชาการกรมยุทธศึกษา
กราบบังคมทูลถวายรายงานการสร้างโรงเรียน มีพระราชดำรัสตอบและมี
พระบรมราชโองการเปิดโรงเรียน จากนั้นพระราชทานรางวัลแก่นายทหาร
และนักเรียนผู้มีผลการเรียนดี แล้วเสด็จฯ ไปเสวยเครื่องว่าง แล้ว ประทับ
รถม้าพระที่นั่งทอดพระเนตรบริเวณโรงเรียนโดยรอบ เมื่อรถม้าพระที่นั่งหยุด
ที่สนามหน้าเรือนผู้บังคับการโรงเรียน ผู้แทนนักเรียนนายร้อยกราบบังคมทูล
แสดงความจงรักภักดี และทูลเกล้าฯ ถวายสมุดประวัติโรงเรียนทหารบกและ
สมุดรูปสถานที่ในโรงเรียน มีพระราชดำรัสตอบ แล้วเสด็จฯ กลับ “...เหล่า
นักเรียนทั้งปวงพากันวิ่งตามตามรถพระที่นั่ง ไห่ร้องแซ่ซ้อง แสดงความยินดี
ในการที่ได้มีโอกาสเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทในวันนี้ ไปจนตลอดทางเสด็จ
พระราชดำเนิน”

เพื่อร่วมระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระ
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้เชิญพระราชดำรัสทรงสั่งประกาศเปิด
โรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยมอย่างเป็นทางการมาเผยแพร่อีกครั้งหนึ่ง

“พระราชดำรัสตอบ

ในการเปิดโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม

บรรดาธิการทั้งปวง ที่ได้ตั้งขึ้นใหม่ภายใน ๔๐ ปีที่ล่วงมาแล้ว
โรงเรียนนายร้อยนี้เป็นที่แห่งหนึ่ง ซึ่งเรามีเหตุที่จะชื่นชมยินดีโดยเฉพาะเป็น
๒ ภาค ที่ได้เห็นการสำเร็จ และจะได้สั่งให้เปิดโรงเรียนในวันนี้

เพราะเหตุว่าความบกพร่องของการทหารในกรุงเทพฯ ย่อมเป็นสำคัญ
ในเรื่องไม่มีตัวนายพลที่จะบังคับบัญชา แลสำรองในเวลาเมื่อมีราชการ จึงเป็น
ข้อสำคัญอันได้ดำริจัดการโดยกวดขัน แต่สถานที่ตั้งของโรงเรียนเดิมคับ
แคบไม่พอที่จะขยายการให้ใหญ่ได้ ในเวลาผู้บัญชาการได้ไปด้วยราชการ
พิเศษในประเศยุโรป เราจึงได้ตั้งนำหาที่ซึ่งจะขยายการโรงเรียนนี้ แลได้
เลือกจัดเองเอาที่นี้เป็นโรงเรียน ด้วยเห็นว่าจะเป็นที่เหมาะแก่การใหญ่ไป
ภายหน้า ส่วนกรมทหารบกได้จัดการด้วยความคิดแลสติปัญญาผ่องแผ้ว

ทำการแปลลำดับมาจนสำเร็จเรียบร้อยแล้ว ไซแต่ได้ทำสำเร็จแต่สถานที่โรงเรียน นายร้อยชั้นมัธยมนี้เมื่อใด ได้จัดการเสารเรียนของนักเรียนเจริญยิ่งขึ้นจนให้ผลดีปรากฏ มีนักเรียนนอกเป็นนายทหารเป็นจำนวนมากมากกว่าแต่ก่อน เป็นอันมาก ทั้งนี้เพราะผู้บัญชาการโรงเรียนเป็นผู้มีความรู้ ประกอบด้วย ความเอาหาใช้ความรู้ความคิดอันดี จนนับว่าโรงเรียนนี้เป็นที่ตั้งแห่งความ มั่นคงของกองทหารในพระราชอาณาจักร จึงเป็นเหตุที่เราอดชอบใจความ คิดตัวเอง แลยกย่องสรรเสริญความชอบความดีของผู้บัญชาการกรมยุทธนาธิการ แลผู้บัญชาการโรงเรียนไม่ได้ นับว่าได้จัดการตั้งหลักฐานกำลังของกรุง สยามขึ้นได้สำเร็จแล้ว เมื่อความคิดคั่นกลางได้ดำเนินเช่นนี้ ก็เป็นทางทาง ซึ่งเราจะได้มีความคิดถึงกันยอคือ มีโรงเรียนชั้นอุดมต่อไปในภายหน้าอีกด้วย

อนึ่งในเวลานี้ได้มาเห็นบุตรผู้มีบรรดาศักดิ์มีตระกูล แลบุตรประชาชนชาวเรา ทั้งหลาย ได้ตั้งอยู่ในที่เสารเรียนร่วมกัน แลด้วยความมุ่งหมายอย่างเดียวกัน ซึ่งจะทำให้กิจการอันประเสริฐ ซึ่งเป็นหน้าที่ของเราทั่วกันแต่เจ้าแผ่นดินลงไป คือ ต้องปฏิ [ปฏิ] รักษาความอิศราภาพของบ้านเมืองเรา อันจะให้สำเร็จมิได้ นอกจากมีกำลังเช่นนี้ ทำให้เกิดปิตุชาบชานในใจ รู้สึกว่าการใหญ่ของเรา ได้หยั่งรากลงเป็นรูปแล้ว ยังแต่จะออกคำนิเวไปข้างหน้าโดยลำดับ ไม่เป็นการจำเป็นที่ซึ่งเราจะต้องกล่าวแก่ท่านทั้งหลาย ผู้มีหน้าที่ฝ่ายการทหารแล นักเรียนทั้งปวงว่า การโรงเรียนนายร้อยนี้เป็นสำคัญเพียงไร เพราะเป็นที่ ตั้งแห่งการบังคับบัญชา แลเป็นหัวหน้ากำลังทหารต่อสู้ด้วยซ้าศึก ท่านทั้งหลายคงจะไม่มี ความย่อหย่อนในที่จะจัดการโรงเรียนนี้ให้เจริญดียิ่งขึ้น นักเรียนทั้งหลายจะได้รับความรู้สูงยิ่งขึ้น

ด้วยความยินดีเบิกบานใจอันนี้ เราขอส่งประกาศเปิดโรงเรียนนี้ด้วย ทางราชการแต่บัดนี้ ขออำนาจพรแก่โรงเรียนให้ตั้งมั่นสมบูรณ์สืบไป ขอให้ ครูแลนักเรียนทั้งปวงได้ผลอันเป็นศิริมงคล แลขอให้ความเจริญ จงมีแก่ กองทัพบกของเรา” (สะกดตามต้นฉบับ)

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าได้จัดพิมพ์เนื่องในโอกาสครบ ๑๐๐ ปีที่ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ทรงเปิดโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๔๕๒

เมื่อครบ ๑๐๐ ปี วันเสด็จฯ ทรงเปิดโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยมใน พ.ศ. ๒๕๕๒ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าได้จัดพิมพ์หนังสือเรื่อง “๑๐๐ ปี วันเสด็จฯ ทรงเปิดโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม ๒๖ ธันวาคม ๒๔๕๒-๒๕๕๒” หัวใจสำคัญคือ การพิมพ์ซ้ำหนังสือ “ประวัติโรงเรียนทหารบก” และ “สมุดรูปสถานที่ในโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม” ซึ่งนักเรียนนายร้อยทุกคนได้ถวายในวันที ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ พร้อมเพิ่มคำอธิบายประกอบภาพ สำหรับหนังสือ “ประวัติโรงเรียนทหารบก” พันตรี หลวงวิเศษศิลปศาสตร์ หัวหน้าครูโรงเรียนนายร้อยชั้นปฐม เป็นผู้เรียบเรียง และนักเรียนนายร้อยโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยมจัดพิมพ์ในโอกาสดังกล่าว

โดยสรุป เมื่อถึงปลายปี พ.ศ. ๒๔๕๖ (ต้นปี พ.ศ. ๒๔๕๗ ปฏิทินสากล) ได้ขยายกิจการของโรงเรียนทหารบกหรือโรงเรียนนายร้อยหลังพระราชวัง สราญรมย์ไปยังพื้นที่ริมถนนราชดำเนินนอก โรงเรียนจึงแยกเป็น ๒ แห่ง นักเรียนนายร้อยชั้นสามัญ (เรียนวิชาสามัญ) เรียนที่โรงเรียนหลังพระราชวัง สราญรมย์ต่อไป ส่วนนักเรียนนายร้อยชั้นสูง (เรียนวิชาทหาร) เรียนที่โรงเรียน ถนนราชดำเนินนอก ต่อมา ระหว่างที่สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมขุนพิษณุโลก ประชานารถ ทรงเป็นผู้บัญชาการโรงเรียนทหารบก (พ.ศ. ๒๔๕๔-๒๔๕๖)

ได้แยกการบังคับบัญชาโรงเรียน ๒ แห่งเป็น ๒ โรงเรียนใน พ.ศ. ๒๔๕๐ เรียกว่า โรงเรียนนายร้อยชั้นปฐม และโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม แต่ละโรงเรียนมีผู้บังคับการแยกจากกัน

อีก ๒ ปีต่อมา เมื่อการก่อสร้างอาคารต่าง ๆ ในโรงเรียนนายร้อยชั้น มัธยมเสร็จสมบูรณ์ รัชกาลที่ ๕ จึงได้เสด็จฯ ไปทรงสั่งเปิดโรงเรียนนายร้อย ชั้นมัธยม ต่อมาระหว่าง พ.ศ. ๒๔๕๘-๒๔๖๘ มีการสับเปลี่ยนที่ตั้งระหว่าง ๒ โรงเรียน จนกระทั่งถูกยุบรวมเป็น “โรงเรียนนายร้อยทหารบก” ใน พ.ศ. ๒๔๖๘ มีที่ตั้งริมถนน ราชดำเนินนอกเพียงแห่งเดียว อีก ๖๑ ปีต่อมา (พ.ศ. ๒๕๒๙) จึงได้ย้ายจากถนนราชดำเนินนอกไปยังเขาชะงอก อำเภอเมือง นครนายก จังหวัดนครนายก

เหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม

๕ สิงหาคม ๒๔๓๐	ตั้งโรงเรียน “เคเตตสกูล” หรือโรงเรียนสอนวิชาการทหาร ต่อมาคือ โรงเรียน ทหารสราญรมย์ สังกัดกรมยุทธนาธิการ ซึ่งตั้งตั้ง (๘ เมษายน) ดำเนินการเกี่ยวกับ กิจการทหารแบบใหม่
๒๔๔๕	ทรงเลือกพื้นที่ประมาณ ๓๐ ไร่ริมถนนราชดำเนินนอก สำหรับขยายกิจการโรงเรียน นายร้อยหรือโรงเรียนทหารบก
๒๔๔๖	ปลายปี (ต้นปี พ.ศ. ๒๔๔๗ ปฏิทินสากล) สร้างอาคารเสร็จบางส่วน คือ โรงที่อยู่ ๒ หลัง โรงกายกรรม ๑ หลัง โรงประกอบอาหาร ๑ หลัง โรงพยาบาล และที่พักคนงาน ชั่วคราว และกำแพงล้อมรอบ จึงเริ่มทยอยจัดนักเรียนนายร้อยชั้นสูงบางส่วนไป เรียนที่โรงเรียนริมถนนราชดำเนินนอก
๒๔๔๙	พันเอกพระสารสาสน์พลชั้น ๕ เจริญ เจ้ากรมยุทธศึกษาลาออก รัชกาลที่ ๕ ให้ยุบกรมและให้งานยุทธศึกษาเป็นแผนกหนึ่งของกรมเสนาธิการทหารบก
พฤศจิกายน ๒๔๔๙	โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งพันเอก สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนพิษณุโลกประชานารถ เป็นผู้บัญชาการโรงเรียนทหารบก แทนพันโท พระสุรเดชมณฑล ทรงทำหน้าที่ ปกครองและจัดการศึกษาแทนกรมยุทธศึกษา
๒๔๕๐	กรมยุทธนาธิการ ตรา “ข้อบังคับโรงเรียนทหารบก ร.ศ. ๑๒๖” ตั้งกรมบัญชาการ โรงเรียนทหารบก มีผู้บัญชาการโรงเรียนทหารบกเป็นประธาน (ปกครองและ การศึกษา) และแบ่งเป็น ๒ โรงเรียน คือ โรงเรียนนายร้อยชั้นปฐมและโรงเรียน นายร้อยชั้นมัธยม มีผู้บังคับการขึ้นกรมบัญชาการโรงเรียนทหารบก
๒๔๕๑	๑๑ พฤศจิกายน พระราชทานธงชัยเฉลิมพลแก่โรงเรียนนายร้อยชั้นปฐมและ โรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม โรงเรียนละ ๑ ธง ในวันเสด็จฯ ไปทรงเปิดพระบรม ราชนานุสาวรีย์ (พระบรมรูปทรงม้า) เนื่องในงานพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก ทรงครองราชย์ครบ ๔๐ ปี
๒๔๕๒	๒๖ ธันวาคม รัชกาลที่ ๕ เสด็จฯ ทรงเปิดโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม ถนนราชดำเนินนอก
๒๔๕๒/๒๔๕๓	๑ มกราคม โรงเรียนนายร้อยชั้นปฐมและโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม สังกัด กรมยุทธศึกษา เนื่องจากยกเลิกกรมบัญชาการโรงเรียนทหารบกและตำแหน่ง ผู้บัญชาการโรงเรียนทหารบก
๒๔๕๘-๒๔๖๘	สับเปลี่ยนที่ตั้งโรงเรียนนายร้อยชั้นปฐมและโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม (หลัง พระราชวังสราญรมย์และริมถนนราชดำเนินนอก)
๒๔๖๒-๒๔๖๘	พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการพิเศษ โรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม
๒๔๖๘	ยุบรวมโรงเรียนนายร้อยชั้นปฐมและโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม เป็นโรงเรียนนายร้อย ทหารบก อยู่ถนนราชดำเนินนอกแห่งเดียว พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการพิเศษโรงเรียนนายร้อยทหารบก (พ.ศ. ๒๔๖๘)
๒๕๑๑	โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าจัดงาน “วันคล้ายวันที่พระบาทสมเด็จพระ จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ทรงเปิดโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม” ครั้งแรก
๒๕๕๒	ครบ ๑๐๐ ปีวันวันที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ทรงเปิด โรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม” โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าจัดพิมพ์หนังสือเรื่อง “๑๐๐ ปีวันเสด็จฯ ทรงเปิดโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม ๒๖ ธันวาคม ๒๔๕๒-๒๕๕๒” หัวใจสำคัญคือ การพิมพ์ซ้ำหนังสือ “ประวัติโรงเรียนทหารบก” และ “สมุดรูป สถานที่ในโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม” ซึ่งนักเรียนนายร้อยทุกคนได้ถวาย ในวันที ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

แหล่งที่มาของข้อมูล

ตำนานโรงเรียนนายร้อยและกรมยุทธศึกษาทหารบก. พระนคร: กรมยุทธศึกษาทหารบก, ๒๔๗๗.
 ได้พิมพ์พระบรมราชฯ ๑๒๐ ปี ร.ร.บ.ร. กรุงเทพฯ: โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, ๒๕๕๐.
 ประวัติโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. พระนคร: โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, ๒๕๐๐.
 ครุฑชัย เกิดชนะ. พ.อ. “เรื่องจากปก : ครบ ๑๒๐ ปีวันที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ทรงเปิด “โรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยม” ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๒ เสนาศึกษา. เล่มที่ ๘๗ ตอนที่ ๖ (พฤศจิกายน-ธันวาคม ๒๕๕๔) : ๑๙-๒๒.
 ครุฑชัย ชูสวัสดิ์. พล.ต. “โรงเรียนนายร้อยทหารบก” เมื่อ ๑๑๔ ปีที่แล้ว ในรายงานของนายทหาร อังกฤษ พ.ศ. ๒๔๕๐.” เสนาศึกษา. เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๑ (มกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕) : ๒๖-๓๓.

**วันรำลึกเสด็จฯ ทรงเปิด รร.นายร้อยชั้นมัธยม
(26 ธ.ค. 2452) ครบ 114 ปี**

**พิธีรับพระราชทานยศนายทหารใหม่
(จก.ทม.รอ.๕๐๔)**

พิธีประดับยศนายทหารใหม่

ผบ.ทบ. ตรวจสอบการฝึก กฝร. พตท.67

ผบ.ทบ. บรรยายพิเศษให้กับ นนร.ชั้นปีที่ 5

ผช.ผบ.ทบ.(2) ตรวจสอบงานด้านส่งกำลังบำรุง

พิธีเปิดการฝึกภาคสนาม นนร. ประจำปีการศึกษา 2566

ยศพระจุลจอมเกล้า

ยศร้อยพระจุลจอมเกล้า

ก่อนดำเนินการ

งานกาชาดประจำปี 2566

ร่วมชมโซน ตอนกুমภกรรณทนต์

THAILAND CULTURAL CENTRE
THAILAND SOFT POWER SPACE

งานราตรีกระบี่สั้น

งานลอยกระทงประจำปี 2566

สหรัฐอเมริกาในสองมิติ

"The United States of America in Two Dimensions"

ส.อ. คมกริช กองม่วง

Captain Komkrit Kongmuang

มิติทางกายภาพ

คือ ปัจจัยที่ไม่มีชีวิต¹ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการดำรงชีพของสิ่งมีชีวิต เช่น ตำแหน่งที่ตั้ง อากาศ ภูมิประเทศ เป็นต้น

มิติทางวัฒนธรรม

เป็นสัญลักษณ์และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เป็นที่ยอมรับจากรุ่นหนึ่งไปสู่รุ่นหนึ่งโดยเป็นตัวกำหนดและควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมหนึ่ง² เช่น ความคิด ความเชื่อ ทัศนคติ เป็นต้น

บทความนี้จะนำเสนอความสัมพันธ์ของมิติทางกายภาพและมิติทางวัฒนธรรมของสหรัฐอเมริกาให้ผู้อ่านได้ลองวิเคราะห์ไปพร้อม ๆ กันว่า ทั้งสองมิตินี้สัมพันธ์กันอย่างไร ซึ่งมิติทางกายภาพจะกล่าวถึง ธงชาติ รัฐ ธงประจำรัฐ โชนของรัฐที่เรียกว่า New England และสภาพภูมิอากาศ

ส่วนมิติทางวัฒนธรรมจะกล่าวถึง ค่านิยมเรื่องความหลากหลายและความเป็นส่วนตัว ความอิสระ กีฬา และอาหาร ในขณะที่ท่านได้อ่านเรื่องราวที่เหลือของบทความ ผมอยากลองเชิญชวนท่านคิดตาม และลองเปรียบเทียบกับประเทศไทยดูครับว่ามิติทางกายภาพและมิติทางวัฒนธรรมของเรา มีความสัมพันธ์กันอย่างไร และเชื่อมโยงกับการใช้ชีวิตของท่านในอนาคตอย่างไร Happy Reading ครับ

มิติทางกายภาพที่หนึ่ง ธงชาติ

ธงชาติสหรัฐอเมริกาประกอบด้วยแถบที่เป็นสัญลักษณ์ของ 13 colonies และดาวหมายถึง 50 รัฐ สีของธงชาติก็มีความหมายโดยสีแดงหมายถึง ความแข็งแกร่งและความกล้าหาญ สีขาวหมายถึงความบริสุทธิ์และความไร้เดียงสา สีน้ำเงินหมายถึงความระมัดระวัง ความพากเพียร และความยุติธรรม

¹ พจนานุกรมศัพท์ สสวท.

² พจนานุกรมศัพท์ สสวท.

Physical Dimensions

are non-living factors that influence the livelihood of living things, such as location, weather, and terrain.

Cultural Dimensions

Are symbols and creations of humans accepted from generation to generation, determining and influencing human behaviors in a society, such as thoughts, beliefs, and attitudes.

This article will present the relationship between the physical dimensions and cultural dimensions of the United States of America for readers to analyze together. Both dimensions will be examined for understanding of how they relate to each other. The physical dimensions will discuss the national flag, state flags, the flag of the states known as New England, and the climate.

As for the cultural dimensions, they will address values related to diversity and individuality, freedom, sports, and food. As you continue reading the remaining part of the article, I would like to invite you to think through and compare with Thailand, to see how our physical and cultural dimensions relate and how they will be relevant to you.

The First Physical Dimension: The National Flag

The stripes represent the original 13 Colonies and the stars represent the 50 states of the Union. The colors of the flag are symbolic as well; red symbolizes hardiness and valor, white symbolizes purity and innocence, and blue represents vigilance, perseverance, and justice.

มิติทางกายภาพที่สอง รัฐ และ ธงประจำรัฐ

สหรัฐอเมริกาทั้งหมด 50 รัฐ โดยทั่วไปคนอเมริกันจะแบ่งเป็น ๓ ภูมิภาคคร่าว ๆ เป็นโซนฝั่งตะวันออก (East Coast) และ โซนฝั่งตะวันตก (West Coast) โดยแต่ละรัฐมีขนาดใหญ่เมื่อเทียบกับขนาดของจังหวัดในประเทศไทย ตัวอย่างเช่น รัฐ Texas ที่มีขนาดใหญ่กว่าประเทศไทยทั้งประเทศ และแต่ละรัฐยังมีธงสัญลักษณ์ประจำรัฐอีกด้วย

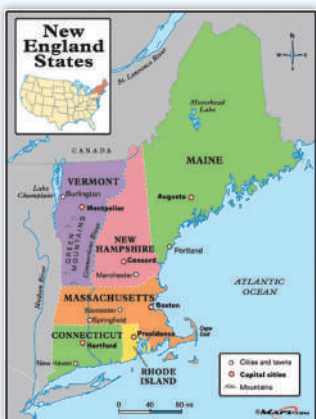
The Second Physical Dimension: States and State Flags

The USA consists of 50 states. Generally, Americans divide the country's regions into the East Coast and West Coast. Each state is often larger than a province in Thailand. For instance, Texas is larger than the entire country of Thailand. Each state also has its distinctive flag.

มิติทางกายภาพที่สาม New England

New England คือ รัฐ 13 colonies แรกที่แยกตัวเป็นอิสระจากประเทศอังกฤษ และได้รับอิสรภาพหลัง the Revolutionary War หรือ American War of Independence เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม ค.ศ. 1776

The Third Physical Dimension: New England

New England refers to the original 13 colonies that declared independence from England, gaining freedom after the Revolutionary War or the American War of Independence on July 4, 1776.

มิติทางกายภาพที่สี่ สภาพภูมิอากาศ

สหรัฐอเมริกาแบ่งฤดูออกเป็น 4 ฤดูใหญ่ ๆ คือ ฤดูใบไม้ผลิ ฤดูร้อน ฤดูใบไม้ร่วง และ ฤดูหนาว โดยสิ่งที่สังเกตเห็นได้ชัดเจนที่สุดคือสีของใบไม้ และที่น่าสนใจคือภาคการศึกษาของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ในประเทศสหรัฐอเมริกาจะเรียกตามฤดูกาล

The Forth Physical Dimension: Climate

The United States of America is divided into 4 major seasons: spring, summer, fall, and winter. The most noticeable aspect is the color of the leaves, and an interesting point is that the academic term of most universities in the United States is referred to as a 'semester' according to the seasons.

มิติทางวัฒนธรรมที่หนึ่ง ความหลากหลายและความเป็นส่วนตัว

The First Cultural Dimension: Diversity and Individuality

เนื่องจากสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศขนาดใหญ่และขึ้นชื่อว่าเป็น “ดินแดนแห่งโอกาส” ทำให้ผู้คนในประเทศประกอบไปด้วยคนท้องถิ่นและผู้ที่ยอพยพเข้าไปตั้งรกรากตั้งแต่สมัยอดีต ส่งผลให้ผู้คนแต่ละเผ่าพันธุ์ยังคงดำรงแนวทางการดำเนินชีวิต และรักษาประเพณีบางส่วนไว้ เช่น การสื่อสารภาษาประเทศตนเอง หรือการจัดงานสังสรรค์ต่าง ๆ เนื่องจากวัฒนธรรมของสหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญกับสิทธิเสรีภาพในระดับบุคคลสูง ทำให้ลักษณะนิสัยทั่วไปของคนอเมริกันค่อนข้างให้คุณค่ากับความเป็นส่วนตัวและสิทธิพื้นฐานของมนุษย์เป็นอย่างมาก

มิติทางวัฒนธรรมที่สอง ความอิสระ

เห็นได้ชัดเจนจากกฎหมายที่มีต้นกำเนิดมาจาก Constitution และ Bill of Rights ที่เกิดขึ้นจากอิสรภาพจากประเทศอังกฤษ ทั้ง Constitution และ Bill of Rights ระบุชัดเจนถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลในการกระทำ เช่น สิทธิในการแสดงออกหรือสิทธิในการครอบครองอาวุธตามกฎหมาย รวมถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลในการได้รับการคุ้มครอง เช่น การคุ้มครองจากการตรวจค้นและควบคุมตัวที่ไม่สมเหตุสมผล หรือการคุ้มครองจากข้อกล่าวหาจนกว่าจะมีการพิสูจน์ว่าได้กระทำความผิดจริง

The United States of America is a large country and renowned as the “land of opportunity,” its population consists of both native inhabitants and immigrants who have established roots since ancient times. As a result, people from different ethnicities continue to uphold their ways of life and preserve certain traditions. For instance, they maintain their language for communication and organize various social events. Additionally, the culture of the United States places significant emphasis on freedoms at an individual level as a foundation, leading to a general disposition among Americans that highly values individualism and human rights.

The Second Cultural Dimension: Freedom and Liberty

It is clear from the laws that originate mainly from the Constitution and the Bill of Rights, which stem from freedom since the American War of Independence. Both the Constitution and the Bill of Rights explicitly specify the fundamental rights of individuals in actions, such as freedom of expression or the right to keep and bear arms. These include the basic rights of individuals to receive protection, such as protection from unreasonable searches and seizures or protection from accusations until proven guilty.

มิติทางวัฒนธรรมที่สาม กีฬา

คนอเมริกันจริงจังกับกีฬามาก และที่น่าสนใจคือโรงเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจะส่งเสริมการเล่นกีฬาโดยแยกประเภทกีฬาตามฤดูกาล เช่น ตัวผมเองเล่นลาครอสในฤดูใบไม้ผลิและเล่นบาสเกตบอลในฤดูหนาว แต่เมื่อเล่นในระดับที่สูงขึ้นอย่างระดับมหาวิทยาลัยและระดับมืออาชีพ จะทุ่มเทให้กับกีฬานิดเดียว แต่จะมีช่วงเปิดและช่วงปิดของฤดูกาลตามประเภทกีฬานั้น ๆ

The Third Cultural Dimension: Sports

Americans are into sports, and what’s interesting is that schools, starting from the elementary level, promote sports by categorizing them according to seasons. For example, I play lacrosse in the fall and basketball in the winter. However, as you move up to higher levels, such as college and professional ranks, the focus intensifies on a single sport, but there are still distinct opening and closing periods for each sport’s season.

มิติทางวัฒนธรรมที่สี่ อาหาร

เนื่องจากสหรัฐอเมริกามีความหลากหลาย ทำให้อาหารประจำชาติมีหลากหลายชนิด จนเป็นมุกตลกที่ทุก ๆ คนกล่าวถึงคือสหรัฐอเมริกาไม่มีอาหารประจำชาติ เพราะทุกเมนูล้วนมีที่มาจากประเทศอื่นทั้งสิ้น

สุดท้ายนี้ทุกท่านคงเห็นแล้วว่าขนาดภูมิประเทศที่กว้างขวาง ฤดูกาลที่หลากหลาย ต้นกำเนิดของประเทศ มีอิทธิพลต่อความเชื่อ ทักษะคิด และวิถีชีวิตของคน ฉะนั้นการตระหนักถึงปัจจัยภายนอกหรือมิติทางกายภาพและสภาพแวดล้อม และปัจจัยภายในอย่างมิติทางวัฒนธรรมที่แสดงออกโดยบุคคล ล้วนมีความสัมพันธ์กันและมีอิทธิพลต่อกันและกันเสมอ

The Fourth Cultural Dimension: Food

Due to the diversity of the United States, national food consists of various types of dishes, becoming a humorous saying that everyone mentions: the United States does not have its own national food because all its elements mostly come from other countries.

Finally, you can all notice that the large size of the country, the diverse seasons, and the origins of the nation have an influence on people’s beliefs, attitudes, and ways of life. Therefore, being aware of external factors, or dimensions physical and environmental, as well as internal factors like cultural dimensions. they are related and influential to one another.

อนาคตของเทคโนโลยี การต่อต้านอากาศยานไร้คนขับ

Story: Editorial team, Thailand Defence Technology Journal (DTech)

ตอนที่ 2

Part 2

จากตอนที่แล้ว ได้แนะนำให้รู้จักกับอากาศยานไร้คนขับ และประโยชน์การใช้งานบางส่วนไปแล้วนั้น

นอกจากนี้ ผลสำรวจของ PwC's Clarity from Above Survey ยังคาดการณ์ว่า มูลค่าตลาดของอากาศยานไร้คนขับทั่วโลกในอีก 5 ปีข้างหน้าจะสูงถึงกว่า 127,000 ล้านดอลลาร์ หรือกว่า 4.4 ล้านล้านบาท นำโดยอุตสาหกรรมโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) จะมีมูลค่าอากาศยานไร้คนขับสูงถึง 45,200 ล้านดอลลาร์ รองลงมาคือ การเกษตร (Agriculture) มูลค่า 32,400 ล้านดอลลาร์ และอันดับที่สาม คือ การคมนาคมขนส่ง (Transport) มีมูลค่า 13,000 ล้านดอลลาร์ และด้วยคุณสมบัติหลัก ๆ ที่อากาศยานไร้คนขับทำได้นั้นก็เกิดเป็นภารกิจหลักของอากาศยานไร้คนขับที่จะนำมาซึ่งประโยชน์หลายด้านดังนี้

- 1) **ช่วยชีวิต** อากาศยานไร้คนขับช่วยสำรวจความเสียหายระบุตำแหน่งผู้บาดเจ็บหรือผู้สูญหาย และประเมินความเสี่ยงในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยทีมกู้ภัยและแพทย์ฉุกเฉินไม่ต้องเสี่ยงชีวิตในการช่วยเหลือในภัยพิบัติทั้งแบบที่เกิดจากมนุษย์และธรรมชาติ
- 2) **ศึกษาพายุเฮอริเคน** อากาศยานไร้คนขับสามารถเข้าไปในใจกลางพายุโดยไม่ต้องเสี่ยงชีวิตมนุษย์เพื่อเก็บข้อมูลเห็นกวีชัยวิเคราะห์และพัฒนาการพยากรณ์ภัยธรรมชาติ
- 3) **ตรวจสอบสภาพสิ่งก่อสร้าง** การตรวจสอบสภาพสิ่งก่อสร้างที่มีความยาก แพง และเสี่ยงภัย หรือ พื้นที่ที่เข้าถึงยากไม่ว่าจะเป็นได้สะพานหรือบนยอดตึกสูง ไม่จำเป็นต้องใช้นั่งร้าน เครน หรือ สายรัดวินยวต่างอีกต่อไป เพียงแค่ปล่อยระบบอากาศยานไร้คนขับสำรวจก็สามารถทำการตรวจสอบสภาพต่าง ๆ ในระยะไกลได้อย่างง่ายดาย
- 4) **ลดขั้นตอนการจัดการทางการเกษตร** การใช้ระบบอากาศยานไร้คนขับช่วยในการจัดการการเพาะปลูกเพื่อสังเกตตรวจวัด และตอบสนองความต้องการของพืชแต่ละชนิด ทำให้สามารถจัดการบริเวณที่ต้องการการดูแลได้อย่างเหมาะสม ซึ่งทำให้ผลผลิตดีขึ้น อนุรักษ์ทรัพยากร และป้องกันการสิ้นเปลืองต่าง ๆ
- 5) **ช่วยบังคับใช้กฎหมาย** อากาศยานไร้คนขับช่วยตามหาเด็กที่สูญหาย ช่วยในการตรวจตรา ติดตาม สืบสวนอุบัติเหตุ และเฝ้าระวังในกลุ่มคนจำนวนมาก
- 6) **การถ่ายภาพทางอากาศ** อากาศยานไร้คนขับช่วยถ่ายทอดภาพในมุมที่มนุษย์ไม่สามารถทำได้ โดยอากาศยานไร้คนขับสามารถถ่ายทอดภาพทางอากาศสำหรับข่าว ถ่ายทำภาพยนตร์ หรือภาพที่ให้ประโยชน์ทางเศรษฐศาสตร์
- 7) **ส่งสินค้า** อากาศยานไร้คนขับช่วยส่งพัสดุ อาหารหรือสินค้าต่าง ๆ ให้ผู้บริโภคในระยะไกล

In addition, PwC's Clarity from above survey also predicts that global market value of unmanned aerial vehicles in the next five years will reach more than 127 billion dollars, or more than 4.4 trillion baht. Led by the infrastructure industry, it will have an unmanned aerial vehicle value of \$45.2 billion, followed by agricultural industry at \$32.4 billion, and is transportation sector at 13 billion dollars. Due to it unique features, the key benefits of using unmanned aerial vehicles include:

- 1) **Saving lives.** Unmanned aerial vehicles help survey damage, identify the location of the injured or missing persons, and assess risks in various situations. The rescue team and emergency doctors can avoid risking their lives during natural and man-made disasters.
- 2) **Studying hurricane.** Unmanned aerial vehicles can enter the centre of a storm without risking a human life to collect data for researchers to analyse and develop natural disaster forecasts.
- 3) **Inspecting the condition of the building.** Unmanned aerial vehicles can examine difficult, expensive, and risky structures or hard-to-reach areas such as under bridges or on top of tall buildings. No need for scaffolding, cranes, or all the hassle of strapping. By launching the unmanned aerial vehicle system, it can easily perform remote monitoring of various conditions.
- 4) **Reducing agricultural management procedures.** The use of unmanned aerial vehicle systems enables crop management to observe, measure, and meet the needs of individual crops. This makes it possible to manage the areas that need proper care which yields higher productivity, conserves resources, and prevents wastage.
- 5) **Assisting Law enforcement.** Unmanned aerial vehicles can help find missing children and assist in patrolling, monitoring, investigating accidents, and being vigilant in large crowds.
- 6) **Taking aerial photography** Unmanned aerial vehicles provide angles that humans cannot. It can also broadcast aerial images for news, filming, or images that provide economic benefits.
- 7) **Delivering nature.** Unmanned aerial vehicles can help deliver parcels of food or products to consumers at a distance.

รูปที่ 5 Orion 2 UAS ผลิตโดย Elistair
Figure 5 Orion 2 UAS produced by Elistair

8) ปกป้องธรรมชาติ อากาศยานไร้คนขับสามารถช่วยติดตามการคุกคามสิ่งมีชีวิตตามธรรมชาติ เช่น การตัดไม้ทำลายป่า การล่าสัตว์ กลุ่มอาชญากร และนักค้าสัตว์ป่า และยังสามารถค้นหาและติดตามการเคลื่อนไหวของสัตว์ใกล้สูญพันธุ์อีกด้วย

9) สร้างแผนที่ 3D สามารถใช้สำรวจภูมิประเทศต่าง ๆ นำภาพมาประมวลผลรวมและสร้างแผนที่สามมิติขึ้นมา

10) นำเที่ยว โดยอากาศยานไร้คนขับจะส่งภาพมาที่แว่นตาเสมือนจริงระหว่างขึ้นบิน จะเป็นประโยชน์ต่อคนที่มียังงบประมาณท่องเที่ยวจำกัด คนพิการ และคนที่ไม่มีเวลาเดินทางไปไหนมาไหน เป็นเทคโนโลยีที่ประสบความสำเร็จในการถ่ายภาพทางอากาศ จึงเป็นเทคโนโลยีแห่งอนาคตสำหรับการท่องเที่ยวราคาถูกและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

11) โฆษณา อากาศยานไร้คนขับช่วยโฆษณาทางธุรกิจได้ เช่น ปล่องคูปองในกลุ่มฝูงชน หรือบินขึ้นเหนือฝูงชนเพื่อแสดงป้ายโฆษณา ซึ่งเป็นการโฆษณาที่ประหยัดต้นทุนมากที่สุดเลยทีเดียว

12) จัดการคลังสินค้า อากาศยานไร้คนขับช่วยให้มองเห็นบริเวณคลังสินค้าได้เป็นบริเวณกว้าง ตัวอย่างเช่น ดีลเลอร์ขายรถมือสองสามารถใช้อากาศยานไร้คนขับในการช่วยจัดการคลังสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8) **Protecting good.** Unmanned aerial vehicles is used to monitor threats to nature such as deforestation, illegal hunters, and wildlife traffickers. They can also locate and track the movements of endangered species.

9) **Creating 3D map.** Unmanned aerial vehicles can be used to explore various terrains. The collected images are then combined to create a three-dimensional map.

10) **Providing Guided tours.** Unmanned aerial vehicle can send images to the virtual reality goggles during flight which is beneficial to people with limited travel budgets, people with disabilities, and people who do not have time to travel. It is a successful technology in aerial photography. It is the technology of the future for cheap and environmentally-friendly tourism.

11) **Advertisements** Unmanned aerial vehicles can help advertise businesses, such as by releasing coupons into the crowds or soaring above them to display billboards. This is the most cost-effective advertising ever.

12) **Warehouse management.** Unmanned aerial vehicles can provide wide visibility of the warehouse area. For example, used car dealers can use UAVs to help manage warehouses efficiently.

รูปที่ 6 SkyRanger R60 ผลิตโดย Aeryon Defense USA SkyRaider เหมาะสำหรับปฏิบัติการค้นหาและกู้ภัยและการลาดตระเวน
Figure 6 SkyRanger R60, produced by Aeryon Defense USA SkyRaider, is suitable for seachand rescue and recon oprations.

อากาศยานไร้คนขับมีหลายชนิดและหลายขนาด ตั้งแต่อากาศยานไร้คนขับขนาดเล็กเพื่อใช้สำหรับการบินเล่นไปจนถึงอากาศยานไร้คนขับที่มีขนาดใหญ่ที่มีความสามารถติดกล้องหรืออุปกรณ์ที่มีน้ำหนักพอสมควร และทำการบินได้ไกลและสูงห่างจากตัวผู้บังคับและส่งภาพในมุมสูงกลับมายังอุปกรณ์รับภาพในที่แบบ Real Time เป็นที่มาของการใช้งานทั้งเพื่อความบันเทิง งานสร้างสรรค์ งานกู้ภัย งานภาคการเกษตร หรืองานที่มีประโยชน์อื่น ๆ และรวมไปถึงงานสอดแนม หลายประเทศเริ่มให้ความสำคัญและเริ่มประสบปัญหาการใช้งานอากาศยานไร้คนขับที่เริ่มควบคุมไม่ได้ จนต้องมีมาตรการตั้งแต่การณรงค์การใช้งานที่ถูกต้อง กำหนดพื้นที่บิน หรือแม้แต่การจัดการกับอากาศยานไร้คนขับที่ฝ่าฝืนหรือก่อความเดือนร้อนจนอาจจะเป็นการละเมิด หรือก่ออันตรายกับผู้อื่น

แนวทางจัดการปัญหาอากาศยานไร้คนขับด้วยวิธีการตัดสัญญาณควบคุม

หากข้ามเรื่องการณรงค์ การลงทะเบียนเพื่อควบคุมและกำหนดกฎเกณฑ์การบินแล้ว การจัดการกับอากาศยานไร้คนขับที่ทำการบินโดยละเมิดกฎย่อมต้องมีมาตรการขั้นเด็ดขาดเข้ามาบังคับใช้ ในบางครั้งต้องเพิ่มการป้องกันการบินเหนือพื้นที่ห้ามบิน หรือพื้นที่ส่วนบุคคล จึงจำเป็นต้องเริ่มมีการนำอุปกรณ์ตัดสัญญาณควบคุมอากาศยานไร้คนขับ (Counter UAS หรือ Anti-Drone) เข้ามาใช้ งาน หลักการของอุปกรณ์ดังกล่าวอาศัยการส่งสัญญาณรบกวนบนย่านความถี่ 2.4GHz หรือ 5GHz ที่มีถูกใช้

There are many types and sizes of unmanned aerial vehicles from small UAVs for drone use to large UAVs with the ability to mount cameras or heavy equipment and can fly far and high away from the commander and send high angle images back to the image receiving device immediately in real-time. It can be a source for entertainment, creative work, rescue work, agricultural work, and other useful work including spying. Many countries have begun to focus on and start experiencing problems with the use of unmanned aerial vehicles that are starting to become uncontrollable. Therefore, there must be measures ranging from the campaign to use it correctly, set flight areas, or even dealing with unmanned aerial vehicles causing harm to others.

Guidelines for handling unmanned aerial vehicle problems by cutting off control signals

In addition to campaigning, there must be a registration system to regulate and set aviation regulations, dealing with unmanned aerial vehicles and by which any violation requires drastic measures to be taken. Sometimes, it is necessary to increase protection over no-fly zone or private zones. Therefore, it is important to begin using unmanned aerial vehicle control signal disconnecting device (Counter UAS or Anti-Drone). The principle of the device relies on interference on the 2.4GHz or 5GHz

รูปที่ 7 Smart Shooter จาก บริษัท อิสราเอล SMASH 2000 Plus SMASH ระบบใช้เทคโนโลยีการตรวจจับการมองเห็นและติดตามและเป้าหมาย เพื่อเพิ่มความแม่นยำในการเล็งและลดเวลาในการยิง

Figure 7 Smart Shooter, made by Israeli company calledr SMASH 2000 Plus, has an advanced tracking and target detection technology for increased accuracy and reduced firing time

เป็นคลื่นความถี่เพื่อควบคุมการบินจากระยะไกล ทั้งนี้การส่งสัญญาณในรูปแบบของการสร้างสัญญาณรบกวนและครอบคลุมในย่านความถี่ดังกล่าวจะทำให้การควบคุมการบินของอากาศยานไร้คนขับถูกตัดขาดเพื่อประสิทธิภาพและความแม่นยำของการใช้งานอุปกรณ์ Anti-Drone ยังอาจใช้สายอากาศแบบทิศทางเข้าช่วย เพื่อให้การรบกวนพุ่งตรงไปยังอากาศยานไร้คนขับที่เป็นเป้าหมายได้อย่างแม่นยำมากยิ่งขึ้น การใช้งานอุปกรณ์ Anti-Drone มีทั้งแบบพกพาขนาดเล็ก เคลื่อนย้ายนำไปปฏิบัติ การด้วยคนได้ เช่น อุปกรณ์พวก DroneGun และขนาดใหญ่ที่เป็นระบบ (System) เพื่อตรวจจับสัญญาณและยิงสัญญาณรบกวนใส่อากาศยานไร้คนขับที่เข้ามาในรัศมีได้โดยอัตโนมัติ

bands that are often used as frequencies for remote flight control. The transmission in the form of interference and coverage in that frequency band will cut off the flight control of the unmanned aerial vehicle. For efficiency and accuracy of operation of the Anti-Drone, the device may also use a directional antenna to allow the interference to be directed more precisely to the targeted unmanned aerial vehicle. The Anti-Drone device can be portable and small so that it can easily be operated by people, such as Drone Gun devices. or, it can be a large system that aims to intercept signals and shoot noise at unmanned aerial vehicles that come in range automatically.

อากาศยานไร้คนขับที่ถูกควบคุมจะไม่สามารถรับคำสั่งจากผู้ควบคุมได้ อากาศยานไร้คนขับบางรุ่นอาจหยุดบินและร่วงลงมาทันที หรืออากาศยานไร้คนขับบางรุ่น (ส่วนมากเป็นรุ่นที่ราคาแพง) จะมีโปรแกรมควบคุมการลงแบบฉุกเฉินในกรณีขาดการควบคุมหรืออาจบินลอยในอากาศเพื่อรอสัญญาณควบคุมกลับมา หรือจนกว่าแบตเตอรี่จะหมด ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับผู้ผลิตจะตั้งโปรแกรมไว้ให้เป็นอย่างไร

An unmanned aerial vehicle will not be able to receive commands from the operator. Some unmanned aerial vehicles may suddenly stop flying and fall. Some models of unmanned aerial vehicles (mostly expensive) have an emergency landing program in case of lost of control or may fly in the air awaiting the return of the control signal or until the battery runs out. This will depend on how the manufacturer programs it.

ระบบต่อต้านอากาศยานไร้คนขับคืออะไร

อากาศยานไร้คนขับ ที่ใช้งานกันเกล็ดเกือบทุกวันนี้ ทำให้เราถ่ายภาพทางอากาศกันได้จากหลังบ้าน ไม่ต้องไปหาเช่าเฮลิคอปเตอร์ราคาแพงพร้อมอุปกรณ์หรูหรากันแล้ว กำเงินเพียงหลักหมื่นก็เดินไปซื้ออากาศยานไร้คนขับ มาบินถ่ายภาพกันได้ง่าย ๆ แล้ว และนี่คือปัญหาใหญ่ที่ทั่วโลกประสบอยู่ นั่นคือ อากาศยานไร้คนขับบินเข้าไปในเขตห้ามบิน ซึ่งส่วนมากจะเป็นพวกสนามบิน หรือหน่วยงานของรัฐบาล โดยเฉพาะสนามบิน การที่มีอากาศยานไร้คนขับบินเข้าไปจะสร้างปัญหาใหญ่ได้ โดยเฉพาะหากเกิดเครื่องบินชนเข้ากับอากาศยานไร้คนขับจะเป็นอันตรายใหญ่หลวงทีเดียว ทั่วโลกจึงมีกฎหมายห้ามบินอากาศยานไร้คนขับในที่ห้ามบิน เพื่อป้องกันอันตรายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ แม้จะมีข้อห้ามชัดเจนแต่ก็ยังมีผู้ละเมิดอยู่ไม่ว่าจะที่ไหน ๆ ของโลก เช่น ข่าวว่ามีอากาศยานไร้คนขับขนาดเล็กบินเข้าใกล้สนามบิน จนเกือบที่จะชนกับเครื่องบิน Air Force One ของประธานาธิบดีทรัมป์ ในขณะที่กำลังร่อนลงที่ฐานทัพอากาศร่วมแอนดรูส์ในรัฐแมริแลนด์ เมื่อเดือนสิงหาคม 2563 ที่ผ่านมานี้ รวมถึงรายงานการพบอากาศยานไร้คนขับตามสถานที่สำคัญหรือสนามบินต่าง ๆ ทั่วโลกที่ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา จึงมีการคิดค้นระบบป้องกันไม่ให้อากาศยานไร้คนขับบินเข้ามาในที่ห้ามบิน จนนำมาสู่การพัฒนา ระบบต่อต้านอากาศยานไร้คนขับ หรือที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า Counter UAS หรือ Anti Drone นั่นเอง

What is a counter unmanned aircraft system?

Unmanned aerial vehicles that are widely used today allow us to take aerial shots from the back of the house, without the need to rent expensive helicopters with luxury equipment. With only ten thousand baht, you can buy an unmanned aircraft to fly and take pictures easily, This has become a big problem that the world is currently experiencing. That is, an unmanned aircraft flies into a no-fly zone, most of which are airports or government agencies. In the case of airports, having unmanned aerial vehicles flying in can create big problems. If an aircraft crashes into an unmanned aerial vehicle, it is in grave danger. Around the world, laws are prohibiting flying unmanned aerial vehicles in no-fly zone to prevent various dangers that could happen. Despite the obvious bans, there are still violators everywhere around the world. For example, there was news reporting that a small unmanned aircraft flew so close to the airport that it almost collided with President Trump's Air Force One while landing at Joint Andrews Air Force Base in Maryland in August 2020. There are many other reports of unmanned aircraft found at important places or airports around the world that cause various problems. Therefore, a system to prevent unmanned aerial vehicles from flying into prohibited areas has been invented, leading to the development of an unmanned anti-aircraft system also known as Counter UAS or Anti Drone.

โปรดติดตามตอนต่อไป

TO BE CONTINUED

วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ จากมุมมองเอกสารฝรั่งเศส

ตอนที่ ๒
ต่อจากตอนที่แล้ว

โดย ว.ศ. ศ.ศ. พิสา สมนัย
รองผู้อำนวยการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๒. วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒

วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ เกิดจากการเรียกร้องสิทธิของฝรั่งเศสเหนือดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง หลังการกระทบกระทั่งกันอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ฝรั่งเศสเข้าปกครองเวียดนามทั้งประเทศใน ค.ศ. ๑๘๘๔ เป็นต้นมา โดยวิกฤตการณ์ครั้งนี้ยุติลงด้วยชัยชนะของฝรั่งเศสในการรบกันที่ปากน้ำ

๒.๑ การชิงความได้เปรียบในดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง

ร.๕ ทรงตระหนักถึงภัยคุกคามจากจักรวรรดินิยมตะวันตกตั้งแต่ต้นรัชกาล พระองค์ทรงส่งขุนนางสยามไปประจำที่เมืองเชียงใหม่และเมืองภูเก็ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๘๗๔ และส่งไปประจำกัมพูชาใน ค.ศ. ๑๘๗๗ หลังเกิดความไม่สงบขึ้น^๑

ต่อมาเมื่อเกิดสงครามขึ้นในพม่าและเวียดนามใน ค.ศ. ๑๘๘๔ ร.๕ ทรงประกาศต่อคณะทูตานุทูตที่เข้าเฝ้าฯ ถวายพระพรเนื่องในวันพระราชสมภพว่า เขตแดนสยามด้านตะวันออกคือลุ่มแม่น้ำโขง^๒ นั่นคือรวมดินแดนลาวทั้งประเทศ

รัฐบาลฝรั่งเศสได้เรียกร้องดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงจากสยามครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ค.ศ. ๑๘๘๘ และได้ยื่นข้อเรียกร้องเดิมนี้ต่อรัฐบาลสยามอีกครั้งเมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ค.ศ. ๑๘๘๙ โดยเรียกร้องแทนรัฐบาลเวียดนาม ความว่า “รัฐบาลเวียดนามไม่ยอมรับเทือกเขาหลวง (เทือกเขาบนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง) เป็นเส้นเขตแดนระหว่างสยามกับเวียดนาม แต่ขอเรียกร้องให้ถือแม่น้ำโขงเป็นเขตแดน”^๓

จะเห็นว่ารัฐบาลสยามและรัฐบาลฝรั่งเศสต่างเรียกร้องสิทธิของตนเหนือลาวฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง

การอ้างสิทธิของฝรั่งเศสทำให้สยามเกิดปัญหากับคนในบังคับฝรั่งเศสทั้งที่เป็นคนฝรั่งเศสเองและคนเวียดนามที่เดินทางทำการค้าหรือถูกส่งมารับราชการในดินแดนที่เป็นข้อโต้แย้งกัน เช่น กรณีนายช็องเปอนัวส์ (Champenois) และนายเอสกีลาต์ (Esquilat) ชาวฝรั่งเศสที่ไม่ยอมปฏิบัติตามกฎหมายสยามในการเดินทางและค้าของผิดกฎหมายจนถูกรัฐบาลสยามเนรเทศ กรณีบางเปียน ซึ่งเป็นคนในบังคับสยามแต่กลับได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ปกครองฝรั่งเศสที่ทุ่งเชียงคำ ซึ่งเป็นดินแดนที่อยู่ในข้อโต้แย้งระหว่างกัน สุดท้ายฝ่ายสยามจับกุมนายบางเปียนได้และตั้งข้อหาทักท้วง กรณีมาสตี (Massie) การตายของนายมาสตีซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่กงสุลฝรั่งเศสประจำเมืองหลวงพระบางที่เมืองจำปาศักดิ์ถือเป็นแรงกระตุ้นสำคัญให้จักรวรรดินิยมฝรั่งเศสเริ่มหันไปใช้ไม้แข็งกับสยาม นายมาสตีน่าจะเสียชีวิตจากการป่วย แต่กลับมีการประโคมข่าวว่าเขาถูกข่มเหงจากสยามและไม่เคยได้รับความสนใจทั้งจากรัฐบาลที่ฮานอยหรือกรุงปารีสเลย ทำให้เขาฆ่าตัวตาย^๔

พระบรมฉายาลักษณ์ ร.๕ และพระบรมราชเทวี
ในช่วงวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒

การต่อสู้กันอย่างจริงจังทางการทูตระหว่างฝรั่งเศสและสยามเริ่มขึ้นเมื่อนายปาวีอดีตนักสร้างสายโทรเลข นักมนุษยวิทยา และนักการทูตที่รู้จักดินแดนและผู้คนที่ในลาวกัมพูชา และเวียดนามอย่างดีมาดำรงตำแหน่งกงสุลใหญ่ฝรั่งเศสประจำกรุงเทพฯ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๘๙๒ เขาเดินทางมาถึงกรุงเทพฯ วันที่ ๙ มิถุนายนในปีเดียวกัน ทำให้การเจรจาระหว่างฝรั่งเศสและสยามตึงเครียดยิ่งขึ้น เพราะต่างฝ่ายต่างไม่ยอมแลกเปลี่ยนใด ๆ เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในการเจรจา จนท้ายที่สุดอังกฤษ ซึ่งรู้ว่าฝรั่งเศสกังวลกับการขยายอิทธิพลของตนในสยามและในลาว ลอร์ดโรสเบอรี (Lord Rosebery) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอังกฤษ จึงมีหนังสือถึงนายเวดดิ้งตัน (Waddington) เอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำกรุงลอนดอนว่า “สหราชอาณาจักรจะไม่ขยายอิทธิพลของตนออกไปไกลเกินกว่าแม่น้ำโขง”^๕

ท่าทีของรัฐบาลฝรั่งเศสแข็งกร้าวขึ้นเมื่อนายเดอเวล (Develle) ขึ้นเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศฝรั่งเศสตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๘๙๓ เขาได้ส่งคำสั่งถึงนายปาวีเมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๘๙๓ ว่า “รัฐสภาต้องการให้ใช้มาตรการที่เข้มแข็งและบังเกิดผลมากขึ้นในระหว่างที่มีการประชุมเรื่องงบประมาณของกระทรวงอาณานิคม รัฐบาลได้ย้ำคำประกาศของนายริโบต์ (Ribot) เมื่อ ค.ศ. ๑๘๙๑ เรื่อง การเรียกร้องดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง นอกจากนี้รัฐบาลฝรั่งเศสได้ประท้วงการแทรกแซงของ

^๑ Perapol SONGNUY, supra note 14, p.67
^๒ หนังสือเลขที่ ๕ จากกรุงเทพฯ ลง ๔ ค.ศ. ๑๘๘๔ จากกงสุล ผ.ต. ถึง ร.ม.ต. ผ.ต. แฟ้ม CP, Siam, เล่มที่ ๙ หน้า ๒๕๗ หจ.ภ.ผ.ต.
^๓ หนังสือจากกรุงเทพฯ ลงวันที่ ๓๐ เม.ย. ๑๘๘๘ จากกงสุลใหญ่ ผ.ต. ถึง ร.ม.ต. ผ.ต. CP, Siam, เล่มที่ ๑๑ หจ.ภ.ผ.ต.
^๔ พ.ศ. พิรัชล สมนัย, กรณีพิพาทไทย-ฝรั่งเศส ร.ศ. ๑๑๒, กรุงเทพฯ: มติชน, ๒๕๔๕, หน้า ๒๐-๒๒

^๕ เพ็ชร์, หน้า ๒๘

อังกฤษในเรื่องการปักปันเขตแดนระหว่างฝรั่งเศสกับสยามอีกด้วย”^๖

การที่ทั้งรัฐบาลสยามและรัฐบาลฝรั่งเศสต่างไม่ยอมรับข้อเรียกร้องและยืนยันในเหตุผลทางประวัติศาสตร์อย่างแข็งขันของตนเอง ทำให้การเจรจาไม่คืบหน้า แต่การที่ฝรั่งเศสสามารถกันอังกฤษออกไปจากการเป็นผู้สนับสนุนอยู่เบื้องหลังของรัฐบาลสยามได้นั้น ทำให้สถานการณ์ของสยามยากลำบากขึ้น แต่กึ่งสุดท้ายอังกฤษประจำกรุงเทพฯ ยังคงให้ความหวังแก่รัฐบาลสยามต่อไป ทำให้รัฐบาลสยามประมาณสถานการณ์ผิดพลาด เพราะเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ขึ้นจริง ๆ รัฐบาลอังกฤษไม่ได้ให้ความช่วยเหลือทางทหารใด ๆ หรือช่วยปกป้องจุดยืนของสยามแต่อย่างใดเลย

๒.๒ การต่อสู้ทางทหาร

ฝรั่งเศสใช้การประสานการปฏิบัติทางทหารและทางการทูตเพื่อบีบบังคับให้สยามยอมจำนนโดยมีพื้นที่ปฏิบัติการ ๒ พื้นที่หลักคือ บริเวณแม่น้ำโขงในแคว้นจำปาสัก และปากน้ำเจ้าพระยา

๒.๒.๑ การสู้รบในพื้นที่แม่น้ำโขงในแคว้นจำปาสัก

นายปาวีได้เสนอวิธีการบีบบังคับสยามให้ยอมจำนนเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ค.ศ. ๑๘๘๒ ว่า “ฝรั่งเศสสามารถรักษาลิทธิของอำนาจและกัมพูชาไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการยึดวิธีของสยามมาใช้คือ ‘ทำแล้วปล่อยให้พูด’ เราสามารถตั้งฐานปฏิบัติการด้านหลังของสยาม โดยไม่ปฏิบัติการเหยียดศัตรู หากสยามรุกล้ำเขตแดนมาก เราก็สามารถรุกรากลับจนถึงริมฝั่งแม่น้ำโขงได้... ข้าพเจ้าเชื่อว่า การยึดครองดินแดนดังกล่าวถ้าได้ประสานกับการดำเนินการทางการทูตที่กรุงเทพฯ อาจทำให้ฝ่ายสยามถอนกำลังโดยเร็ว... สยามกลัวเพียงสองอย่างคือ กลัวเห็นเรายึดครองพระตะบอง และกลัวเห็นเรือรบของเราจากจีนในอ่าวสยาม...”^๗

นายพลเรอฮือมานน์ ผู้บัญชาการกองเรือฝรั่งเศสในตะวันออกไกล

นายปาวี กงสุลใหญ่ฝรั่งเศสประจำกรุงเทพฯ

รัฐบาลฝรั่งเศสเห็นชอบด้วยตามแนวทางของนายปาวี โดยเริ่มด้วยการให้ร้อยตรีเลอ มีร์ เดอ วิลเลร์ส (Le Myre de Vilers) มาเก็บรวบรวมข่าวสารและข่าวกรองทางทหารเป็นเวลา ๒ เดือน ต่อมาได้ส่งเรือปืนลู่ตัง มาแสดงแสนยานุภาพที่กรุงเทพฯ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มีนาคม ค.ศ. ๑๘๘๓ จนกว่าจะได้รับความพึงพอใจในการเจรจา และในขณะที่เดียวกันก็รวบรวมข่าวสารและข่าวกรองทางทหารให้ผู้บัญชาการกองเรือรบตะวันออกไกล แต่เมื่อนายปาวีขอให้เรือปืนโคเม็ตเข้ามา ส่งเงิน จดหมาย และเสบียงแก่เรือปืนลู่ตัง รัฐบาลสยามปฏิเสธอย่างแข็งขัน โดยให้เหตุผลว่า การมีเรือรบ ๒ ลำในกรุงเทพฯ จะกระตุ้นความเกลียดชังและทำให้เกิดการฮึดสู้ในหมู่คนสยาม อีกทั้งอาจก่อให้เกิดความไม่สงบ ยากต่อการควบคุม นายปาวีเห็นชอบด้วยกับเหตุผลของรัฐบาลสยาม จึงระงับแผนแสดงแสนยานุภาพที่กรุงเทพฯ ไว้ชั่วคราว แล้วตัดสินใจใช้กำลังทางบกเข้ายึดครองเมือง

เชียงแตง (Strung-Treng) และแก่งลิผี (Khône) แทน^๘

วันที่ ๒๔ มีนาคม ค.ศ. ๑๘๘๓ นายพลเปร์รีนอต (Pernot) ผู้บัญชาการกองพลน้อยโคซังจินออกคำสั่งให้ร้อยเอกโทเรอซ์ (Thoreux) “เข้ายึดฐานปฏิบัติการสยามที่เมืองเชียงแตงและแก่งลิผี ซึ่งตั้งอยู่บนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง และให้ใช้การปฏิบัติการทางทหารสนับสนุนการเจรจาของเจ้าพนักงานพลเรือนซึ่งเดินทางไปด้วย...”^๙

ร้อยเอกโทเรอซ์พร้อมทหาร ๑๐๖ นายออกเดินทางโดยเรือยาวจากเมืองซาเดก (Sadec) ในคืนวันที่ ๒๕ มีนาคม ค.ศ. ๑๘๘๓ ต่อมาวันที่ ๑ เมษายน เวลา ๑๖.๐๐ น. สามารถยึดเมืองเชียงแตงได้โดยการเจรจาของนายคูลซองส์ (Coulgeans) โดยไม่มีการสู้รบใด ๆ จากนั้น ร้อยเอกโทเรอซ์ได้วางกำลังไว้รักษาเมืองเชียงแตง ๓๐ นาย แล้วเข้ายึดแก่งลิผีในวันที่ ๔ เมษายน โดยฝ่ายสยามไม่ได้ต้านทานแต่อย่างใด จากนั้นจึงปรับปรุงฐานปฏิบัติการเตรียมการตั้งรับทั้งที่เมืองเชียงแตง แก่งลิผี และตำบลบุงขลา (Thboung-Kla) ตลอดทั้งเดือนเมษายน^{๑๐}

การโจมตีอย่างฉับพลันด้วยกำลังที่เหนือกว่าในแต่ละพื้นที่ทำให้กองกำลังฝ่ายสยามต้องล่าถอย แต่เมื่อฝ่ายสยามเริ่มต่อต้าน สถานการณ์ในพื้นที่ก็เปลี่ยนแปลงไปเป็นเหตุให้ฝ่ายฝรั่งเศสต้องเพิ่มเติมกำลัง และเตรียมแผนนำเรือปืนไปแสดงกำลังในอ่าวสยาม

วันที่ ๔ พฤษภาคม ร้อยเอกโทเรอซ์ถูกฝ่ายสยามจับตัวได้ขณะนำเสบียงจากเมืองเชียงแตงมุ่งหน้าไปแก่งลิผีพร้อมทหารจำนวนหนึ่ง และถูกสยามนำไปคุมขังที่เมืองสีทันดร ส่วนเสบียงก็ถูกฝ่ายสยามยึดไว้ ต่อมาวันที่ ๕ พฤษภาคม ฝ่ายสยามได้เข้าปิดล้อมแก่งลิผี ซึ่งมีร้อยโทพูริชต์ (Pourchot) และทหารจำนวน ๑๐๐ นายรักษาการณ์อยู่ชั่วคราว ถูกปิดล้อมนี้ไปถึงเมืองไซ่ง่อนวันที่ ๑๐ พฤษภาคม

การต่อต้านของฝ่ายสยามทำให้แผนการยึดครองฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงของฝรั่งเศสยุติลงชั่วคราว

ฝ่ายพระเจ้านองยาเธอ พระองค์เจ้าวัฒนาวงศ์ ราชทูตสยามประจำกรุงปารีส ได้เข้าพบนายเดอแวล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศฝรั่งเศส เพื่อยื่นหนังสือประท้วงกรณีฝรั่งเศสเข้ายึดแม่น้ำโขง แต่นายเดอแวลไม่ยอมรับ

ส่วนที่กรุงเทพฯ รัฐบาลสยามเกรงจะเกิดการปฏิวัติขึ้น เพราะประชาชนแตกแยกและแตกตื่นเป็นอันมาก วันที่ ๕ มีนาคม ค.ศ. ๑๘๘๓ นายปาวีได้รับข่าวจากหัวหน้าชาวจีนในสยาม ๕ คนว่า สายลับในพระราชวังรายงานว่า รัฐบาลสยามเตรียมปฏิเสธข้อเสนองของฝรั่งเศสและอาจจะเกิดสงครามตามมา และกล่าวว่ามีชาวจีนประมาณ ๔๐,๐๐๐-๕๐,๐๐๐ คนที่เชื่อฟังพวกเขาจะเกิดวิกฤตการณ์ และพวกเขาพร้อมที่จะปฏิบัติตามคำสั่งของนายปาวี

นอกจากนี้ปาวียังได้ต้อนรับสังฆราชเวย์ (Vey) ซึ่งร่วมเรียกร้องในนามคณะมิชชันนารี ขอให้รัฐบาลฝรั่งเศสสนใจสถานการณ์ในสยาม และทำทุกวิถีทางให้สยามเป็นรัฐในอารักขาของฝรั่งเศส

๖ เฟิงอั้ง, หน้า ๒๔
๗ หนังสือจากกรุงเทพฯ ลงวันที่ ๒๙ ธ.ค. ๑๘๘๒ จากกงสุลใหญ่ ฝ.ต. ถึง ร.ม.ต.ฝ.ต. CP, Siam, เล่มที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๔๖๕
๘ พ.ศ. ๒๔๖๕ สง.ม.ย. อ้างแล้ว เชียงรณที่ ๒๖, หน้า ๓๑-๓๒
๙ คำสั่งนายพลเปร์รีนอต ถึง ร้อยเอกโทเรอซ์ ลง ๒๔ มี.ค. ๑๘๘๓ แฟ้ม MD, Asie 84 พ.ศ. ๒๔๖๕
๑๐ พ.ศ. ๒๔๖๕ สง.ม.ย. อ้างแล้ว เชียงรณที่ ๒๖, หน้า ๓๑-๓๕

นายโกรสกีอริง

พระยอดเมืองขวาง

เพื่อลบล้างอิทธิพลของอังกฤษ ท่านยังว่า ชาวสยามต่างไม่พอใจต่อระบบการปกครองที่เป็นอยู่ และยินดีต้อนรับการปกครองโดยประเทศตะวันตก

จะเห็นได้ว่า นโยบายของรัฐบาลฝรั่งเศสที่กรุงปารีสมีความชัดเจน คือเรียกร้องสิทธิของเวียดนามเหนือดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง ที่กรุงเทพฯ กงสุลใหญ่ฝรั่งเศสก็ได้รับการสนับสนุนจากคณะมิชชันนารีและผู้นำชุมชนชาวจีน ที่ไซ่ง่อน รัฐบาลโคซังจิน มีกำลังทหารพร้อมสนับสนุนการเจรจาขับไล่กำลังสยามออกจากฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง และที่สำคัญคือ ฝรั่งเศสได้กันอังกฤษออกจากข้อขัดแย้งระหว่างฝรั่งเศสและสยามเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น จึงไม่น่าสงสัยเลยว่าทำไมจึงไม่มีความก้าวหน้าใด ๆ ในการเจรจาในช่วงนี้ และฝรั่งเศสเดินทางใช้ศักยภาพสงครามที่เหนือกว่าเข้าแก้ปัญหา

ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. ๑๘๙๓ ฝรั่งเศสเพิ่มกำลังรบในพื้นที่ฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง โดยจัดกำลัง ๒ กองร้อยนาวิกโยธิน และ ๓ กองร้อยทหารเวียดนาม แต่ละกองร้อยมีนายทหาร ๓ นาย และทหาร ๑๕๐ นาย และจัดทหารปืนใหญ่สนับสนุนมีนายทหาร ๒ นาย ทหาร ๔๐ นาย คนงาน ๒๐ คน และปืนใหญ่ ๔ กระบอก โดยกองกำลังส่วนหน้าออกเดินทางจากเมืองไซ่ง่อนวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๘๙๓ กองกำลังที่เหลือเข้าพื้นที่สนับสนุนที่เมืองกระแจะ (Kratie) กองกำลังส่วนหน้าเดินทางถึงเมืองกระแจะวันที่ ๑๔ พฤษภาคม และถึงแก่งลิผีตอนค่ำวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ยกพลขึ้นบกฝั่งขวาแม่น้ำโขงระดมยิงด้วยปืนใหญ่ แล้วเข้ายึดและปลดปล่อยแก่งลิผีจากที่ศตะวันตก ตลอด ๑๘ วันที่ถูกปิดล้อม ฝ่ายสยามพยายามยึดแก่งลิผี ๓ ครั้ง เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๑๑ พฤษภาคม และ ๑๒ พฤษภาคม แต่ไม่สำเร็จ วันที่ ๑ มิถุนายน กองร้อยโทเรอซ์ถูกส่งกลับไปเมืองไซ่ง่อนคงเหลือกำลังฝรั่งเศส ๖๖๐ นาย กระจายอยู่ในพื้นที่แก่งลิผี เชียงแตง กระแจะ และพนมเปญ ส่วนฝ่ายสยามมีกำลังรวมราว ๓,๐๐๐ คน ในพื้นที่ตั้งแต่สี่พันครถึงสวนเขต

ทั้ง ๒ ฝ่ายเตรียมพร้อมสำหรับเปิดยุทธการตลอดเดือนมิถุนายน ฝ่ายฝรั่งเศสเปิดฉากโจมตีอีกครั้งวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ซึ่งตรงกับวันชาติฝรั่งเศส โดยสามารถผ่านแนวออคตีเวลา ๑๑.๐๐ น. สามารถยึดเกาะบริวารของเกาะดงสมได้ แต่ยังยึดเกาะดงสมไม่ได้ ต่อมาวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ฝ่ายสยามยกธงขาวขอเจรจายุติขงเพราะมีคำสั่งจากกรุงเทพฯ ว่า ความเป็นศัตรูระหว่างฝรั่งเศสกับสยามได้ยุติลงแล้ว หลังการประกาศของฝ่ายสยามว่าการรบที่ปากน้ำเป็นเรื่องของ “การเข้าใจผิดกัน (Malentendu)” แต่ร้อยเอกอดัม เดอ วิลลิเยร์ (Adam de Villiers) ตอบว่า ฝรั่งเศสจะหยุดยิงก็ต่อเมื่อฝ่ายสยามยอมยกเกาะ

ดงสมและป้อมต่าง ๆ บนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงให้ แต่ฝ่ายสยามไม่รับข้อเสนอ ดังนั้น วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ฝรั่งเศสระดมยิงป้อมดงสม ๒ ชั่วโมง ทำให้ผู้บังคับการป้อมเสียชีวิต และทหารสยามส่วนใหญ่ถอนกำลังไปทางเมืองสีทันดร วันรุ่งขึ้นหลังระดมยิงด้วยปืนใหญ่ ๒ ชั่วโมง ฝรั่งเศสเข้าตี มีการต่อต้านเพียงเล็กน้อยจากฝ่ายสยาม เวลา ๑๐.๐๐ น. ฝรั่งเศสก็สามารถยึดป้อมเกาะดงสมได้ ฝ่ายสยามพยายามยึดพื้นที่ฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงกลับคืนอีกครั้ง แต่ถูกผลักดันหลังการสู้รบ ๒ ชั่วโมง สุดท้ายฝ่ายฝรั่งเศสก็สามารถยึดพื้นที่ระหว่างเมืองสีทันดรกับแก่งลิผีได้ทั้งหมดพร้อมเชลย ๓๘ คนปืนเล็กยาว ๕๐ กระบอก และปืนใหญ่ ๑ กระบอก ฝ่ายฝรั่งเศสเสียชีวิต ๑ นาย บาดเจ็บ ๗ นาย

ที่พนมเปญ กองหนุนฝรั่งเศสจำนวน ๔ กองร้อยเตรียมพร้อมไว้สำหรับการรุกครั้งใหม่ และยังมีกองพันนาวิกโยธินและกองร้อยทหารปืนใหญ่จากเมืองฮานอยมาเป็นกองหนุนที่เมืองไซ่ง่อน กำลังดังกล่าวนี้เตรียมไว้เพื่อเข้าตีเมืองพระตะบอง เพื่อเพิ่มการบีบบังคับสยามขึ้นอีกหนึ่งระดับ แต่เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ผู้บัญชาการกองกำลังสยามที่เมืองสีทันดรได้รับคำสั่งจากกรุงเทพฯ ให้ถอนกำลังจากฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงและหมู่เกาะให้แล้วเสร็จภายใน ๑๐ กันยายน กองกำลังฝรั่งเศสจึงเข้ายึดเมืองสีทันดรวันที่ ๑๕ กันยายน โดยไม่มีการต่อต้านใด ๆ

๒.๒.๒ การรบที่ปากน้ำเจ้าพระยา

วันที่ ๔ มิถุนายน ค.ศ. ๑๘๙๓ ฝ่ายสยามได้ปล่อยตัวร้อยเอกโทเรอซ์ทำให้นายลานเนสซ็อง (Lanessan) ผู้ว่าราชการอินโดจีนฝรั่งเศสคืนการบังคับบัญชาเรือรบแก่นายพลเรือฮือมานน์ (Humann) ผู้บัญชาการกองพลเรือฝรั่งเศสในตะวันออกไกลวันที่ ๑๕ มิถุนายน แต่ข่าวการเสียชีวิตของนายโกรสกีอริง (Groscurin) ในวันรุ่งขึ้น ทำให้กองพลเรือฝรั่งเศสฯ ต้องปฏิบัติตามภารกิจเดิมคือมุ่งสู่อ่าวสยามอีกครั้ง

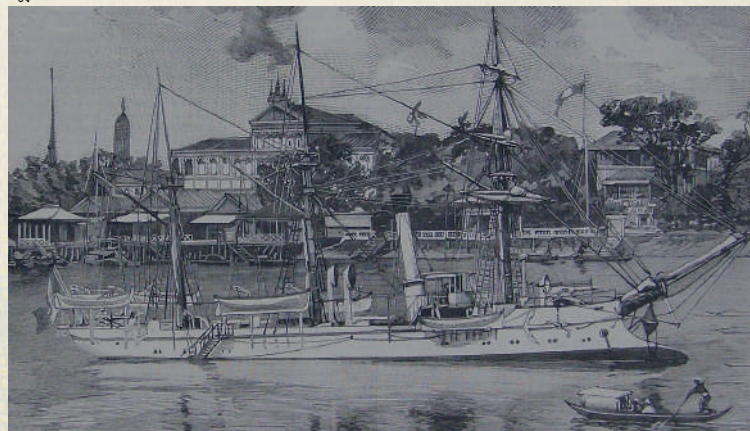
นายโกรสกีอริงเสียชีวิตจากการช่มโจมตีของฝ่ายสยาม

พระองค์เจ้าวัฒนาวงศ์ กรมขุนมรุพงษ์ศิริพัฒน์ อัครราชทูตสยามประจำกรุงปารีส

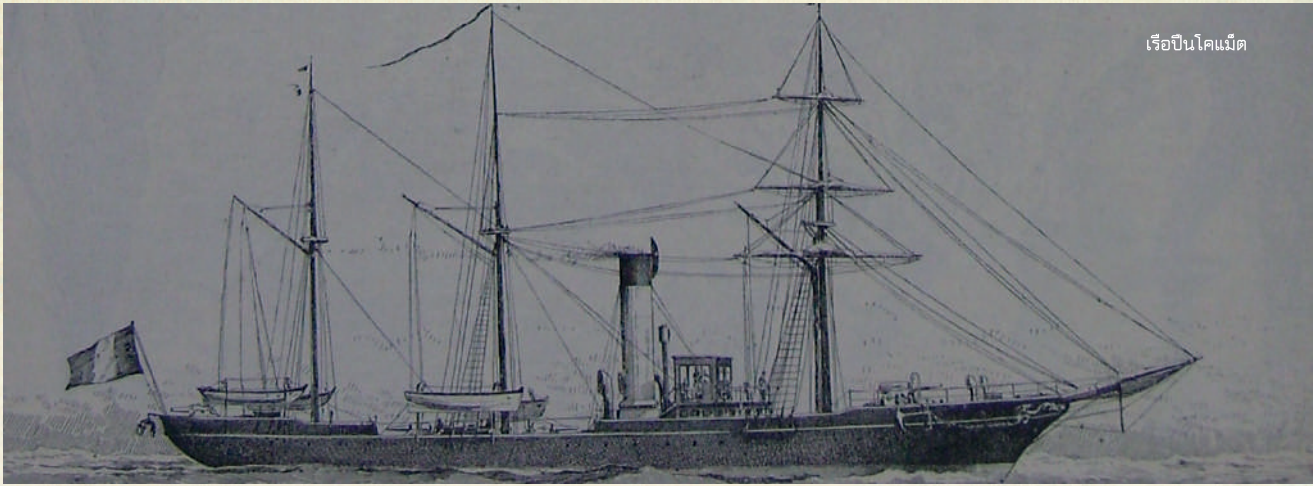

พระยาชลยุทธโยธินทร์ (Andreus du Plessis de Richelieu) ผู้บัญชาการยุทธบริเวณปากน้ำ

เรือปืนลุดทอดสมอยู่หน้า สถานกงสุลฝรั่งเศส

เหตุเกิดเมื่อ นายลูซ (Luce) ได้รับมอบภารกิจให้ขับกองกำลังสยามออกจากแขวงคำม่วน ลาวกลาง พระยอด (เมืองขวาง) ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานฝ่ายสยามทำที่ยอมถอนกำลังแต่โดยดี โดยมีนายโกรสกีอริง ซึ่งได้รับมอบหน้าที่ให้นำพระยอดไปส่งจนถึงริมฝั่งแม่น้ำโขง เดินทางไปด้วย แต่ระหว่างทางนายโกรสกีอริงและผู้ติดตามอีก ๑๗ คน ถูกข่มขู่โจมตีและเสียชีวิตโดยกำลังผสมสยาม-ลาว ราว ๒๐๐ คน ซึ่งเป็นคนในบังคับบัญชาของพระยอด ผู้ว่าราชการอินโดจีนฝรั่งเศส เห็นว่า การกระทำดังกล่าวเป็นการทรยศหักหลัง รัฐบาลฝรั่งเศสได้ประท้วงรัฐบาลสยามอย่างรุนแรงกรณีการสังหารนายโกรสกีอริงและผู้ติดตาม วันที่ ๑๗ มิถุนายน รัฐบาลฝรั่งเศสสั่งให้เรือรบที่อยู่ที่ยังคงมุ่งหน้าสู่เมืองไซ่ง่อน และไม่เจรจาต่อรองกับสยามที่พร้อมจะชดใช้ค่าเสียหายให้ตามสมควร

วันที่ ๒๑ มิถุนายน เรือรบทุกลำเดินทางถึงเมืองไซ่ง่อน และอีก ๒ สัปดาห์ต่อมา นายพลฮือมานันได้รายงานแผนการแสดงแสนยานุภาพในอ่าวสยามต่อกองทัพเรือ ข่าวนี้นี้ได้กระจายไปทั่วยุโรป ทำให้รัฐบาลอังกฤษตัดสินใจ “ส่งเรือรบอังกฤษไปยังกรุงเทพฯ ไม่ใช่เพื่อช่วยเหลือรัฐบาลสยาม แต่เพื่อป้องกันชาวอังกฤษจากการจลาจล และเพื่อปกป้องผลประโยชน์ทางการค้าของอังกฤษในสยาม” และยืนยันจุดยืนของอังกฤษนี้ไปยังรัฐบาลฝรั่งเศส^{๑๑}

อังกฤษมีเรือรบอยู่ที่กรุงเทพฯ แล้ว ๑ ลำ จะส่งไปเพิ่มอีก ๑ ลำ และเตรียมพร้อมไว้อีก ๑ ลำ แผนการใช้เรือรบของอังกฤษทำให้ฝรั่งเศสพบโอกาสส่งเรือรบมาสยามโดยเลียนแบบอังกฤษ นายเดอแวลโทรเลขถึงนายปาวีเมื่อ ๘ กรกฎาคมว่า “รัฐบาลอังกฤษตัดสินใจส่งเรือรบไปยังกรุงเทพฯ เพื่อป้องกันชาวอังกฤษ เราจึงตัดสินใจเสริมกำลังทางเรือ กรุณาแจ้งรัฐบาลสยามว่าจะมีเรือรบมาสมทบกับเรือปืนลูตง โดยย้ำว่า ฝรั่งเศสเพียงต้องการดำเนินมาตรการเดียวกับอังกฤษและประเทศอื่น ๆ ที่ได้เริ่มไปแล้วเท่านั้น เราจะไม่ปฏิบัติเยี่ยงศัตรูถ้าฝ่ายสยามไม่ปฏิบัติกับเราก่อน ยกเว้นเรือของเราถูกโจมตีและถูกผลักดันให้ตอบโต้การโจมตีของข้าศึก”^{๑๒}

วันที่ ๕ กรกฎาคม นายพลเรือฮือมานันออกคำสั่งให้เรือปืนแองคองสตองต์ (Inconstant) และเรือปืนโคเม็ต (Comète) ปฏิบัติภารกิจที่อ่าวสยาม โดยเรือปืนแองคองสตองต์ออกเดินทางวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ไปสมทบกับเรือปืนโคเม็ตที่อ่าวซาราซ็อง (Saracen) ในวันที่ ๑๒ กรกฎาคม และสั่งให้เรือปืนเลอ ฟอว์เฟต์ (Le Forfait) ไปสนับสนุนโดยจะให้ถึงสันดอนปากน้ำวันที่ ๑๖ กรกฎาคม

วันที่ ๑๑ กรกฎาคม พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงเทเวศร์วงศวิโรภการทรงแจ้งให้นายปาวีทราบ ว่า รัฐบาลสยามอนุญาตให้เรือรบแองคองสตองต์ ซึ่งจะเดินทางมาถึงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ทอดสมอที่ปากน้ำตามสนธิสัญญา ค.ศ. ๑๘๕๖ ได้ แต่ต่อมาวันที่

๑๒ กรกฎาคม รัฐบาลสยามปฏิเสธโดยเด็ดขาดห้ามเรือรบต่างชาติล่องขึ้นแม่น้ำเจ้าพระยา ส่วนเรือรบฝรั่งเศสหากทอดสมอที่เกาะสี่ซึ่ง รัฐบาลสยามจะให้เรือกลจักรไอน้ำ ๑ ลำ ไว้บริการติดต่อและส่งเสบียง นายปาวีได้ส่งข่าวนี้นี้ไปกรุงปารีสและไปให้นายพลเรือฮือมานันในวันเดียวกัน แต่เรือรบฝรั่งเศสทั้งแองคองสตองต์และโคเม็ตไม่ได้รับข่าวดังกล่าวเพราะล่องล้าอยู่กลางทะเล

การที่นายพลเรือฮือมานันไม่สามารถติดต่อกับเรือรบแองคองสตองต์และโคเม็ตได้ ทำให้นาวาโทโบรี ผู้บังคับกองเรือฝรั่งเศสสามารถริเริ่มการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุภารกิจเดิมอย่างเต็มที่ จนเกิดการปะทะกับกองกำลังรักษาพระนครของสยามที่ปากน้ำ นาวาโทโบรีได้รายงานการรบที่ปากน้ำให้นายพลเรือฮือมานันทราบเมื่อเช้าวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ความว่า

“เรือปืนแองคองสตองต์ออกเดินทางจากเมืองไซ่ง่อนเมื่อเช้าวันที่ ๑๐ กรกฎาคม เวลา ๐๙.๓๐ น. มาสมทบกับเรือปืนโคเม็ตในช่วงเช้าวันที่ ๑๒ กรกฎาคม เวลา ๐๗.๓๐ น. บริเวณอ่าวซาราซ็อง... เวลา ๑๓.๓๐ น. ออกเรือ จึงมาพบเรือนำร่อง จี.เบ.เซย์ (J.B.Soy.) จึงเชิญให้ร่วมเดินทางไปกรุงเทพฯ ด้วยกัน... วันที่ ๑๓ กรกฎาคม เวลา ๑๖.๓๐ น. เดินทางถึงสันดอนปากน้ำเจ้าพระยา พบเรือปาลลาส (Pallas) ของอังกฤษทอดสมออยู่กับเรือสยามอีก ๑ ลำ ทันทีที่เดินทางถึง ข้าพเจ้าส่งเรือเล็กไปวัดระดับน้ำที่สันดอนเรือเล็กของเรือปืนโคเม็ตนำเรือเอกจิกเกล (Gicquel) จากเรือนำร่องจี.เบ.เซย์ มายังเรือปืนแองคองสตองต์

ผู้บังคับเรือปาลลาสส่งนายทหาร ๑ นาย มาขึ้นเรือปืนแองคองสตองต์เพื่อแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบว่า นายปาวีและนายทหารอีก ๒ นาย จากเรือปืนลูตงได้ลงเรือมาตามแม่น้ำเพื่อจะมาขึ้นเรือ จึงไม่จำเป็นต้องข้ามสันดอน ต่อมานายทหารสยาม น่าจะเป็นชาวเยอรมัน ขึ้นมาบนเรือ เพื่อบอกข่าวเดียวกัน ด้วยคำพูดที่เหมือนกัน... เรือกลไฟสยามได้นำเรือโทลงเซอวิลล์ (Longeville) มาพบพร้อมโทรเลขของท่านจากเมืองไซ่ง่อนลง ๑๒ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๘๕๓ ส่งถึงนายปาวี ที่ระบุงว่า ให้จอดเรือรบเหนือสันดอนที่เมืองปากน้ำ

คนนำร่องเรือ จี.เบ.เซย์ แจ้งว่า เรือรบของเราสามารถผ่านสันดอนได้เวลา ๑๘.๐๐ น. เรือเล็กแจ้งระดับน้ำลึก ๔.๒๐ เมตร เราจึงเดินเรือด้วยความเร็ว ๑๐ น็อต โดยมีเรือ จี.เบ.เซย์ นำร่อง และเรือปืนโคเม็ตตามหลัง เมื่อมาถึงครึ่งทางระหว่างแนวอวนของชาวบ้านกับชายหาดทรายโคลนสีดำ ฝ่ายสยามที่ป้อมพระจุลจอมเกล้ายิงปืนใหญ่ด้วยกระสุนชนิดไม่มีหัวประมาณ ๗-๘ กระบอก ที่ระยะ ๔,๐๐๐ เมตร หลังจากฝ่ายสยามยิงชุดแรกเสร็จ เราชักธงและให้สัญญาณเตรียมพร้อม ข้าพเจ้าปล่อยให้ฝ่ายสยามยิงชุดที่ ๒ เพราะการยิงในระยะดังกล่าวไม่มีอันตราย กระสุนชุดหลังนี้ตกหลังเรือหรือ

^{๑๑} หนังสือจาก Sir E. Philippe อธิบดีอังกฤษประจำกรุงปารีสถึง รมต.กต.ฝ. ลง ๑ ก.ศ. ๑๘๕๓ แฟ้ม DDF(1871-1914) 1, เล่มที่ ๑๐ หน้า ๔๐๙ พง.กต.ฝ.
^{๑๒} โทรเลขเดอแวลถึงปาวี ลง ๘ ก.ศ. ๑๘๕๓ แฟ้ม CP, Slam, เล่มที่ ๑๖ พง.กต.ฝ.

เหนือเรือ ภายหลังจากการยิงชุดที่ ๒ เราจึงยิงโต้ตอบ แต่ปฏิบัติได้ยาก เพราะมองเห็นป้อมเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ประกอบกับแสงสว่างลดลงอย่างรวดเร็ว

เมื่อมาใกล้หาดทรายโคลนสีดำ เรือรบซึ่งอยู่เหนือแนวทุ่นระเบิดเริ่มเปิดฉากยิง ข้างหน้าเราทางขวามือ มีเรือรบสยาม ๒ ลำ และเรือโรงเรียนทหารเรือ ๑ ลำ ทางด้านซ้ายมีเรือรบสยาม ๓-๔ ลำ เสียงของปืนใหญ่ Hotchkiss และควันทำให้เดินเรือด้วยความยากลำบาก ในเวลาเดียวกันนั้นเองเรื่อนำร่อง จี.เบ.เซย์ หยุดอยู่หน้าเรา เราจึงแซงขึ้นไป ผู้บังคับการเรือตะโกนบอกว่า คนนำร่องของเขา ปฏิเสธที่จะไปต่อ

เวลา ๑๙.๐๐ น. เราผ่านเรือลำสุดท้ายและอยู่นอรัศมีการยิงของป้อมพระจุลจอมเกล้า

พระสมุทรเจดีย์ มีป้อมผีเสื้อสมุทรตั้งอยู่บริเวณเดียวกัน ติดตั้งปืนเล็หมอบจำนวน ๓ กระบอก

ปืนเล็หมอบ

ขณะผ่านป้อมผีเสื้อสมุทรบนเกาะพระสมุทรเจดีย์ เราถูกยิงที่ระยะ ๕๐๐ เมตร จึงต้องยิงตอบโต้ยาวนาน ๕ นาที หลังการปะทะครั้งนี้ เราจึงเปิดไฟหน้า เพราะไม่มีอะไรน่ากังวลอีกต่อไป เวลา ๒๑.๒๐ น. เรือปืนแองคอสตอตและโคแม็ตทอดสมอหน้าสถานกงสุลใหญ่ฝรั่งเศสและไม่มีการกระทบกระทั่งอย่างใดอีก”^{๑๓}

อันที่จริงแล้ว นาวาโทโบรี น่าจะได้รับหนังสือจากนายปาวีที่แจ้งว่ารัฐบาลสยามห้ามเรือรบเข้ามาในแม่น้ำเจ้าพระยา อีกทั้งนายทหารเรืออังกฤษ และนายทหารเรือสยาม ก็ได้แจ้งข่าวดังกล่าวให้นาวาโทโบรีทราบแล้ว แต่โอกาสเช่นนี้อาจจะไม่เกิดขึ้นอีก นาวาโทโบรีอาจคิดว่า ลำพังการเจรจาและการปฏิบัติในพื้นที่ฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง ฝรั่งเศสอาจจะไม่ได้รับผลประโยชน์ทั้งหมดที่เรียกร้อง ดังนั้น เขาจึงเสี่ยงทำการรบ เพราะถึงแม้เขาจะพ่ายแพ้ แต่ฝรั่งเศสยังมีกำลังทั้งทางบกและทางเรืออีกจำนวนมากที่จะทำให้ภารกิจสำเร็จลุล่วง ในหนังสืองานศพนาวาโทโบรี เพื่อนของเขาได้เขียนบรรยายถึงฉากการตัดสินใจนี้ว่า

“นาวาโทโบรีต้องการแก้แค้นให้กับเพื่อนร่วมชาติของเขา คือ ร้อยเอกโทเรอซ์ที่ถูกจับกุม นายโกรลก็อริงที่ถูกสังหาร และต้องการเรียกค่าเสียหายจากพระมหากษัตริย์สยามเรื่องการดูหมิ่นและเหยียดหยามฝรั่งเศสตลอดมา... เขาคิดเพียงปฏิบัติภารกิจมอบหมายให้สำเร็จ ใจเขาคิดเพียงแก้แค้นให้ฝรั่งเศส ถึงอย่างไรก็ต้องเดินหน้า”^{๑๔}

การที่นาวาโทโบรีตีฝ่าวงล้อมป้องกันพระนครที่ป้อมพระจุลจอมเกล้าและที่ปากน้ำได้สำเร็จโดยเหมือนกับไม่ได้ตั้งใจนี้ อีกทั้งกำลังพลและเรือรบฝรั่งเศสก็เสียหายไม่มากนัก อาจเป็นเพราะ

ทัศนวิสัยในการตรวจการณ์และการยิงของทั้งสองฝ่ายมีน้อยมาก เนื่องจากเป็นช่วงพลบค่ำและควันจากการยิงปืน ทำให้สยามถือโอกาสนี้ประกาศว่าการรบครั้งนี้เป็น “การเข้าใจผิดกัน (Malentendu)” ส่วนนายปาวี ซึ่งไม่ขยายผลจากความสำเร็จครั้งแรกเพราะเกรงว่าจะเกิดการจลาจลจากชุมชนชาวจีนขึ้น จนไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ก็ปิดความรับผิดชอบให้นาวาโทโบรีว่า เมื่อนาวาโทโบรีผ่านสันดอน เขาได้รับคำสั่งให้ทอดสมออยู่นอกสันดอนแล้ว^{๑๕}

ในบันทึกของเรือเอกหลุยส์ ดาร์ติจ คือ ฟูร์เนต (Louis Dartige Du Fournet) ผู้บังคับการเรือปืนโคแม็ตกล่าวว่า ลูกเรือได้ฝึกการรบตลอดการเดินทางจนถึงปากน้ำเจ้าพระยา แต่เมื่อมาถึงปากน้ำ เขาเห็นว่ามีความผิดปกติที่นายปาวีไม่ได้มายื่นหนังสือสำคัญเพื่อห้ามการข้ามสันดอนด้วยตนเอง และไม่แยกเอกสารสำคัญห้ามเรือรบ

ข้ามสันดอนนี้ จากจดหมายจำนวนมาก ทำให้นาวาโทโบรีไม่มีเวลาตรวจสอบเพราะกลัวจะมีตก่อนจะไปถึงเมืองปากน้ำ ซึ่งนายปาวีเป็นชาวฝรั่งเศสในสยามคนเดียวที่ทราบการตัดสินใจเรื่องนี้

จากกระทรวงการต่างประเทศฝรั่งเศส เมื่อป้อมพระจุลจอมเกล้ายิงเตือน ผู้บังคับการเรือปืนโคแม็ตยังคิดว่าเป็นการซัดซ้อมของฝ่ายสยาม แต่เมื่อมีการสนุจริงผ่านเหนือเรือและหลังเรือ จึงรู้ว่าถูกโจมตี และเขาเห็นว่า การใช้เรือปืนเพียง ๒ ลำ กำลังพลเพียง ๑๙๖ นาย ตีฝ่าวงล้อมป้อมที่แข็งแกร่งของสยามทั้งที่ป้อมพระจุลจอมเกล้าและป้อมผีเสื้อสมุทร ทุ่นระเบิด และเรือรบอีกหลายลำ กำลังป้องกันอีกราว ๑,๕๐๐-๒,๐๐๐ นาย เพื่อเข้ายึดเมืองที่มีประชากร ๓๐๐,๐๐๐ คน พลเมืองของประเทศ ๖ ล้านคน เป็นเรื่องที่ไม่ได้อยู่ในแผน^{๑๖}

ดังนั้น วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ ซึ่งมีการรบที่ปากน้ำเป็นเหตุการณ์สำคัญที่สุดและสร้างบาดแผลลึกในความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับฝรั่งเศสนี้ ไม่ได้เกิดจากความต้องการของกระทรวงการต่างประเทศฝรั่งเศส หรือผู้ว่าราชการอินโดจีนฝรั่งเศสโดยตรง แต่เกิดจากความริเริ่มและความกล้าหาญของนาวาโทโบรีและนายปาวี ที่ต้องการเรียกร้องสิทธิของฝรั่งเศสเหนือดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง แทนเวียดนาม และยุติการเจรจาที่ยืดเยื้อและหาข้อยุติได้ยากโดยเร็ว

กล่าวสรุป

จากมุมมองเอกสารฝรั่งเศสที่ยกมานำเสนออย่างสังเขปนี้ พบว่า “ปัจจัยจีน” หรือตลาดขนาดใหญ่ของจีนคือ “แม่เหล็ก” สำคัญที่ดึงดูดจักรวรรดิตะวันตกมายังตะวันออกไกล การที่นักสำรวจฝรั่งเศสตั้งสมมุติฐานว่าแม่น้ำโขงจะนำเรือและสินค้าของพวกเขาเข้าสู่ตลาดจีนตอนกลางได้ ทำให้รัฐบาลฝรั่งเศสตัดสินใจเข้ายึดครองปากแม่น้ำโขงใน ค.ศ. ๑๘๖๒ แล้วขยายขึ้นไปตามลำน้ำโขง จากเวียดนามตอนใต้เข้าสู่กัมพูชาใน ค.ศ. ๑๘๖๓ และเมื่อนักสำรวจฝรั่งเศสได้ทำการสำรวจแม่น้ำโขงอย่างละเอียดจนถึงยูนาน จึงได้ทราบว่า แม่น้ำแดงในเวียดนามตอนเหนือสามารถเข้าถึงยูนาน และกวางสีในจีนตอนใต้ได้โดยสะดวก ส่วนแม่น้ำโขงไม่สามารถใช้เดินเรือได้ เพราะมีแก่งสี่เป็นเหมือนปราการที่ทำให้ดินแดนลุ่ม

^{๑๓} รายงานนาวาโทโบรีถึงนายพลเรือสยาม ณ ลัง ๑๔ ก.ศ. ๑๘๘๓ แฟ้ม BB4-1552, กล่องที่ ๒๗ ของจดหมายเหตุกองทัพเรือฝรั่งเศส
^{๑๔} Jean Bory, Jean V. Bory, Nantes: Dugas, 1910
^{๑๕} โทรเลขปาวีถึงเดอแมล ลัง ๑๗ ก.ศ. ๑๘๘๓ แฟ้ม CP, Siam, เล่มที่ ๑๖ หจ.ภ.ศ.พ.
^{๑๖} Louis Dartige Du Fournet, supra note 15, p.204-222

แม่น้ำโขงด้วยค่าลทางด้านเศรษฐกิจ และยังมีเกาะแก่งอีกมากมาย ที่เป็นอุปสรรคในการเดินเรือ ทำให้ฝรั่งเศสหันไปสนใจเวียดนามแทน ลุ่มแม่น้ำโขง

เมื่อฝรั่งเศสเข้ายึดครองเวียดนามทั้งประเทศใน ค.ศ. ๑๘๘๔ เวียดนามกลายเป็นผลประโยชน์หลักของฝรั่งเศสในอินโดจีน และการขยายอิทธิพลทางเศรษฐกิจของอังกฤษเข้ามาในสยามและลาว ตอนเหนือ ทำให้ฝรั่งเศสกังวล ฝรั่งเศสจึงมองแม่น้ำโขงเป็นเส้นแบ่ง เขตอิทธิพลตามธรรมชาติระหว่างอังกฤษและฝรั่งเศส ด้วยเหตุนี้ ฝรั่งเศสจึงอ้างสิทธิเวียดนามในการเรียกร้องดินแดนลาวจากสยาม โดยในครั้งแรกนี้ เรียกร้องเพียงฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงเท่านั้น เพื่อยุติการ ขยายอิทธิพลสยามและอังกฤษเข้าไปในลาวฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง

ในขณะที่อังกฤษขยายอิทธิพลเข้าไปในพม่า รัฐมาเลย์ และ ฝรั่งเศสขยายอิทธิพลเข้าไปในเวียดนามตอนใต้ กัมพูชา และยึด ครองเวียดนามทั้งประเทศในที่สุด พระมหากษัตริย์สยามก็พัฒนา ประเทศให้ทันสมัยด้วยทรัพยากรที่จำกัดคู่ขนานกันไป เพื่อให้ ประเทศรอดพ้นจากการเป็นเป้าหมายของจักรวรรดินิยมตะวันตก ในสมัย ร.๔ สยามเปิดประเทศให้เสรีในการนับถือศาสนา ยอมรับสนธิสัญญาไม่เสมอภาค ส่งราชทูตไปเยือนมหาอำนาจ ยุโรป ในช่วงต้นรัชกาล ร.๕ สยามพัฒนาประเทศอย่างจำกัด แต่ ต่อมาจะพัฒนากว้างขวางขึ้นตั้งแต่คริสต์ทศวรรษ ๑๘๘๐ ทำให้ สยามมีโทรเลข ไปรษณีย์ สถานทูตประจำอยู่ในยุโรป แผนที่ คลอง ถนน รถไฟ โรงเรียน ระบบราชการทันสมัยแบบตะวันตกมากขึ้น แต่กองทัพยังคงอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านจากระบบไพร่ไปสู่กองทัพ ประจำการ ดังนั้น เมื่อต้องเผชิญหน้ากับฝรั่งเศสในวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ การรบจึงไม่ใช่ทางออกที่เหมาะสมกับสยามในเวลานั้น แม้จะมีการป้องกันปากน้ำเจ้าพระยาอย่างดี เพราะฝรั่งเศสมีกำลัง ทางบกที่เข้มแข็งพร้อมจะปฏิบัติการผ่านชายแดนตะวันออกที่ทอด ยาวของสยาม

เรือปืนฝรั่งเศส ๓ ลำจอดอยู่หน้าสถานกงสุลฝรั่งเศส

การเรียกร้องสิทธิของเวียดนามเหนือดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง โดยฝรั่งเศสตั้งแต่ ค.ศ. ๑๘๘๗ ทำให้เกิดการกระทบกระทั่งกันระหว่าง คนในบังคับฝรั่งเศสกับรัฐบาลสยาม การตายของนายมาสซีในเดือน พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๘๘๒ ทำให้ฝรั่งเศสสามารถกันอังกฤษออกไปจาก ปัญหาฝรั่งเศส-สยามสำเร็จ และเพิ่มความกดดันต่อสยามในพื้นที่ ฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง โดยใช้กำลังทหารสนับสนุนการเจรจาและผลักดัน กองกำลังสยามออกจากฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง แต่การเสียชีวิตของ นายโกรสกีอริงและผู้ติดตามอีก ๑๗ คน ในแขวงคำม่วนจากการ ชุมนุมโจมตีของผู้ใต้บังคับบัญชาของพระยอด (เมืองขวาง) กลางเดือน มิถุนายน ค.ศ. ๑๘๘๓ ทำให้กองพลเรือฝรั่งเศสในตะวันออกไกลเข้า มามีบทบาทเด็ดขาดและยุติความขัดแย้งอย่างฉับพลันหลังเรือปืน แอ่งคงต้องตั้งและเรือปืนโคเมต์ตีฝ่าแนวป้องกันของสยาม เอาชนะ การรบที่ปากน้ำเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๘๘๓ เปิดโอกาสให้

แผนที่แสดงการเสียดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงแก่ฝรั่งเศส

ฝรั่งเศสเจรจาอย่างได้เปรียบและได้รับดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงตาม คำเรียกร้อง พร้อมทั้งผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ประกันการขยายอิทธิพล ของฝรั่งเศสเข้าสู่ฝั่งขวาแม่น้ำโขงและเขมรส่วนบนต่อไป

ท่ามกลางกระแสจักรวรรดินิยมรุนแรง ร.๕ ทรงสามารถต่อต้านและต่อรองกับมหาอำนาจฝรั่งเศสยาวนานถึง ๖ ปี โดยการใช้ การทูต และการพัฒนาเป็นเครื่องมือ ก่อนที่จะเพลี่ยงพล้ำแก่ ฝรั่งเศสในการรบกันที่ปากน้ำ แม้จะเป็นการปราชัยทางการทหาร แต่ก็อาจถือว่าเป็นความสำเร็จของราชอาณาจักรเอเซียอย่างสยาม ที่ยังมีระบบสังคมแบบเดิมและยังไม่มีกองทัพประจำการ ที่ไม่เปิด โอกาสให้ฝรั่งเศสรุกรานได้โดยง่ายและมีข้อเรียกร้องที่หนักเกินกว่า สยามจะรับได้

อย่างไรก็ตาม หากไม่เกิดการรบกันที่ปากน้ำ ฝรั่งเศสก็ได้ เตรียมกำลังไว้เข้าโจมตีเมืองพระตะบองอยู่แล้ว ดังนั้น การรบกัน ระหว่างฝรั่งเศสกับสยามเป็นสิ่งที่เลี่ยงไม่ได้ เพราะสยามก็คงไม่ ยอมให้ฝรั่งเศสยึดเมืองพระตะบองโดยไม่มีต่อสู้ และหากว่าฝ่ายสยาม สามารถรักษาเมืองพระตะบองไว้ได้ ฝรั่งเศสก็อาจจะใช้กำลังทางเรือ และกำลังทางบกโจมตีกรุงเทพฯ และโจมตีตลอดแนวฝั่งซ้ายแม่น้ำ โขง ดังนั้น ในความเห็นของผู้เขียน การรบที่ปากน้ำทำให้ฝรั่งเศส พลาดโอกาสที่จะยึดเขมรส่วนบนไปเป็นดินแดนในอาณานิคมของ ตนในคราวเดียวกัน ทำให้ต้องรอถึง ค.ศ. ๑๙๐๗ สยามจึงยอมยก ดินแดนเขมรส่วนบนให้ฝรั่งเศสเพื่อแลกกับสิทธิสภาพนอกอาณาเขต ของคนในบังคับฝรั่งเศสเชื้อสายเอเชียที่ต้องขึ้นศาลไทยเมื่อกระทำ ความผิด

Congratulations 71

พิธีอำลาผู้บังคับบัญชาและคณาจารย์ และประเพณีโยนกระเป๋าของ
นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๖
ซึ่งเป็นนักเรียนนายร้อยรุ่นที่ ๗๑ นักเรียนเตรียมทหารรุ่นที่ ๖๐

“พิธีอำลาผู้บังคับบัญชาและคณาจารย์ และประเพณีโยนกระเป๋า
ของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๕ จะจัดขึ้นในวันสุดท้ายของการศึกษาใน
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เพื่อแสดงความขอบคุณผู้บังคับบัญชาและคณาจารย์
ที่ได้อบรมสั่งสอน ฝึกฝนให้มีระเบียบวินัย และให้ความรู้จนสำเร็จสำเร็จการศึกษา
จากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า พร้อมทั้งจะรับราชการในกองทัพต่อไป”

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า นำคณะ
ข้าราชการ และ นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๕
ก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาเดินทางไปศึกษาดูงาน
ณ วังวรดิศ กรุงเทพมหานคร
เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ และสร้างเสริม
ประสบการณ์ ให้กับข้าราชการ
และ นักเรียนนายร้อย

นักเรียนนายร้อย รับทุนการศึกษาจากศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษามาจาก โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
ตามโครงการตอบแทนคุณสถาบัน จำนวน ๔๕ นาย

พิธีเลือกเหล่า และตำแหน่งบรรจุนักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ ๕ เข้ารับราชการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๖ ณ หอประชุม รร.จปร.

ก. ดมอ		
132	สมัครสอบ 01.2 พ.ย.13 10	7/1
กม. 5.2 10		
133	สมัคร 01.2 พ.ย. 10	36
134	สมัครสอบ 01.2 พ.ย. 10	7/1
135	สมัครสอบ 01.2 พ.ย. 10	7/1
136	สมัครสอบ 01.2 พ.ย. 10	7/1
กม. 5.3		
137	สมัครสอบ 01.2 พ.ย. 10	7/1
138	สมัคร 01.2 พ.ย. 10	7/1
กม. 5.4		
139	สมัครสอบ 01.2 พ.ย. 10	7/1
140	สมัครสอบ 01.2 พ.ย. 10	7/1
กม. 5.5		
141	สมัครสอบ 01.2 พ.ย. 10	7/1
142	สมัครสอบ 01.2 พ.ย. 10	7/1
143	สมัคร 01.2 พ.ย. 10	7/1
กม. 5.6		
144	สมัครสอบ 01.2 พ.ย. 10	7/1
145	สมัครสอบ 01.2 พ.ย. 10	7/1
146	สมัครสอบ 01.2 พ.ย. 10	7/1
กม. 5.7		
147	สมัครสอบ 01.2 พ.ย. 20	28
148	สมัครสอบ 01.2 พ.ย. 20 (เด็กจบ 10)	7/1
กม. 5.8		
149	สมัครสอบ 01.2 พ.ย. 20	7/1
กม. 5.9		
150	สมัครสอบ 01.2 พ.ย. 20	25
กม. 5.10		
151	สมัครสอบ 01.2 พ.ย. 20	7/1

ฤดูหนาว

ถึงแม้จะเป็นฤดูที่หลายคนชอบแต่ก็เป็นฤดูที่อาจนำความเจ็บป่วยบางอย่างมาให้กับเราหลายอย่างโดยเฉพาะ ถ้าเราดูแลสุขภาพไม่ดีถึงแม้ประเทศไทยอากาศจะไม่หนาวเท่ากับหลาย ๆ ประเทศแต่อุณหภูมิในฤดูหนาวบางปีและในบางพื้นที่ก็สามารถทำให้เราเจ็บป่วยได้เมื่อเข้าสู่ฤดูหนาว นอกจากลมหนาวที่รอกคอยแล้วยังมีสิ่งที่เราไม่ได้รอกคอยแฝงมาด้วยสิ่งนั้นคือ "โรคอันตราย" ที่ต้องพึงระวังในช่วงที่อากาศเย็นเป็นเวลาที่เอื้อต่อการอยู่รอดและแพร่กระจายของเชื้อโรค ทราบไหมว่าโรคอันตรายที่ว่า มีโรคอะไรบ้าง?

6 โรคที่มากับฤดูหนาว

- 1 โรคไข้หวัด และไข้หวัดใหญ่**
อาการ: ไข้หวัด - คัดจมูก น้ำมูกไหล ไอ จาม ไข้หวัดใหญ่ - ปวดศีรษะ ไข้สูง ปวดเมื่อยตามข้อ อารมณ์ไม่ดี อาจซึม
วิธีรักษา: ไข้หวัด - ดื่มน้ำมากๆ 1 ลิตรวันละ 6-8 แก้ว ไข้หวัดใหญ่ - รับประทานยาแก้หวัด
วิธีสังเกต: รับประทานยาแก้หวัดแล้วไม่ดีขึ้น
- 2 โรคปอดบวม**
อาการ: ไอ เสมหะมาก ไข้สูง และหายใจหอบ มีอาการเหนื่อยหอบ หายใจลำบาก
วิธีรักษา: รับประทานยา
วิธีสังเกต: รับประทานยาแล้วไม่ดีขึ้น
- 3 โรคหัด**
อาการ: ไข้ น้ำมูกไหล ไอ ทาตุเก ตื่นขึ้นแล้วมีไข้ ประมาณ 4-5 วัน
วิธีรักษา: พยาบาล
วิธีสังเกต: กินยาแล้วไม่ดีขึ้น
- 4 โรคหัดเยอรมัน**
อาการ: ไข้ต่ำ-ปานกลาง ผื่นแดงตามลำตัว
วิธีรักษา: รับประทานยาแก้ปวด
วิธีสังเกต: รับประทานยาแล้วไม่ดีขึ้น
- 5 โรคอีสุกอีใส**
อาการ: เริ่มจากมีไข้ต่ำ ต่อมาจะมีผื่นแดง รุนแรงขึ้น จากปื้นแดง มีตุ่มใส
วิธีรักษา: รับประทานยา
วิธีสังเกต: รับประทานยาแล้วไม่ดีขึ้น
- 6 โรคอุจจาระร่วง**
อาการ: ถ่ายเป็นน้ำ ร่วมกับอาการอื่น
วิธีรักษา: รับประทานยาแก้ท้องเสีย
วิธีสังเกต: รับประทานยาแล้วไม่ดีขึ้น

ไข้หวัด (Common Cold)

ไข้หวัด (common cold) หมายถึง โรคไข้หวัดธรรมดา ซึ่งจะมีอาการคัดจมูก น้ำมูกไหล ไอจาม คัดคอ เป็นอาการเด่น ไม่ค่อยมีไข้ และไม่มีอาการปวดกล้ามเนื้อ ในโลกเรามีเชื้อไวรัสหวัดเป็นร้อยชนิดซึ่งเราสามารถติดต่อได้จากการสูดอากาศที่มีเชื้อโรคนั้นอยู่ อาการประกอบด้วย ไอ จาม คัดจมูก น้ำมูกไหล ระคายคอ มีไข้ โดยทั่วไปจะหายไประหว่าง 1 สัปดาห์ โรคนี้จะไม่หายได้เองโดยธรรมชาติไม่มีภาวะแทรกซ้อน การดูแลรักษาช่วงที่ไม่สบาย ได้แก่ การพักผ่อนให้เพียงพอ หลีกเลี่ยงการออกกำลังกายหรือทำกิจกรรมบางอย่างที่ไม่จำเป็น ดื่มน้ำเปล่าบ่อย ๆ รับประทานยาลดไข้พาราเซตามอล ยาลดน้ำมูกหรือยาแก้ไอตามอาการ อย่างไรก็ตาม การรับประทานยาเหล่านี้ไม่ได้ลดจำนวนวันของอาการไม่สบายลงเพียงแต่ช่วยบรรเทาอาการให้ดีขึ้นเท่านั้น

ไข้หวัดธรรมดา VS ไข้หวัดใหญ่ ต่างกันอย่างไร?

#ไข้หวัดธรรมดา	#ไข้หวัดใหญ่
มีไข้ต่ำ ๆ	มีไข้สูง
ปวดกล้ามเนื้อบ้าง	ปวดกล้ามเนื้อมาก
อ่อนเพลียเล็กน้อย	อ่อนเพลียตลอดเวลา
คลื่นไส้ อาเจียน ก่อเสียบ้าง	มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ก่อเสีย
คัดจมูก น้ำมูกไหล และเจ็บคอในระยะแรกเริ่ม	คัดจมูก น้ำมูกไหล และเจ็บคอในระยะหลัง

ไข้หวัดใหญ่ (INFLUENZA)

โรคไข้หวัดใหญ่จะมีการระบาดใหญ่เป็นประจำในช่วงฤดูหนาว เกิดจากเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ (Influenza virus) ซึ่งมีอยู่ 3 ชนิดด้วยกัน คือ ชนิด A B และ C (เชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิด C นั้นพบน้อยในวงแคบและไม่รุนแรง) ไข้หวัดใหญ่ (Influenza) เป็นโรคติดต่อของระบบทางเดินหายใจเฉียบพลัน เกิดจากเชื้อไวรัส Influenza ที่ทำให้เกิดอาการรุนแรง

โรคที่มากับอากาศหนาว

เรียบเรียงโดย พ.อ. นพ. ยสธรณี อิศวรสกุล

ผู้อำนวยการกองแพทย์ สำนักงานสนับสนุน หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย

และพบแพร่ระบาดอยู่บ่อย ๆ 2 สายพันธุ์ คือ สายพันธุ์ A และ สายพันธุ์ B ไข้หวัดใหญ่จะมีอาการไข้สูง ปวดศีรษะมาก ปวดเมื่อยตามตัวมาก อาจมีคลื่นไส้อาเจียน ไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A นั้นพบได้ในคนและสัตว์นานาชนิดสามารถก่อโรคได้รุนแรง และเป็นปัญหาของโลกเกือบทุกปี เพราะแพร่ระบาดในหลายพื้นที่ เชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่เข้าสู่ร่างกายได้จากทางเดินหายใจ ซึ่งเชื้อโรคจะมาจากน้ำมูก น้ำลาย หรือเสมหะของผู้ป่วย เมื่อมีการไอ จามทำให้เชื้อแพร่กระจายในอากาศ แล้วเราสูดเข้าไปในทางเดินหายใจและทำให้เกิดโรภายใน 1-3 วัน นอกจากนั้นอาจติดต่อโดยที่เราไปจับสิ่งของที่ปนเปื้อนน้ำมูก น้ำลายของผู้ป่วย เช่น ผ้าเช็ดหน้า ลูกบิดประตู ราวบันได แก้วน้ำ โทรศัพท์ เป็นต้น แล้วเรามาจับบริเวณใบหน้าเราทำให้เชื้อเข้าไปในรูร่างกายทางจมูกได้

ไข้หวัดใหญ่ในคน สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล ซึ่งเกิดจากเชื้อไข้หวัดใหญ่ที่พบกันมานานแล้ว แต่เนื่องจากเชื้อโรคไข้หวัดใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงตัวเองได้ตลอดเวลา จึงทำให้คนที่เคยป่วยเป็นไข้หวัดใหญ่ไปแล้วสามารถกลับมาป่วยซ้ำได้อีก และกลุ่มไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ที่ทำให้เกิดการระบาดทั่วโลก ดังเช่น ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ที่เกิดจากเชื้อไข้หวัดใหญ่ชนิด เอช 1 เอ็น 1 (H1N1) โดยส่วนใหญ่โรคนี้ไม่ได้อันตรายร้ายแรงกับคนทั่ว ๆ ไป แต่ในผู้ป่วยบางกลุ่ม เช่น ผู้สูงอายุ ผู้ที่มีโรคประจำตัวเรื้อรัง เช่น หอบหืด ภูมิคุ้มกันบกพร่อง เป็นต้น อาจเกิดปัญหาแทรกซ้อนได้มาก เช่น เกิดปอดอักเสบติดเชื้อทั้งจากไวรัสไข้หวัดใหญ่เองหรือจากการติดเชื้อแบคทีเรียแทรกซ้อนตามมา อาการของไข้หวัดใหญ่ ได้แก่ ไข้สูง ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตามกล้ามเนื้อ ซึ่งมีอาการมากในช่วง 3-4 วันแรก หลังจากนั้นอาจมีเจ็บคอ ไอแห้ง ๆ คัดจมูก น้ำมูกไหล โดยทั่วไปมีอาการอยู่ประมาณ 7-10 วัน ผู้สูงอายุอาจมีอาการไม่ชัดเจนได้บ่อย บางครั้งอาจมีไข้ อ่อนเพลีย ซึม สับสน หรือการช่วยเหลือตนเองได้ลดลง ผู้ป่วยบางรายอาจเกิดภาวะแทรกซ้อน เช่น ปอดอักเสบ ซึ่งอาจทำให้เกิดการเสียชีวิตได้ โดยเฉพาะในผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยง เช่น ผู้สูงอายุ เด็กเล็ก สตรีมีครรภ์ ผู้ที่มีโรคปอดและหัวใจอยู่เดิม หรือภูมิคุ้มกันไม่ดี เป็นต้น การวินิจฉัยโดยส่วนใหญ่แพทย์จะให้การวินิจฉัยจากประวัติของอาการและการตรวจร่างกาย ในบางรายอาจมีการตรวจยืนยันเพิ่มเติม เช่น การตรวจหาเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่จากจมูกและคอหอยโดยใช้วิธี SWAB แบบที่ตรวจหาเชื้อโควิดทราบผลได้ภายใน 1 ชั่วโมง การรักษาเมื่อมีอาการไม่สบายเป็นไข้หวัดใหญ่ ในเด็กควรหลีกเลี่ยงการรับประทาน

ไข้หวัดใหญ่ A - สายพันธุ์
โรคติดต่อของเด็ก อันตรายกับวัยทารกไปจนถึงผู้ใหญ่!

เกิดจาก
เชื้อไวรัสที่เข้าไปในทางเดินหายใจของเรา ซึ่งมักจะมาพร้อมกับน้ำมูกหรือน้ำลายของผู้ป่วย หรือสัมผัสกับสิ่งต่างๆ ที่ไว้ระเหยในละอองฝอย และรุนแรงขึ้น

โรคติดต่อ กาย?
• ไอ
• จาม
• สัมผัส
• สถานที่แออัดคนเยอะๆ

การป้องกัน
ฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่ทุกปี เพราะ ภูมิคุ้มกันจะอยู่ได้ 6 เดือนแรก - 1 ปี

อาการ
 มีไข้สูง 38 - 41°C
 ปวดหัว เมื่อยตามกล้ามเนื้อ
 อารมณ์ซึมเศร้า เบื่ออาหาร
 เจ็บคอ คัดจมูก
 น้ำมูก

ยาแอสไพริลลดไข้ เนื่องจากอาจทำให้เกิดกลุ่มอาการไรย์ (Reye syndrome) ได้ สำหรับยากดการเพิ่มจำนวนของไวรัส เช่น Neuraminidase inhibitors (Oseltamivir) ส่วนใหญ่ใช้ในผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่ที่มีอาการแทรกซ้อนรุนแรงหรือผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงดังกล่าวแล้ว สิ่งที่สำคัญคือการพักผ่อนให้เพียงพอรับประทานยาลดไข้พารา

เซตตามอล ยาบรรเทาอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ และระมัดระวังการติดต่อไปผู้อื่น เช่น การปิดปากและจมูกเวลาไอจาม ล้างมือบ่อย ๆ และหลีกเลี่ยงคลุกคลีในคนหมู่มากเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ

อาการหอบหืดกำเริบในผู้ป่วยโรคหอบหืดและโรคปอดเรื้อรังกำเริบ

ผู้ป่วยโรคหอบหืดและโรคปอดเรื้อรังบางรายอาจมีอาการกำเริบหอบเหนื่อยมากขึ้นในฤดูหนาวได้ โดยเฉพาะหากติดเชื้อไข้หวัดและไข้หวัดใหญ่

ร่วมด้วย ดังนั้นในช่วงฤดูหนาวจึงต้องดูแลสุขภาพให้ดีเพื่อไม่ให้ติดเชื้อหวัดและไข้หวัดใหญ่ได้ มียาแก้หอบหืดตัวและติดตามการรักษาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงควรฉีดวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่เป็นประจำทุกปี

โรคปอดบวม หรือ ปอดอักเสบ (Pneumonia)

โรคปอดบวม หรือ ปอดอักเสบ (Pneumonia) เกิดจากเชื้อแบคทีเรียหรือเชื้อไวรัส ทำให้เกิดการอักเสบที่ปอดจนมีหนองและสารน้ำในถุงลม ทำให้ร่างกายไม่สามารถรับออกซิเจนได้

อาการ ไข้ ไอ เสมหะมาก แน่นหน้าอกเหมือนหายใจไม่ออก หอบ หายใจเร็ว มี 2 สาเหตุ ดังนี้

ปอดอักเสบจากการติดเชื้อ เป็นชนิดของปอดอักเสบที่พบได้บ่อยที่สุด โดยเชื้อโรคที่เข้าสู่ปอดและทำให้เกิดการอักเสบของถุงลมปอดและเนื้อเยื่อโดยรอบได้แก่ เชื้อไวรัส เชื้อแบคทีเรีย และเชื้อรา ซึ่งเชื้อที่พบจะแตกต่างกันในแต่ละกลุ่มอายุและสภาพแวดล้อมที่เกิดโรค เช่น ได้รับเชื้อจากที่ชุมชนทั่วไปหรือจากภายในโรงพยาบาล

ปอดอักเสบที่ไม่ได้เกิดจากการติดเชื้อ เช่น เกิดจากการ

หายใจเอาสารที่ก่อให้เกิดการระคายเคืองต่อระบบทางเดินหายใจ เช่น ฝุ่น คิวน์ สารเคมีที่ระเหยได้ นอกจากนี้ การเข้ายาปฏิชีวนะ ยาเคมีบำบัด และยาสำหรับควบคุมการเต้นของหัวใจบางชนิดก็อาจทำให้เกิดภาวะปอดอักเสบได้

โรคหัด (Measles) & หัดเยอรมัน (Rubella)

โรคหัด (Measles) เป็นโรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อไวรัสรูบิโอลาไวรัส (Rubeola virus) ติดต่อกันได้ทางลมหายใจ ไอจามรดกันโดยตรง หรือหายใจเอาละอองเสมหะที่ลอยอยู่ในอากาศเข้าไป

หัดเยอรมัน (Rubella) เกิดจากเชื้อไวรัส ชื่อ รูเบลลา (Rubella) มีอยู่ในน้ำมูกและน้ำลายของคนที่เป็นโรคนี้นี้ เป็นโรคที่พบได้บ่อยทั้งในเด็กและผู้ใหญ่ อาการ จะมีไข้ต่ำ ๆ ร่วมกับผื่นเล็ก ๆ สีอ่อน ๆ กระจายไปทั่ว เริ่มจากที่หน้าผาก ขายผม รอบปาก แล้วค่อยลามมาที่ลำคอ ลำตัว แขน ขา มักจะหายได้เองภายใน 3-6 วัน

โรคสุกใส (Chickenpox/ Varicella)

โรคสุกใส (Chickenpox/Varicella) เกิดจากเชื้อไวรัสเป็นโรคติดต่อผ่านทางลมหายใจ ไอ จาม การสัมผัสกับผู้ป่วยหรือใช้ของร่วมกัน เกิดจากเชื้อไวรัสวาริเซลลา (Varicella virus) สามารถเป็นได้ทุกเพศทุกวัย ติดต่อกันได้โดยการสัมผัสตุ่มน้ำโดยตรงหรือถูกของใช้ของผู้ป่วยที่เป็น สารถหลังจกตุ่มน้ำของผู้ป่วยหรือหายใจเอาละอองของตุ่มน้ำเข้าไป โรคอีสุกอีใสเป็นโรคที่ระบาดแพร่กระจายได้ง่ายโดยเฉพาะในโรงเรียน สถานรับเลี้ยงเด็ก หรือตามชุมชนที่อยู่อาศัยทั่วไป เป็นโรคที่พบได้ตลอดทั้งปี

เป็นอีสุกอีใส

ทำอย่างไรดี ?

อาการ

เบื่ออาหาร

มีไข้ต่ำๆ

อ่อนเพลีย

ปวดเมื่อยตามตัว

ตุ่มขุยมีน้ำใสๆขึ้นตามตัว

รักษาตามอาการ

ใช้ยาต้านไวรัส Acyclovir

กิน ยาแก้แพ้ เช่น Cetirizine

ปวด ไข้ Paracetamol

ปากเปื่อยลิ้นเปื่อย ใช้ปากกลีอกลิ้นเปื่อย

อีสุกอีใสเป็นโรคติดต่อ

ผู้ที่เป็นควรหลีกเลี่ยงและงดใช้ส้วมร่วมกับผู้อื่น

การป้องกัน งดรับประทานร่วมกับอีสุกอีใส และเข้าห้อง 2 ครั้ง

- ครั้งแรกในเด็กอายุ 12 - 15 เดือน
- ครั้งที่สองในเด็กอายุ 4 - 6 ปี

การใช้จ่ายต้องอยู่ภายใต้การดูแลของแพทย์ หรือเภสัชกรเท่านั้น

อีสุกอีใส (Chicken pox)

สาเหตุ

อีสุกอีใส เกิดจากเชื้อไวรัส Varicella zoster ซึ่งเมื่อสัมผัสกับคนที่ป่วยอีสุกอีใส หรือใช้สิ่งของร่วมกัน โดยมากจะมีอายุต่ำกว่า 5-12 ปี ส่วนมากเป็นโรคติดต่อทางอากาศ อายุเฉลี่ยมักมีเด็ก

การติดต่อ

อีสุกอีใสติดต่อได้หลายทาง โดยติดต่อทางอากาศ เช่น ไอหรือจาม หรือโดยการสัมผัสโดยตรงกับตุ่มอีสุกอีใส หรือตุ่มน้ำใสๆ หรือตุ่มน้ำใสๆที่แตกแล้ว

อาการ

1. ระยะแรกจะมีไข้ต่ำๆ อ่อนเพลีย มีไข้ต่ำๆ
2. ตื่น 2-3 วันต่อมาจะปวดหัว อ่อนเพลียมากขึ้น
3. มีไข้ต่ำๆเป็นๆ อยู่นาน 2-3 วัน
4. มีตุ่มขึ้นตามตัว ปวดเมื่อยตามตัว
5. อ่อนเพลียมากขึ้น
6. บางรายจะมีตุ่มน้ำใสๆ

อาการรุนแรง

1. การติดเชื้อในอวัยวะอื่น เช่น ตับ ไต
2. ปวดหัว ปวดตา
3. มีอาการแพ้ยา
4. มีอาการแพ้ยา

การรักษา

1. ใช้น้ำเกลือล้างแผล
2. ใช้น้ำเกลือล้างแผล
3. ใช้น้ำเกลือล้างแผล
4. ใช้น้ำเกลือล้างแผล
5. ใช้น้ำเกลือล้างแผล

แต่มักจะระบาดในช่วงหน้าหนาว มีระยะฟักตัวประมาณ 10-21 วัน โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 14-16 วันหลังจากสัมผัสผู้ป่วยอีสุกอีใสในระยะแพร่เชื้อ ผู้ป่วยจะสามารถแพร่เชื้อโรคได้ตั้งแต่ 48 ชั่วโมงก่อนผื่นขึ้นจนผื่นแห้งเป็นสะเก็ดทั้งหมด ผู้ป่วยจะมีไข้ อาจสูงหรือต่ำ ประมาณ 1-2 วัน มีอาการปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตามตัว ปวดกล้ามเนื้อ หลังจากไข้จะมีผื่นแดงเม็ดเล็ก ๆ ต่อมาจะกลายเป็นตุ่มน้ำใส และมากขึ้นเรื่อยๆ จะขึ้นตรงบริเวณลำตัวก่อน ลามไปที่คอ หน้า ศีรษะ แขนขา และลามไปได้ทั้งตัว หรือแม้แต่เยื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเยื่อในช่องปาก ลำคอ หรือเยื่อตา และจะกลายเป็นตุ่มน้ำขุ่น มีขนาดใหญ่และแตกได้ง่าย หรือผกกลายเป็นสะเก็ด เมื่อโรคหายแล้วจะยังคงมีเชื้อบางส่วนหลงเหลืออยู่และเชื้อชนิดนี้มักจะหลบซ่อนอยู่ในปมประสาท จึงทำให้มีโอกาสเป็นโรคงูสวัดในภายหลังเมื่อยามที่ร่างกายอ่อนแอหรือมีภูมิคุ้มกันต่ำลง แม้วัคซีนสามารถป้องกันโรคได้ผลกว่าร้อยละ 94-99 แต่ผู้ที่ฉีดแล้วยังมีโอกาสเป็นโรคได้แต่อาการจะไม่รุนแรง เริ่มฉีดได้ตั้งแต่อายุ 1 ปีขึ้นไป และกระตุ้นอีกเข็มเมื่ออายุ 2½-4 ปี โดยในเด็กอายุน้อยกว่า 12 ปี เข็มสองฉีดห่างกันอย่างน้อย 3 เดือน ถ้าอายุเกิน 13 ปีขึ้นไป แนะนำให้ฉีด 2 เข็ม ห่างกันอย่างน้อย 1 เดือน อีสุกอีใสโดยทั่วไปเป็นแล้วมักไม่กลับเป็นซ้ำได้อีก ซึ่งหากติดเชื้อแล้วจะมีภูมิคุ้มกันเกิดขึ้นตลอดชีวิต โดยพบว่าในคนที่ไม่มีภูมิคุ้มกันสามารถเป็นอีสุกอีใสครั้งที่สองได้ แต่อาการมักไม่รุนแรงและไม่ค่อยเกิดภาวะแทรกซ้อน ซึ่งแตกต่างจากผู้ที่มีโรคประจำตัวต้องกักกันยาคุมภูมิหรือ

มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง สามารถเป็นซ้ำได้บ่อยกว่า

โรคอุจจาระร่วง (Diarrhea)

ท้องเสีย หรือ อุจจาระร่วง (Diarrhea) คือ อาการถ่ายอุจจาระเหลวหรือถ่ายเป็นน้ำตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไปภายใน 24 ชม. โดยทั่วไปอาการท้องเสียมักเกิดขึ้นและอาจหายไปได้เองภายใน 2-3 วัน หรือด้วยการทานยาสามัญประจำบ้าน เช่น ยาผงถ่านคาร์บอน โดยอาการท้องเสียหรืออุจจาระร่วง มักเกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรีย ไวรัส หรือพยาธิ ในระบบทางเดินอาหาร ซึ่งในกรณีที่อาการรุนแรงอาจทำให้ร่างกายขาดสารน้ำจนอาจมีอันตรายถึงชีวิตได้ ถ้ามีอาการท้องเสียที่มีมูกเลือดปน ตั้งแต่ 1 ครั้ง ขึ้นไป ควรรีบพบแพทย์

อุจจาระของผู้ที่มีอาการท้องเสีย มีลักษณะโดยทั่วไป 2 แบบ

1. **อุจจาระเป็นมูกเลือด** หรือถ่ายเหลวมีเลือดปน ผู้ป่วยมักมีอาการปวดท้อง มีไข้ รู้สึกอยากขับถ่ายเป็นระยะแต่ถ่ายออกไม่มาก ร่วมกับอาจมีอาการปวดเบ่งที่ทวารหนัก

2. **อุจจาระเหลวเป็นน้ำ** มีสีเหลือง หรือสีเขียวยาว ในผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง อุจจาระจะมีสีขาวขุ่น คล้ายน้ำข้าวข้าว อุจจาระมีกลิ่นคาว หรืออาจมีมันคล้ายไขมัน ผู้ป่วยมีอาการปวดท้อง ปวดเกร็ง ปวดบิด ร่วมกับคลื่นไส้ อาเจียน โดยปริมาณของอุจจาระในการถ่ายแต่ละครั้งอาจมีปริมาณมากจนทำให้ร่างกายอ่อนเพลียมากและมีภาวะขาดสารน้ำได้

โรคภูมิแพ้ (Allergy)

ช่วงฤดูหนาวคนที่มีความภูมิแพ้อากาศอยู่เดิมอาจมีอาการมากขึ้นได้ โดยเฉพาะช่วงอากาศเปลี่ยนใหม่ ๆ หรือบางคนที่ไม่แพ้ใครในฝุ่นซึ่งอยู่ตามที่นอน แพ้ควันบุหรี่ แพ้ขนสัตว์ ในช่วงฤดูหนาวอาจมีอาการมากขึ้นเนื่องจากเรามีโอกาสอยู่ในบ้านมากขึ้นร่วมกับคนที่สูบบุหรี่และสัตว์เลี้ยงซึ่งก็มักอยู่ในบ้านในช่วงฤดูหนาว ทำให้คนที่เป็นโรคภูมิแพ้ที่อยู่เดิมมีโอกาสได้รับการกระตุ้นจากสิ่งที่แพ้มากขึ้น โดยอาจมีอาการคันจมูก คันตา จาม มีน้ำมูกใส ๆ คัดจมูกอยู่ตลอดเวลา ผู้ป่วยบางรายมีผื่นขึ้นในเวลาอากาศเย็น (cold-induced urticaria) โดยมักมีอาการในช่วงที่มีอากาศเปลี่ยน อาจมีตุ่มผื่นขึ้นขึ้นในบริเวณที่ถูกอากาศเย็นได้ ในช่วงนี้ควรดูแลสุขภาพให้ดี หลีกเลี่ยงอากาศที่หนาวจัด สวมใส่เครื่องนุ่งห่มที่อบอุ่น บางรายถ้ามีอาการมากอาจต้องรับประทานยาแก้แพ้เพื่อลดอาการลง

อุณหภูมิในร่างกายต่ำเกินไป (Hypothermia)

ผู้สูงอายุเป็นกลุ่มผู้ป่วยที่อาจเกิดปัญหาอุณหภูมิในร่างกายต่ำเกินไป (hypothermia) ขึ้นได้ง่ายโดยเฉพาะในบางราย ที่ช่วยเหลือตนเองได้น้อย นอกจากนั้นผู้ที่รับประทานยาอนาลGESIC หรือดีม็เหล้าจัด อาจหลับลึกในที่ ๆ มีอาการเย็นจัด ในบางพื้นที่ของประเทศที่มีอากาศหนาวมาก โดยเฉพาะถ้าต่ำกว่า 15-18 องศาเซลเซียส อาจทำให้เกิดภาวะนี้ได้ การดูแลป้องกันคือ การพยายามรักษาความอบอุ่นของร่างกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารครบถ้วน และพยายามหลีกเลี่ยงการอยู่ในที่อากาศหนาวจัด

ผิวหนังแห้ง ลอก และคัน

ในช่วงอากาศหนาว ความชื้นในอากาศมักลดลง ความชื้นที่ผิวหนังของเราจะลดลงไปด้วย อาจทำให้ผิวแห้ง คัน และลอกได้ ซึ่งมักก่อให้เกิดปัญหาให้กับคนที่ผิวแห้งหรือผู้สูงอายุที่มีต่อมไขมันทำงานลดลง และความชื้นของชั้นผิวหนังน้อยอยู่แล้ว การป้องกันและแก้ไข คือ การใช้สบู่อ่อน ๆ ไม่ขัดผิวมาก ไม่ควรแช่น้ำอุ่นนาน ๆ อาจอาบน้ำลดอุณหภูมิลงบ้าง และทาครีมหรือน้ำมันทาผิวหลังอาบน้ำขณะที่ผิวยังหมาด ๆ อยู่ จะเห็นได้ว่าในฤดูหนาวนั้นอาจทำให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพได้หลายอย่าง การดูแลสุขภาพให้แข็งแรงและการหลีกเลี่ยงจากปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเชื้อโรคหรือตัวกระตุ้นโรคภูมิแพ้ต่าง ๆ เป็นสิ่งที่สามารถลดโอกาสความเจ็บป่วยลงได้

เอกสารอ้างอิงและแหล่งภาพอ้างอิงของบทความเรียบเรียงนี้

<https://www.siphospital.com/th/news/article/share/disease-in-cold-season>

<https://www.simahidol.ac.th/th/healthdetail.asp?aid=1267>

<https://www.rama.mahidol.ac.th/ramachannel/>

<https://www.sikarin.com/health/>

<https://www.wanglum.go.th/news/detail/11272>

<https://www.phitsanulok-hospital.com/th/knowledges/what-s-the-difference-between-the-flu-and-the-common-cold>

<https://www.facebook.com/bangkokhospitalpakchongposts/3037109369726462/>

<https://www.parentsone.com/influenza-a-popular-disease-of-children/>

<https://www.krabinakharin.co.th/>

<https://www.kpnhospital.com/?p=4991>

<https://datariskcom-ddc.moph.go.th/download/หัด-หัดเยอรมัน>

<https://www.pidst.or.th/A712.html>

<https://www.blockdit.com/posts/61a0df30de34242d3c1839ae>

<https://www.iod.go.th/chicken-pox>

สิ่งที่ควรทำในระหว่างที่ยังมีชีวิตอยู่

คำปิ่น อักษรวิสัย เรียบเรียง

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงเป็นบุคคลผู้เลิศที่สุด ประเสริฐที่สุด เจริญที่สุดในโลก ไม่มีใครเสมอเหมือน พระบารมีคุณความดีทั้งหมดที่พระองค์ได้ทรงสะสมอบรมมา ตั้งแต่เมื่อครั้งเป็นพระโพธิสัตว์ ก็เพื่อประโยชน์เกื้อกูลแก่สัตว์โลกอย่างแท้จริง เมื่อพระองค์ได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว ทรงมีพระมหากรุณาต่อสัตว์โลก จึงทรงแสดงพระธรรม ประกาศความจริง เกื้อกูลแก่สัตว์โลก เพื่อให้มีความเข้าใจถูกต้อง เห็นถูกในสิ่งที่มีจริง ตามความเป็นจริง ตลอดพระชนม์ชีพของพระองค์ ทรงบำเพ็ญประโยชน์เกื้อกูลแก่สัตว์โลกโดยตลอด มีผู้ที่ได้รับประโยชน์จากพระธรรมที่พระองค์ทรงแสดงมากมายนับไม่ถ้วน ทั้งมนุษย์ เทวดา และพรหมบุคคล

การที่แต่ละบุคคลจะเข้าใจพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงมาน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการสะสมของแต่ละบุคคล ซึ่งจะต้องฟัง พิจารณาไตร่ตรองบ่อย ๆ เนื่อง ๆ เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องยิ่งขึ้น และประการที่สำคัญ พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงตลอด ๔๕ พรรษา นั้น ไม่พ้นไปจากเพื่อให้เข้าใจสภาพธรรมที่เกิดขึ้นเป็นไปในชีวิตประจำวันว่า เป็นสิ่งที่มีจริง แต่ละหนึ่ง ๆ ซึ่งไม่ใช่สัตว์ ไม่ใช่บุคคล ไม่ใช่ตัวตน และ ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใครทั้งสิ้น

โอกาสใดที่จะได้ทำกุศล ไม่ว่าจะไปในเรื่องใด ๆ ก็ตาม ก็ไม่ควรที่จะละเลยโอกาสนั้นไป เพราะโอกาสของการได้ทำกุศลในชีวิตประจำวันนั้น เป็นโอกาสที่หายาก เทียบส่วนกันไม่ได้เลยกับขณะที่เป็นอกุศล ซึ่งในวันหนึ่ง ๆ อกุศลเกิดบ่อยมากเป็นปกติอยู่แล้ว ถ้าไม่มีโอกาสของกุศลได้เกิดขึ้นบ้างเลย นับวันอกุศลก็จะสะสมพอกพูนหนาแน่นทับถมขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้สังสารวัฏเวียนว่ายต่อไปอีก แต่ถ้ามีการทำกุศล ทำความดีประการต่าง ๆ ก็จะเป็นการค่อย ๆ ชัดเกลาละคลายอกุศลอันเป็นสิ่งสกปรกในใจของตน ได้สะสมที่ฟังก่อนที่จะละจากโลกนี้ไป ตามข้อความในพระสูตรต้นตปิฎก สังยุตตนิกาย สคาถวรรค ปัพพโตปมสูตร ดังนี้

พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสกับพระเจ้าปเสนทิโกศลว่า ดูกรมหาบพิตร อาตมภาพขอออกกล่าว ขอเตือนให้ทรงทราบ ดูกรมหาบพิตร ชราและมรณะ ย่อมครอบงำพระองค์ ดูกรมหาบพิตร ก็แลเมื่อชราและมรณะ ครอบงำพระองค์อยู่ อะไรเล่า จะพึงเป็นกิจที่มหาบพิตรพึงกระทำ

พระเจ้าปเสนทิโกศล กราบทูลว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ก็แล เมื่อชราและมรณะครอบงำข้าพระองค์อยู่ อะไรเล่า จะพึงเป็นกิจที่หม่อมฉันควรจะทำ นอกจากประพฤติธรรม นอกจากประพฤติสุมาเสมอ (ด้วยกุศลธรรม) นอกจากทำกุศล นอกจากทำบุญ

จะเห็นได้จริง ๆ ว่า ชีวิตของแต่ละบุคคลในแต่ละชาติ นั้นแสนสั้นมาก เกิดมาแล้วในที่สุดก็ต้องตายด้วยกันทั้งนั้น ไม่มีใครรอดพ้นจากความตายไปได้แม้แต่นคนเดียว แต่ก็ไม่สามารถที่จะทราบได้ว่า จะเป็นวันใดเวลาใด และตามความเป็นจริงแล้ว แต่ละขณะของชีวิตเป็นธรรมคือ เป็นสิ่งที่มีจริงทั้งหมด ธรรมเกิดขึ้นและดับไปอย่างรวดเร็ว ไม่หวนกลับ

มาได้อีก นี่คือความเป็นไปของสังสารวัฏฏ์ ซึ่งเป็นสภาพธรรมที่เกิดขึ้นเป็นไปอย่างไม่ขาดสาย

ควรที่จะได้พิจารณาว่า การได้เกิดมาเป็นมนุษย์ พร้อมทั้งมีโอกาสได้พบพระธรรมซึ่งเป็นคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้พบกัลยาณมิตรที่เกื้อกูลให้ความเข้าใจพระธรรมที่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงนั้น เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยาก เป็นสิ่งที่ได้โดยยากแสนยากในสังสารวัฏฏ์ เมื่อเทียบกับการได้รูป เสียง กลิ่น รส และสิ่งที่กระทบสัมผัสกาย ซึ่งมีเป็นปกติในชีวิตประจำวัน

เมื่อเป็นเช่นนี้ ทุก ๆ วัน ควรที่จะได้พิจารณาอยู่เสมอว่า ชีวิตอาจจะอยู่ไม่ถึงพรุ่งนี้ก็ได้ อาจจะสิ้นชีวิตก่อนถึงวันพรุ่งนี้ก็ได้ มีโอกาสที่จะฟังพระธรรม ก็ควรเห็นประโยชน์ที่จะฟัง สะสมปัญญาในทันที มีโอกาสที่จะได้สะสมกุศล ก็สะสมทันทีเจริญทันที เป็นการเต็มความตั้งใจในจิตใจของตนเอง ทุก ๆ วัน เพื่อชำระล้างอกุศลธรรมทั้งหลาย เพราะถ้าไม่คอยเต็มความดีแล้ว ก็ย่อมเป็นเหตุให้ออกุศลธรรมเกิดสะสมพอกพูนหนาแน่นขึ้นเรื่อย ๆ ผู้ที่เห็นประโยชน์ของกุศลธรรม จึงไม่ประมาทแม้กุศลเพียงเล็กน้อยหรือไม่ประมาทในการสะสมบุญ ซึ่งเป็นสภาพธรรมฝ่ายที่ติงามตามข้อความในพระสูตรต้นตปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท ดังนี้

บุคคลไม่ควรดูหมิ่นบุญว่า บุญมีประมาณน้อยจักไม่มาถึง แม้หม้อน้ำยังเต็มด้วยหยาดน้ำที่ตกลงมาทีละหยาด ๆ ได้ ฉันทิธริชน (ชนผู้มีปัญญา) สั่งสมบุญแม้ทีละน้อย ๆ ย่อมเต็มด้วยบุญได้ ฉันทินัน

พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง เป็นเครื่องเตือนใจที่ดีสำหรับทุกคนว่า ไม่ควรที่จะประมาทในทุกขณะจิต เพราะเหตุว่าบางคนอาจจะคิดว่าตนเองได้ทำกุศลมากแล้ว แต่ตามความเป็นจริงแล้ว ระยะเวลาที่กำลังทำกุศลนั้น เป็นเพราะศรัทธา (สภาพที่ผ่องใส) ก็ดี หิริ (ความละอายต่ออกุศล) ก็ดี โอตตปปะ (ความเกรงกลัวต่ออกุศล) ก็ดี เป็นต้น ซึ่งเป็นธรรมฝ่ายดีทั้งหมด ยังไม่เสื่อม ยังไม่หายไป แต่หาไม่ใช่ว่าจะมีโอกาสของอกุศลเลย เพราะเหตุว่าโอกาสของอกุศลที่จะเกิดขึ้น มีมากเป็นอเนกอนันต์ เนื่องจากว่าเมื่อใดที่ศรัทธา เป็นต้น เสื่อมหายไป ไม่เกิดขึ้น ความไม่มีศรัทธา ซึ่งเป็นอกุศล ย่อมกลุ้มรมืดใจ เมื่อนั้นอกุศลย่อมเกิดขึ้น ซึ่งเป็นชีวิตประจำวันที่ทุกคนจะสังเกตเห็นได้ ขณะใดที่อกุศลเกิด สังเกตเห็นความไม่มีศรัทธา ไม่มี ความละอาย ไม่มี ความเกรงกลัวต่ออกุศลได้เลย ในทางตรงกันข้าม ขณะที่บุคคล ก็ย่อมมีธรรมฝ่ายดีเกิดร่วมด้วยทุกครั้ง ตามความเป็นจริงของธรรมซึ่งใคร ๆ ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้

ตราบดีที่ยังเป็นมนุษย์ เป็นโอกาสที่ประเสริฐที่จะสามารถสะสมความดีหรือกระทำกุศลได้ทุกโอกาสและ ไม่ควรประมาทแม้ความดีเพียงเล็กน้อยด้วย เพราะเหตุว่าขณะใดก็ตามที่กุศลจิตไม่เกิด ขณะนั้นเป็นอกุศลและก็ไม่ใช่วินาทีเดียวด้วย ยังเพิ่มขึ้น ๆ แต่ละขณะมากมายมหาศาล เมื่อมีกิเลสมากมายอย่างนี้ ย่อมจะรู้แจ้งอริยสัจธรรมหรือว่าอยากจะมีสิ่งที่เป็นโลกธรรมฝ่ายดี คือ ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข เกิดขึ้น โดยที่อกุศลยังเต็มอยู่ ก็เป็นไปไม่ได้ เพราะว่าถ้าเป็นอกุศลกรรมที่ตนเองได้กระทำแล้ว ก็จะเป็นเหตุปัจจัยให้ทุกอย่างที่รู้ได้ทางตา ทางหู ทางจมูก ทางลิ้น

“ตัดสินใจอย่างไร”

ดูกร ภิกษุทั้งหลาย พวกอำมาตย์ผู้มีวินิจฉัย เป็นผู้ตกอยู่ในอำนาจอคติมีฉันทาคติเป็นต้น ตัดสินความโดยผลุนผลัน ไม่ชิวา เป็นผู้ตั้งอยู่ในธรรม ส่วนพวกที่ได้สวนความผิดแล้ว ตัดสินความโดยละเอียดคลอตามสมควรแก่ความผิดนั้นแหละ เป็นผู้ชื่อว่า ตั้งอยู่ในธรรม

(พระสูตรต้นตปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท)

“ความเศร้าโศกไม่มีประโยชน์”

ความเศร้าโศก
หาได้นำสิ่งที่ล่วงไปแล้วมาได้ไม่
หาได้นำความสุขในอนาคตมาได้ไม่

(พระสูตรต้นตปิฎก ขุททกนิกาย ชาดก อังคชาดก)

“ปัญญาปกครองคน”

เทวดาทูลถามว่า
อะไรหนอเป็นเพื่อนของคน อะไรหนอย่อมปกครองคนนั้น
และสัตว์อื่นใดในอะไร จึงพ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้
พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสตอบว่า
ศรัทธาเป็นเพื่อนของคน ปัญญาย่อมปกครองคนนั้น
สัตว์อื่นใดในพระนิพพาน จึงพ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้

(พระสูตรต้นตปิฎก สังยุตตนิกาย สคาถวรรค ทฬิตสูตร)

เสนาศึกษา

เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๔ เดือน ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๖

<p>“เสื่อมอย่างยิ่ง”</p> <p>ดูกร ภิกษุทั้งหลาย ความเสื่อมญาติ มีประมาณน้อย ความเสื่อมโภคทรัพย์ มีประมาณน้อย ความเสื่อมยศ มีประมาณน้อย ความเสื่อมจากปัญญา ชั่วร้ายที่สุดกว่าความเสื่อมทั้งหลาย</p> <p>(พระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย เอกนิบาต)</p>	<p>“โทษของกิเลส”</p> <p>ดูกร ภิกษุทั้งหลาย ธรรมดากิเลส ย่อมไม่มีความขึ้นบาน เพราะขจัดคุณความดี มีแต่จะให้ตกนรก</p> <p>(พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ชาดก หรือชาดก)</p>	<p>“เดือดร้อนโดยตลอด”</p> <p>ผู้มีปกติทำบาป ย่อมเดือดร้อนในโลกนี้ ละไปแล้วย่อมเดือดร้อน เขาย่อมเดือดร้อนในโลกทั้งสอง เขาย่อมเดือดร้อนว่า “กรรมชั่ว เราทำแล้ว” ไปสู่สุคติ ย่อมเดือดร้อนยิ่งขึ้น</p> <p>(พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท)</p>
<p>“บัณฑิตสรรเสริญคนกตัญญู”</p> <p>บุคคลใดเลื่อมมารดาและบิดาโดยธรรม เพราะการบำรุงมารดาและบิดา นั้นแล บัณฑิตย่อมสรรเสริญบุคคลนั้นในโลกนี้ที่เดียว บุคคลนั้นละจากโลกนี้ไปแล้ว ย่อมบันเทิงในสวรรค์</p> <p>(พระสุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย สควรวรรค มาตุโปสกสูตร)</p>	<p>“คนพาล ย่อมประสบทุกข์”</p> <p>คนพาล ย่อมสำคัญบาปประดุจน้ำผึ้ง ตราบเท่าที่บาปยังไม่ให้ผล ต่อเมื่อใด บาปให้ผล เมื่อนั้น คนพาล ย่อมประสบทุกข์</p> <p>(พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท)</p>	<p>“ย้ายทั่วไปหมด”</p> <p>มัจจุราช(ความตาย) มิได้มีความเกรงใจเลย ผู้เป็นนักษัตริย์ ผู้เป็นพราหมณ์ ผู้มีมั่งคั่ง ผู้มีกำลัง ผู้มีเดชะนภาพ ย่อมย้ายทั่วไปหมด</p> <p>(พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ชาดก อโฆรชาดก)</p>

ทางกาย เป็นสิ่งที่ไม่น่าพอใจทั้งหมด

ตราบใดที่ร่างกายนี้ยังไม่เน่าเปื่อย กล่าวคือ ยังไม่ละจากโลกนี้ไป ควรที่จะเห็นประโยชน์ของการเกิดมาเป็นมนุษย์ เพราะเหตุว่ามนุษย์สามารถที่จะทำกุศล ทำความดีได้ทุกประการ และที่สำคัญ ต้องเข้าใจธรรมด้วย เพราะว่าหลายคนเกิดมาก็เป็นคนดี ตามการสะสม แต่เป็นคนที่ไม่สามารถที่จะรู้จักธรรมตามความเป็นจริงได้ เพราะฉะนั้น **เมื่อมีสิ่งที่มีจริง ๆ ซึ่งเป็นธรรม ก็ควรอย่างยิ่งที่จะรู้ในความเป็นจริงว่า เป็นธรรมไม่ใช่เรา ไม่ใช่สิ่งหนึ่งสิ่งใด** เพราะความรู้ ความเข้าใจถูกเห็นถูก ไม่เสียหายเลย การฟังพระธรรมแต่ละครั้งทำให้มีความเข้าใจถูกเห็นถูกในสิ่งที่มีจริง ๆ เมื่อฟังต่อไป ความเข้าใจถูกก็ยิ่งเพิ่มขึ้น

สิ่งที่ควรจะได้พิจารณาต่อไป คือ อะไรคือสิ่งที่ไม่ควรทำ? อุกุศลกรรมหรือทุจริตเท่านั้นที่ไม่ควรทำ เพราะเหตุว่า เป็นกรรมชั่ว เป็นเหตุที่ไม่ดี เมื่อทำเหตุที่ไม่ดีแล้ว เป็นไปไม่ได้ที่จะทำให้เกิดผลที่ดีเกิดขึ้น เมื่อเป็นเหตุที่ไม่ดีแล้ว ก็ต้องให้ผลเป็นผลที่ไม่ดี ไม่น่าปรารถนา ไม่น่าใคร ไม่น่าพอใจเท่านั้น เป็นเหตุให้เกิดทุกข์ทั้งในโลกนี้และในโลกหน้า โดยไม่มีใครทำให้เลย ตามข้อความในพระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ทุกนิบาตสูตรที่ ๘ ดังนี้

ครั้งนั้นแล ท่านพระอานนท์เข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าถึงที่ประทับ ถวายบังคมพระผู้มีพระภาคเจ้าแล้ว จึงนั่ง ณ ที่ควรส่วนข้างหนึ่ง ครั้นแล้วพระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสกะท่านพระอานนท์ว่า ดูกรอานนท์ เรากล่าวกายทุจริต (ความประพฤติชั่วทางกาย) วจีทุจริต (ความประพฤติชั่วทางวาจา) มโนทุจริต (ความประพฤติชั่วทางใจ) ว่าเป็นกิจที่ไม่ควรทำ โดยส่วนเดียว

ท่านพระอานนท์ทูลถามว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ เมื่อบุคคลทำกายทุจริต วจีทุจริต มโนทุจริต ที่พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่าเป็นกิจที่ไม่ควรทำโดยส่วนเดียว โทษอะไร อันผู้หนึ่งพึงหวังได้

พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ดูกร อานนท์ เมื่อบุคคลทำกายทุจริต วจีทุจริต มโนทุจริต ที่เรากล่าวว่าเป็นกิจ ที่ไม่ควรทำโดยส่วนเดียว โทษอย่างนี้อันผู้หนึ่งพึงหวังได้ คือ แมตตนเองก็ตีเดียตนตนเองได้ ๑ ผู้รู้ใครครวญแล้วย่อมตียตนได้ ๑ กิตติศัพท์อันชั่วย่อมกระฉ่อนไป ๑ เป็นคนหลงทำกาลละ (ตายอย่างไม่มีที่พึ่ง) ๑ เมื่อแตกกายตายไป ย่อมเข้าถึงอบาย สุคติ วินิบาต นรก ๑ ดูกร อานนท์ เมื่อบุคคลทำกายทุจริต วจีทุจริต มโนทุจริต ที่เรากล่าวว่าเป็นกิจที่ไม่ควรทำโดยส่วนเดียว โทษอย่างนี้อันผู้หนึ่งพึงหวังได้

ตามความเป็นจริงแล้ว ไม่ว่าจะจะเป็นกุศลกรรมหรืออกุศลกรรม ก็เก็บสะสมอยู่ที่จิตทุก ๆ ขณะใครจะลักเอาไปไม่ได้เลย ลมไม่กระทบสัมผัส แดดก็ไม่แผดเผา ไม่มีที่ไหนที่จะปลอดภัยที่จะเก็บสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้เท่ากับที่เก็บของกรรม น่ากลัวอย่างมาก ถ้าเป็นอกุศลกรรมที่เกิดขึ้นเป็นไปด้วยอำนาจของกิเลส อกุศลกรรมทั้งหมดที่ได้กระทำแล้ว ไม่มีทางที่จะหายสูญไปได้ และกุศลกรรมก็เช่นเดียวกัน เก็บไว้อย่างปลอดภัยที่สุดในจิตทุก ๆ ขณะ แต่ละขณะ ๆ โดยไม่ปะปนกันอย่างเด็ดขาด เป็นคนละส่วนกัน

ดังนั้น ไม่ว่าจะทำกรรมอะไรมา กุศลกรรม หรือ อกุศลกรรม ก็จะสะสมอยู่ในจิต เมื่อมีเหตุปัจจัยพร้อมก็จะส่งผลทันที ไม่ว่าจะหนีไปซ่อนที่ใดก็ตาม ในถ้ำ ใต้ผ้า หรือบนอากาศก็หนีไม่พ้นการได้รับผลของกรรมที่ได้กระทำมาแล้ว กรรม จึงยุติธรรมที่สุดในการให้ผล ซึ่งใคร ๆ ก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ผู้ที่ประพฤติกุศลกรรม กระทำอกุศลกรรมประการต่าง ๆ ย่อมได้รับผลที่ไม่ดี ในทางตรงกันข้าม ผู้ที่ประพฤติกุศลกรรม กระทำอกุศลกรรม สะสมความดีประการต่าง ๆ เมื่อความดีให้ผล ย่อมทำให้ได้รับสิ่งที่ดี น่าปรารถนา น่าใคร น่าพอใจ และที่สำคัญ กุศลกรรม ไม่ทำให้เดือดร้อน ในภายหลังเลยแม้แต่น้อย ซึ่งจะตรงกันข้ามกับอกุศลอย่างสิ้นเชิง ทำอกุศลกรรมไปแล้ว ไม่มีใครที่มีความสุขเลย เป็นเหตุนำมาซึ่งความทุกข์ ความไม่สบายใจอีกมากมายทีเดียว และถึงคราวที่อกุศลกรรมให้ผล ก็ให้ผลเป็นผลที่ไม่ดีเท่านั้น เพราะฉะนั้นแล้ว ควรที่จะได้พิจารณาว่า **ไม่ควรทำอกุศลกรรมใด ๆ เลยทั้งสิ้น เพราะขณะใดก็ตามที่ทำอกุศลกรรม ขณะนั้นกำลังทำทางให้ตนเองไปสู่ที่ต่ำ คือ อบายภูมิ** แต่สิ่งที่ควรทำ ควรสะสมนั้น ต้องเป็นความดีทุกประการเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือการฟังพระธรรมศึกษาพระธรรมอบรมเจริญปัญญา สะสมความเข้าใจถูกเห็นถูกเป็นปกติในชีวิตประจำวัน พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ตลอด ๔๕ พรรษา ไม่ว่าจะเป็นส่วนใดของคำสอนก็ตาม ก็เป็นเครื่องเตือนใจที่ที่อยู่เสมอ เตือนให้เป็นผู้ไม่ ควรประมาทในชีวิต ไม่ประมาทในการเจริญกุศลทำดีทุกประการ เพราะสิ่งที่ควรทำ ในระหว่างที่ยังมีชีวิตอยู่ คือ ความดีเท่านั้น และพระธรรมก็เป็นประโยชน์ทุกกาลสมัยด้วย ซึ่งจะยังเป็นประโยชน์สำหรับผู้ได้ฟังได้ศึกษาเท่านั้น ทำให้ผู้ที่ได้ฟังได้ศึกษา มีความเข้าใจถูกเห็นถูก เป็นไปเพื่อการขัดเกลา ละคลายกิเลสของตนเองที่เคยสะสมมาอย่างมากและเนิ่นนาน ในสังสารวัฏฏ์ ซึ่งจะต้องอาศัยกาลเวลา ที่ยาวนานในการอบรมเจริญปัญญา จนกว่าปัญญาจะถึงความสมบูรณ์พร้อมในที่สุด

ธรรมเตือนใจ

“ผู้ทำบาปเป็นปกติ ย่อมเศร้าโศกในโลกนี้ ละไปแล้วย่อมเศร้าโศก ย่อมเศร้าโศกในโลกทั้งสอง เขาเห็นกรรมอันเศร้าหมองของตนแล้ว ย่อมเศร้าโศก เขาย่อมเดือดร้อน” (พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท)

ขอเชิญศึกษาพระธรรมเพิ่มเติมได้ที่
มูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา
* www.dhammadhome.com (www.dhammadhome.com มีหลากหลายหมวดหมู่ให้ได้ศึกษา เช่น กระดานสนทนา ถาม-ตอบปัญหาธรรม, ฟังธรรม, หนังสือธรรม เป็นต้น
* YouTube : มูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา
พิมพ์ค้นในช่องค้นหาเพิ่มเติมด้วยคำว่า บ้านธัมมะ, ธรรม อ.สุจินต์
มีพระธรรมหลากหลายประเด็นให้ได้ศึกษาเพื่อความเข้าใจถูกเห็นถูกตรงตามความเป็นจริง
* Facebook : ชมรมบ้านธัมมะ มศพ.

ผบ.รร.จปร. และคณะฯ ตรวจสอบการฝึกการใช้อาวุธและยุทธวิธีทหารราบ
ของ นนร.ชั้นปีที่ ๕ รุ่นที่ ๗๑ ณ ศูนย์การทหารราบ จ.ประจวบคีรีขันธ์

การทดสอบสมรรถภาพร่างกายของ นนร.ชั้นปีที่ ๓ รุ่นที่ ๗๓ เพื่อเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรส่งทางอากาศ รุ่นที่ ๓๔๘

การทดสอบสมรรถภาพร่างกายของ นนร.ชั้นปีที่ ๔ รุ่นที่ ๗๒ เพื่อเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการรบแบบจู่โจม รุ่นที่ ๑๓๗

การฝึกเตรียมความพร้อมให้กับ นนร. ชั้นปีที่ ๔ ก่อนเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการรบแบบจู่โจม

๑. สถานีการไต่ตัวจากหน้าผาจำลอง
๒. สถานีการลงเชือกเร่งด่วน Fast Rope
๓. สถานีเงื่อนเชือก

การฝึกเตรียมความพร้อมให้กับ นนร. ชั้นปีที่ ๓ ก่อนเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรส่งทางอากาศ

๑. สถานีการปฏิบัติบนอากาศยาน
๒. สถานีกระโดดหอสูง ๓๔ ฟุต
๓. สถานีลงพื้นจากแท่น ๒ และ ๔ ฟุต
๔. สถานีการฝึกพิเศษ

การฝึกปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยตามเหล่าที่เลือกรับราชการของ นนร. ชั้นปีที่ ๕ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖
ในพื้นที่กองทัพภาคที่ ๑

ศึกษาภูมิรัฐศาสตร์บริเวณยุทธการเขาพนมปะ-เขาพนมฉัตร

ศึกษาการปฏิบัติงานของหน่วยปฏิบัติการทุกระดับด้านมนุษยธรรมที่ ๑

ป้อมสนามทางยุทธวิธี

นนร. ชั้นปีที่ ๕ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ ฝึกปฏิบัติหน้าที่ฯ ศึกษาและดูงานหน่วย/เหล่า ต่างๆ ในพื้นที่กองทัพภาคที่ ๑ รวมถึงได้ศึกษาภารกิจและการปฏิบัติงานของกองพลนาวิกโยธิน เพื่อให้ นนร. ได้ทราบถึงสภาพของการปฏิบัติงานของหน่วยทหารในแต่ละพื้นที่ อีกทั้งยังสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติหน้าที่ในอนาคต

เยี่ยมชมเรือหลวงช้าง ๗๙๒

เยี่ยมชมการปฏิบัติงานกองพันรถสะเทินน้ำสะเทินบก

การฝึกปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยตามเหล่าที่เลือกรับราชการของ นนร. ชั้นปีที่ ๕ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ ในพื้นที่กองทัพภาคที่ ๒

การฝึกปฏิบัติหน้าที่ตามเหล่า ได้แก่ ทหารราบ ทหารม้า ทหารปืนใหญ่ ทหารช่าง ทหารสื่อสาร ทหารขนส่ง ทหารสรรพาวุธ ทหารพลอากาศ และทหารสารวัตร เพื่อให้ นนร. ได้เห็นหน่วยในพื้นที่กองทัพภาคที่ ๒ ที่หลากหลาย ทำให้ นนร. สามารถนำสิ่งที่ได้ศึกษามาพิจารณาเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะและขีดความสามารถของตนเอง

นนร. ชั้นปีที่ ๕ ศึกษาเรียนรู้การปฏิบัติงาน ได้แก่ ศึกษาความรับผิดชอบ ผบ.ร้อย.อาวุธเบา, ผบ.มว.ปืนเล็ก เรียนรู้เกี่ยวกับหมวดทหารม้ารถถัง ฝึกปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจการทหารปืนใหญ่ หน้าที่ในกองพันช่างสนามและกองพันช่างก่อสร้าง เรียนรู้งานติดต่อสื่อสาร ติดตั้งสัญญาณสื่อสาร งานในหน้าที่อำนวยความสะดวกตามสายงานเหล่าขนส่ง การทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่คลัง สป. สายสรรพาวุธ และศึกษาการเบิกจ่าย สป. สายสรรพาวุธ ศึกษาหน้าที่ของหน่วยพลอากาศ คลังอาวุธ คลังอาหารณ์ ปฏิบัติหน้าที่ ผบ.หมวด สห. การ รปภ. การปฏิบัติงานของหน่วยฝึกและการสาธิต รูปขบวน/ตั้งด่านรูปแบบตรวจค้น

การฝึกปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยตามเหล่าที่เลือกรับราชการของ นนร. ชั้นปีที่ ๕ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖
ในพื้นที่กองทัพภาคที่ ๓

นนร.ชั้นปีที่ ๕ ศึกษาและเรียนรู้การปฏิบัติงานของหน่วยต่างๆ ในพื้นที่ ทภ.๓ ได้แก่
ศึกษาการปฏิบัติงานของ กกล.นเรศวร ชมหน่วยทหารพันธุติ ชมฐานปฏิบัติการแม็กโนเคน
ฐานปฏิบัติการกู่เต็งนาโง่งและฐานปฏิบัติการห้วยโก๋น ศึกษาภารกิจและชมการฝึกของกองพันสัตว์ต่าง
เยี่ยมชมและศึกษาการปฏิบัติงานของหน่วยเรือรักษาความสงบเรียบร้อยตามลำแม่น้ำโขง เขตเชียงราย
ศึกษาภารกิจของกองพลพัฒนาที่ ๓ ศึกษาประวัติศาสตร์และเยี่ยมชมสถานที่เขาค้อ เป็นต้น

ฐานปฏิบัติการกู่เต็งนาโง่ง

ในการศึกษาดูงานและฝึกปฏิบัติหน้าที่ในครั้งนี้ นนร. สามารถนำมาใช้เป็นปัจจัยในการพิจารณาคงใจในการ
เลือกรับราชการในพื้นที่การทำงานที่เหมาะสมกับตนเอง และสามารถนำความรู้และประโยชน์จากการศึกษาดูงานไปใช้
กับหน่วยที่เลือกรับราชการได้อีกด้วย

การฝึกปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยตามเหล่าที่เลือกรับราชการของ นนร. ชั้นปีที่ ๕ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ ในพื้นที่กองทัพภาคที่ ๔

การฝึกปฏิบัติหน้าที่ในหน่วย พัน.ร. ได้แก่ ศึกษาภารกิจ/อัตรการจัตหน่วย การปฏิบัติหน้าที่รักษาการณ์ ศึกษาอาวุธยุทโธปกรณ์ คลังอาวุธ และคลัง สป. ต่างๆ ศึกษาการปฏิบัติงานของ ผอ. การฝึกทหารใหม่ การฝึกทำเบื้องต้นให้กับกำลังพล ศึกษาระบบงานส่งกำลังบำรุง งานด้านกิจการพลเรือน เป็นต้น

การฝึกปฏิบัติหน้าที่ในหน่วย สสท. และ สสข. ได้แก่ ศึกษาการปฏิบัติงานของ ผอ. ระบบงานด้านการข่าว ด้านยุทธการ การส่งกำลัง สป.๑ สป.๒-๔ , สป.๕ งานการซ่อมบำรุง การขนส่ง เป็นต้น และทำการฝึกหมุนเวียนตามเหล่า ม. ป. ข. ส. สพ. พธ. ขส. และ สท.

การฝึกปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเฉพาะกิจ

ประกอบด้วย การฝึกปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจป้องกันชายแดน การปฏิบัติภายในฐานปฏิบัติการ การปฏิบัติงาน ณ จุดตรวจ จุดผ่านแดน และจุดผ่อนปรน การลาดตระเวนพื้นที่ตามแนวชายแดน รวมถึงการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ในพื้นที่ชายแดน โดย นนร. ชั้นปีที่ ๕ เข้าร่วมการฝึกในหน่วย ฉก.ร.๕ และ ฉก.ร.๒๕

การตั้งจุดตรวจและจุดสกัด

นนร. ชั้นปีที่ ๕ ศึกษาสภาพพื้นที่ในภูมิประเทศตามแนวชายแดน

การฝึกผสมไทย-สหรัฐฯ ณ วิทยาลัย สหรัฐอเมริกา

JPMRC (Joint Pacific Multinational Readiness Center Rotation)

นทร. ชั้นปีที่ 5 ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 12 นาย ร่วมฝึกผสมไทย-สหรัฐฯ ร่วมกับกำลังพลจาก กองพลทหารราบที่ 25 กองกำลังทางบกสหรัฐฯ ภาควิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ ณ วิทยาลัย Schofield วิทยาลัย สหรัฐอเมริกา

การแข่งขันเดิน-วิ่ง เขาชะงอกซูเปอร์ฮาล์ฟ
มาราธอน ประจำปี 2566

นิตยสารเสนาศึกษา

กำเนิดครั้งแรก มกราคม ๒๕๕๘
กำเนิดครั้งหลัง สิงหาคม ๒๕๖๓
นิตยสารราย ๓ เดือน ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

วัตถุประสงค์ : เพื่อเผยแพร่เพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิทยาการ พลานาวิจัย การพัฒนาทางทหาร ศิลปะ สาธคดี ความคิดเห็น
ความรู้ทั่วไป และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี ระหว่างโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ากับมวลสมาชิกนิตยสารเสนาศึกษา

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ที่ปรึกษาากิตติมศักดิ์

คณะที่ปรึกษา

ที่ปรึกษา

พล.อ. วรวิทย์	พรรณนสัภัย
พล.อ. ปรีญญา	สมสุวรรณ
พล.อ. ดนัย	สีชูเวท
พล.อ. พอล	มณีรินทร์
พล.อ. ชำญชัย	ยศสุนทร
พล.อ. ถกลเกียรติ	นวลยง
พล.อ. สิทธิพล	ชินสราญ
พล.อ. ณัฐวุฒิ	ชุนทะนันท์
พล.อ. จิรเดช	กมลเพชร
พล.อ. ปิยพงศ์	กสินพันธ์

กองจัดการ

ผู้จัดการ/ฝ่ายศิลป์

พ.ท. สรวุฒิ	ทองทิพย์
ร.อ. ฉัตรเฉลิม	เกิตสวัสดิ์
จ.ส.อ. อำมรงค์	ยางพฤกษ์
จ.ส.อ. ชำญ	พั้วสัมพันธ์

ผู้ช่วยผู้จัดการ

พ.ต.หญิง อำนวย	ช่างเกวียน
----------------	------------

ผู้พิมพ์/โฆษณา

พล.ต. นันทยศ	บุชา
--------------	------

ฝ่ายจัดส่ง

พ.ท. สรวุฒิ	ทองทิพย์
จ.ส.อ. เกียรติพล	พงศ์ทองกุล
นาง นันทวดี	ชุนสะอาดศรี
น.ส. วราภรณ์	ไวยภาษ
นาย ปฐม	กอบแก้ว
นาย ณัฐวุฒิ	เอมแย้ม

กองอำนวยการ

ผู้อำนวยการ

พล.ท. ไกรภพ	ไชยพันธ์
-------------	----------

รองผู้อำนวยการ

พล.ต. อุดม	แก้วมหา
พล.ต. พีรพล	สงนุ้ย

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

พล.ต. นันทยศ	บุชา
พล.ต. มนัส	ธนวนานท์
พล.ต. กรรธา	ศรีรัตน์

กรรมการ

พ.อ. คำศักดิ์	นิมานันท์
พ.อ. กานต์พงษ์	พลดีธนะกุล
พ.อ. ต่อพงษ์	วรรณจันทร์
พ.อ. ศักดิ์ระวี	พิงเย็น
พ.อ. วิเชียร	วิริยะธรรมกุล
พ.อ. ปรีญญา	รุ่งเรือง
พ.อ. เสกสิทธิ์	ศิริพล
พ.อ. วทีญญา	ว่องพุดิพงษ์
พ.อ. ชำญนันท์	ทองจันทร์

กรรมการ/ฝ่ายกฎหมาย

พ.อ. ชำญญา	สังข์ทอง
------------	----------

กรรมการ/ทรัพย์สิน

พ.อ. นิพนธ์	กรรณแก้ว
-------------	----------

กรรมการ/เลขานุการ

พ.อ. ตรีดิษฐ์	จิตริศรีอร่าม
---------------	---------------

กรรมการ/ประชาสัมพันธ์

พ.ท. สรวุฒิ	ทองทิพย์
-------------	----------

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ

พล.ต. นันทยศ	บุชา
--------------	------

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

พ.อ.หญิง ณัฐมล	จงทรา
----------------	-------

ประจำกองบรรณาธิการ/พิสูจน์อักษร

พ.อ.หญิง ชื่นทัย	สุริยโสภณพันธ์
พ.ท.หญิง ศรัทธา	ยศสุนทร
พ.ท.หญิง มัทวัน	ชุมทอง
พ.ต.หญิง อำนวย	ช่างเกวียน
พ.ต.หญิง นิสากร	จันทร์
พ.ต.หญิง เบญจภรณ์	พันธุ์นิล
ร.อ.หญิง สารีศา	เชียววา
ร.อ.หญิง ชุตินา	วันเครือ

ฝ่ายการเงิน

ร.อ.หญิง ศศิณันท์	ดวงศิริ
จ.ส.อ. กฤษณาภรณ์	ปาละสิทธิ์

ช่างภาพ

จ.ส.อ. สุริยชัย	พงษ์ปฏิเมตร์
จ.ส.อ. สมหมาย	พุทจา
นาย ศิริศักดิ์	แก้วกิจจา

ฝ่ายติดต่อประสานงาน

นาง สาลีญา	จิตหรรดี
------------	----------

ฝ่ายธุรการ

จ.ส.ท. ปิยะพงษ์	เมืองอำพัน
น.ส. กนกนันท์	ปานันท์

สำนักงานนิตยสารเสนาศึกษา/กองบรรณาธิการ : โรงพิมพ์ ส่วนบริการ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ต.พรหมณี อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โทร. ๐๒๒๕๑ ๒๖๕๑-๔,
และ ๐ ๓๗๓๙ ๓๐๑๐ - ๔ ต่อ ๒๒๕๒๑-๓ โทรสาร ๒๒๕๒๑, ๐๒๒๕๗ ๕๕๑๐ e-mail : sena.crma64@gmail.com

* การติดต่อแผนกการเงิน เพื่อชำระหนี้ค่าสมาชิก ทรัพย์สินนิตยสารเสนาศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โดยชานนดีสังข์จ่าย
ปณ.ฝ.ร.จ.ปร. ในนาม ทรัพย์สิน โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๔ ต่อ ๒๒๑๐๔, ๒๒๗๔๔, ๐๙๗ - ๐๐๕๔๓๙๘ และกรรณาสัง
ยศชื้อ - สกุล สมาชิกฯ พร้อมหลักฐานการชำระเงิน มาที่ทรัพย์สิน

* การย้ายที่อยู่ ทวงถามหรือสมัครเป็นสมาชิก ติดต่อสำนักงานนิตยสารเสนาศึกษา โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๔ ต่อ ๒๒๕๒๑ - ๓

* อัตราค่าบำรุง ๑ ปี ๒๕๐ บาท สำหรับข้าราชการ (ศิษย์เก่า รร.จปร.) ประจําการสังกัดกระทรวงกลาโหม ทักจาก ผัง. ของหน่วย

บรรณาธิการผู้พิมพ์และโฆษณา * พล.ต. นันทยศ บุชา

QR code Line @ Sena.crma

เหรียญที่ระลึกวันพระราชทานกำเนิด

ร.ร.จปร. ครบ ๑๓๕ ปี (๕ ส.ค. ๖๕)

ชนิดเนื้อทองแดง

จำหน่าย ราคาเหรียญละ ๑๙๙ บาท

ร.ร.จปร. ได้จัดทำเหรียญที่ระลึกครบ ๑๓๕ ปี ร.ร.จปร. (๕ ส.ค. ๖๕) ชนิดเนื้อทองแดง เพิ่มเติม จำนวน ๕,๐๐๐ เหรียญ ให้ครบจำนวนที่ได้ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต ตามหนังสือ สำนักพระราชวัง ที่ พว ๐๒๐๒.๒/๑๘๘๑๙ ลง ๑๔ ก.ค. ๖๕ สำหรับ แจกจ่าย นนร. จำนวน ๑,๒๐๐ เหรียญ และจำหน่ายข้าราชการ ศิษย์เก่า และประชาชนทั่วไป จำนวน ๓,๘๐๐ เหรียญ ซึ่งมีรูปแบบเป็น เหรียญเสมาฐานมน กว้าง ๒.๗๐ ซม. สูง ๔.๑๐ ซม.

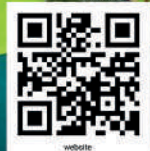
ติดต่อสอบถาม พ.ต. เซน กลัดสันเทียะ
โทร. ๐๘๑ ๒๙๔๓๕๑๒

กองสถิติและทะเบียนประวัติ
๐๓๗ ๓๙๓๐๑๐-๔ ต่อ ๖๒๑๓๔, ๖๒๑๓๗

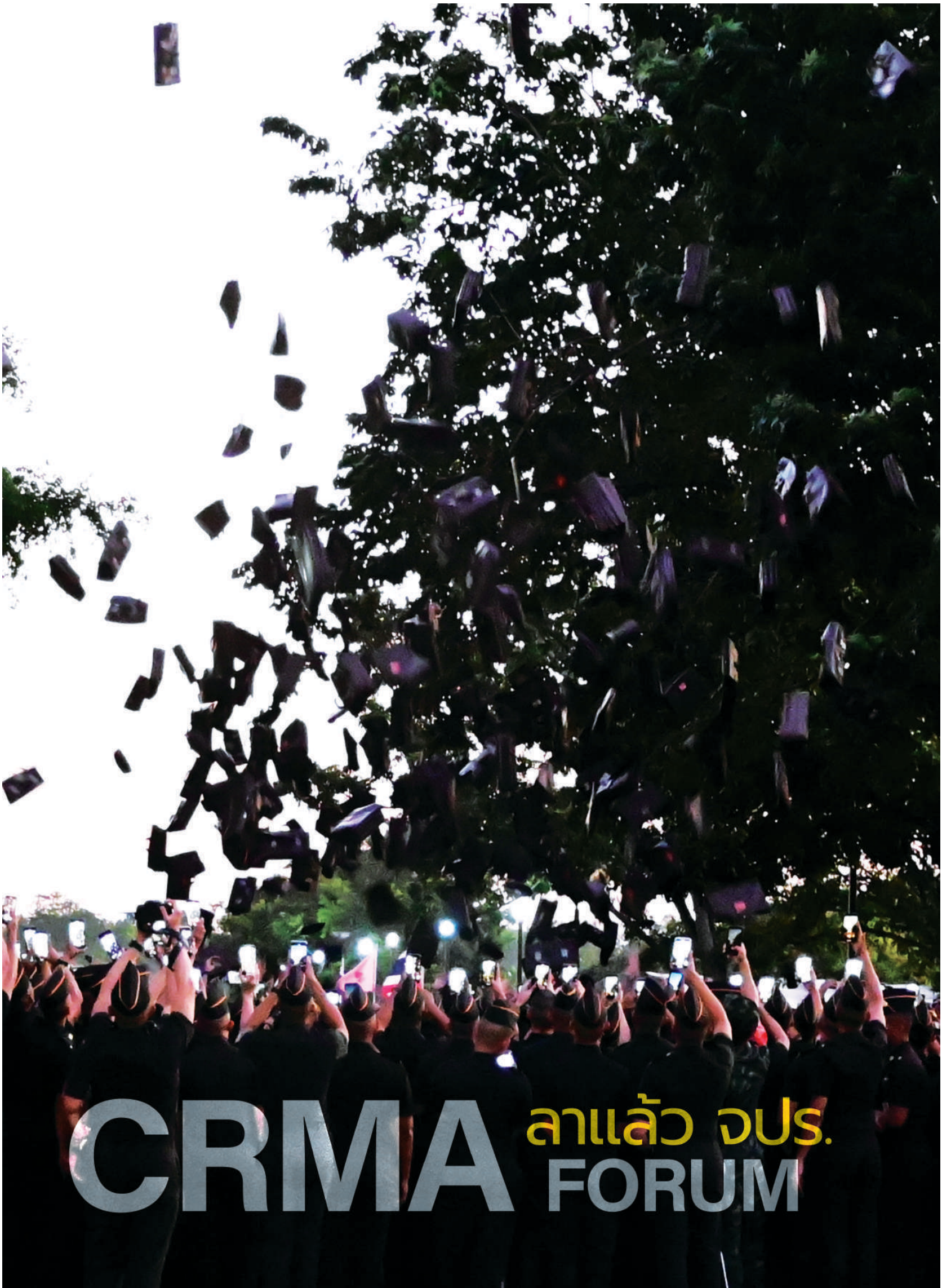

GREEN FEE

GOLFER	WEEKEND & HOLIDAY	WEEKDAY
MEMBER	200 THB	200 THB
GUEST	600 THB	480 THB
VISITOR	1,500 THB	1,200 THB
GOLF CART	600 THB	500 THB
CADDY FEE	300 THB	

จองเวลาออกรถ / สอบถามข้อมูลได้ที่ 08-6144-6776

CRMA **ลาแล้ว จปร.**
FORUM